

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE NEDOŽERY-BREZANY

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany na roky 2015 - 2024
Územné vymedzenie :	Trenčiansky kraj, okres Prievidza, obec Nedožery-Brezany – ŠÚJ 514322
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2015 - 2024
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2015 - 2024

Nedožery-Brezany	
Erb	
	
Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky kraj
Okres	Prievidza
Región	Horná Nitra
Poloha	48°49'00"S 18°39'00"V
Nadmorská výška	300 m n. m.
Rozloha	24,16 km ² (2 416 ha)
Obyvateľstvo	2 111 (31. 12. 2011)
Hustota	87,38 obyv./km ²
Nacionále	
PSČ	972 12 (pošta Nedožery-Brezany, časť Nedožery)
ŠÚJ	514209
EČV	PD
Tel. predvoľba	+421-46
Oficiálne adresy	
Webstránka	www.nedozery-brezany.sk
Adresa	Obecný úrad, Družstevná 367/1, 972 12 Nedožery-Brezany
E-mail	martin.mokry@zoznam.sk
Telefón	046 / 548 51 00
Fax	046 / 548 53 80
Politika	
Starosta:	JUDr. Martin Mokry

OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	12
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	12
2.1 HISTÓRIA OBCE.....	12
2.2 RÍRODNÉ POMERY	13
2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	18
2.4 DOPRAVA	23
2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	25
2.6 OBYVATEĽSTVO.....	31
2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	38
2.8 BÝVANIE	41
2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY.....	43
2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE	44
2.11 SOCIÁLNA SFÉRA.....	46
2.12 ZDRAVOTNÍCTVO	47
2.13 ŠPORT.....	48
2.14 KULTÚRA.....	50
2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	53
2.16 STRAVOVACIE A REŠTAVRAČNÉ SLUŽBY	53
2.17 CESTOVNÝ RUCH	53
2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE	54
2.19 SAMOSPRÁVA	55
2.21 IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	55
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	56
3 SWOT ANALÝZY	57
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	59
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	60
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	61
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	62
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	63
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	65
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	66
3.8 KULTÚRA.....	67
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	68
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	69
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	70
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIELOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE NEDOŽERY-BREZANY.	72
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	83
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE NEDOŽERY-BREZANY	83
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	86
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	100
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	100
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	102
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	103
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	104
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	105
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	107
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	108
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	109
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	110
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	112
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	112
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	113
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	113
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	115
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	116
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	117
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	118
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	119

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	120
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	122
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	123
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	125
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	127
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE NEDOŽERY-BREZANY	127
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	128
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	130
8 AKČNÝ PLÁN	131
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	131
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	135
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	137
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	139
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	141
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	144
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	146
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	148
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	150
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	152
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	153
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	155
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	155
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	155
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	157
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	158
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	159
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	161
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	163
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	164
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	165
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	167
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	168
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	169
10 ZÁVER	174
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	175

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany s výhľadom do roku 2024“ (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Nedožery-Brezany, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany na roky 2015 – 2024.
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca).
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015, - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Dokument bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy týkajúce sa vypracovania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov	áno		
Internetové stránky	áno		

Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Nedožery-Brezany je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

Miestnej úrovni

- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet,**
- **PHSR,**
- **ÚPO Nedožery-Brezany.**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** - určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR,
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020,
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020,**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí,
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory,
- **Regionálna integrovaná územná stratégia 2014-2020,**
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TNSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj,

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce,
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020,
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015,
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015,
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania.

Nadnárodnej úrovni

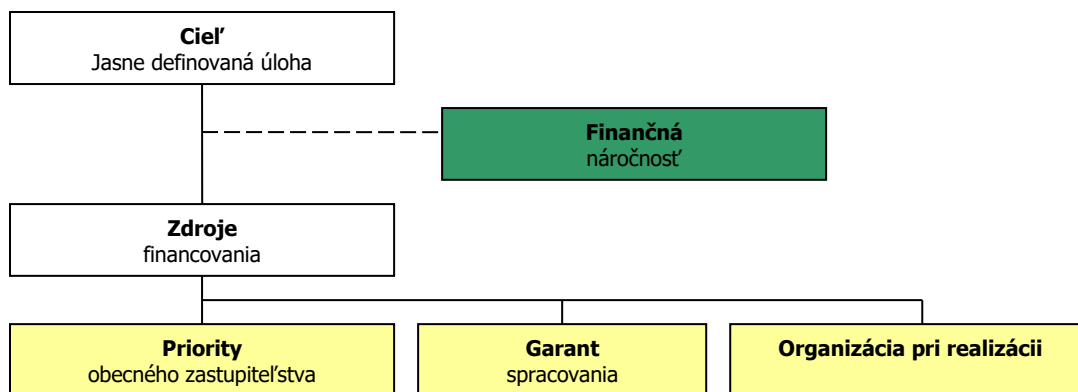
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast,
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie,
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou; je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie,
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme) ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celošťátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie,
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme) ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie,
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1. usmernenie SUS, t. j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“ a súčasne 3. usmernenie SUS t. j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Nedožery-Brezany. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja, zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít, sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Nedožery-Brezany má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t. j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť; jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
- moderná a profesionálna verejná správa.

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (LZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
				8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	

			5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR		EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR		EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK		EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK		EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Nedožery-Brezany integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Nedožery-Brezany 2015 – 2024 integruje a nadväzuje na viacročný rozpočet, program odpadového hospodárstva a iné dokumenty. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

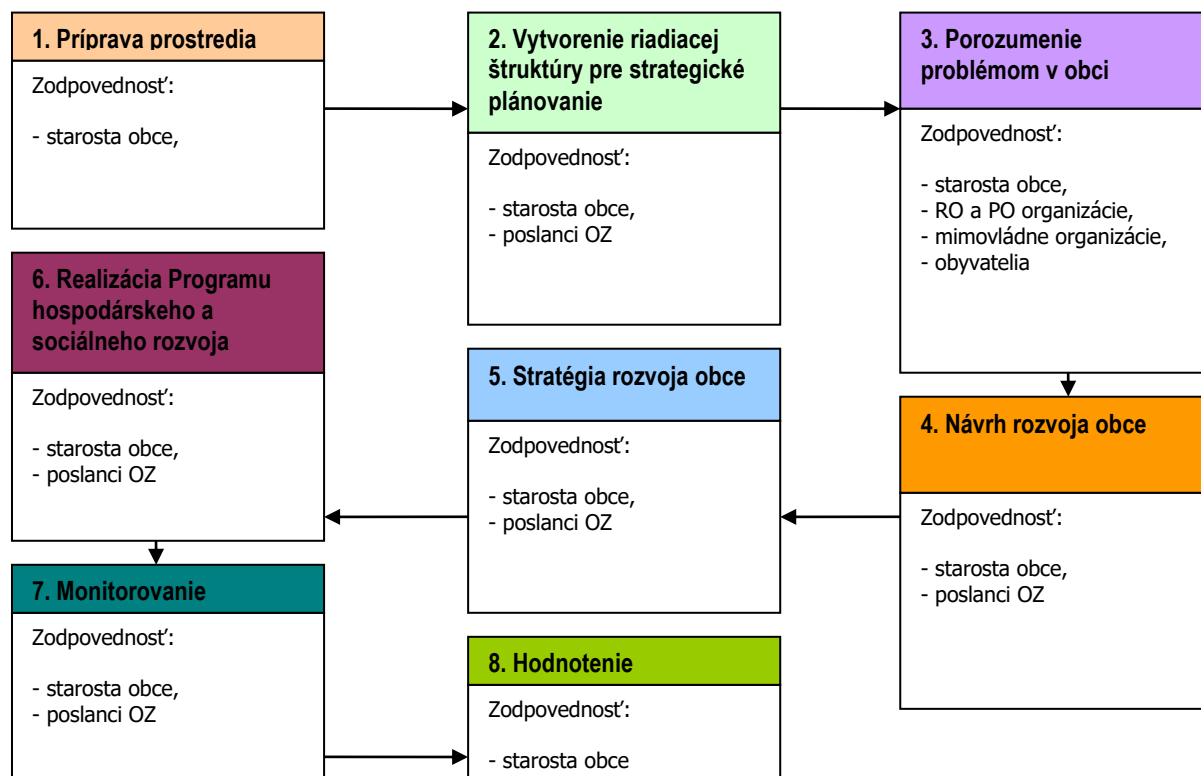
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy. PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Nedožery-Brezany. Sformovanie prvej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie.
2	Zapojenie všetkých účastníkov procesu. Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	Hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať. Cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja. Prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji. Regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.
6	Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhládavanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 2015 - 2024

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Nedožery-Brezany súčasťou okresu Prievidza a Vyššieho územného celku Trenčín.

Základná charakteristika obce Nedožery-Brezany k 2011

Kód obce	514209
Názov okresu	Prievidza
Názov kraja	Trenčiansky
Štatút obce	obec
PSČ	972 12
Telefónne smerové číslo	046
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1429
Nadmorská výška obce - mesta v m	296
Celková výmera územia obce [m ²]	24 164 067
Hustota obyvateľstva na km ²	87
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška obce je 296 m.n.m. a radí sa k nižšie až stredne položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 24,1 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k stredne až husto zaľudneným obciam z hľadiska plochy katastra. Najvyššiu hustotu vykazuje centrálna časť obce.

2.1 HISTÓRIA OBCE

Hornonitrianska obec Nedožery-Brezany vznikla v roku 1964 zlúčením samostatných dedinských celkov, pomenovanie ktorých vytvára súčasný názov obce. Ich písané dejiny začínajú roku 1264 pre Nedožery, ktorých vznik možno datovať pravdepodobne už v 9. storočí a roku 1267 pre Brezany. Nedožery patrili k panstvu Diviackovcov, ktorí sa výraznou mierou podieľali na osídľovaní celej oblasti hornej Nitry. Už počiatkom 14. storočia prináležali Matúšovi Čákovi a následne k majetku panstva v Bojniciach. Prastará obchodná cesta smerom do Turca mala v Nedožeroch vybudované mýto, ktoré sa v súpise mýt Nitrianskej župy z roku 1429 radí ako jediné na hornej Nitre medzi prastaré – tributa ab antiquo instituta. Roku 1455 je doložený mlyn, z ktorého polovičný zisk odovzdávali na základe rozhodnutia bojnických Nofriovcov bojnickej fare za slúženie omší. Ničivé plienenie vojsk husitov v roku 1432 zasiahlo aj túto obec a počas kuruckých vojen v roku 1673 a 1678 Nedožery vyhoreli. Podľa turzovského urbára z roku 1614 Nedožerania odvádzali na Juraja a Michala panstvu census, ďalej obilniny a prispievali aj do panskej kuchyne. Príjmy panstva tvorili aj odvody z vyberania mýta, predaja vína a čapovania marcového piva. Popri panskom mlyne tu bol vybudovaný aj obecný mlyn a roku 1724 tu prievidzskí súkenníci postavili valchy. Obyvateľstvo sa zaoberalo najmä poľnohospodárstvom a len ojedinele remeslom – kováči, obuvníci, súkenníci, hrnčiari, olejkári, medovníkari. V obci sa nachádzali zábojne – dielne na výrobu oleja zo semien ľanu, konope, slnečnice, bukvy, maku, orechov, tekvicových jadier, repky a ovocných kôstok. Štruktúra zamestnania sa nezmenila ani v ďalšom období. Počiatok 20. storočia nepriniesol výraznejšie premeny, až po vytvorení republiky sa založilo potravné družstvo a na podporu podnikania roku 1924 aj úverné družstvo. K posilňovaniu spoločenského života prispievala športová organizácia Orol a roku 1932 založený Divadelno-vzdelávací krúžok Vavrinca Benediktiho. Tento dosiahol úspechy najmä pod vedením Jána Kamila Beňadika a Rudolfa Richtera. Roku 1944 sa predstavil nielen v Slovenskom rozhlase, ale aj na javisku Slovenského národného divadla v Bratislave. Základné informácie Dejinné udalosti Brezian sú spojené s bojnickými hradnými zemepánmi, ktorým boli zaviazaní odovzdávať poplatky i naturálne dávky. Už roku 1409 tu postavili gotický kostol sv. Heleny a od roku 1437 k nemu patrili aj Nedožery a dnes zaniknutá lokalita Lehotka. V období prelomu 16.-17. storočia sa v obci sformoval hrnčiarsky cech a roku 1600 brezianskym hrnčiarom zemepán Stanislav Turzo potvrdil cechové artikuly s povinnosťami a právami. Vpády vojsk za protihabsburských povstaní prinášali plienenie a spôsobovali nesmierne škody. Správu obce v tom čase vykonával richtár, ktorého volili z panských kandidátov, ďalej prísazní a notár. Už z roku 1711 pochádza správa o škole, neskôr umiestnenej vo farskej

budove. Chod školy a vyučovanie zabezpečoval rektor, ktorý bol súčasne organistom. Život obyvateľov Brezian sa spájal najmä s poľnohospodárskou výrobou a len výnimočne s remeselnou prácou pre vlastnú potrebu. Výraznejšie premeny v Nedožeroch – Brezanoch priniesla až druhá polovica 20. storočia, kedy sa v oboch častiach obce uskutočnila rozsiahlejšia výstavba. Postavili sa nové moderné rodinné domy, pribudla nová škola, ale aj objekty poľnohospodárov, športové zariadenia a obchodné objekty. Nedožery – Brezany vo svete preslávil najmä rodák Vavrínek Benedikt – Laurentius Benedictus Nudozierinus (10. 8. 1555 – 4. 6. 1615), ktorý sa narodil v meštianskej rodine. Po štúdiách na partikulárnych školách v Prievidzi a Jihlave pôsobil ako rektor a učiteľ v Moravských Budejoviciach, Uherskom Brode, Prahe, Žatci a v Havlíčkovom Brode. Od roku 1604 pôsobil ako profesor Karlovej univerzity a neskôr ako správca Karolína. Patril k popredným humanistickým vzdelancom, pedagogickým reformátorom, gramatikom, matematikom, básnikom a hudobníkom svojej doby (20.6.2013, <http://www.nedožery-brezany.sk/>).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Vymedzenie územia

Obec Nedožery-Brezany (okres Prievidza, Trenčiansky kraj) leží 6 km severne od okresného mesta na hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi Topolčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno. Je súčasťou ťažiska osídlenia regionálneho významu s potenciálnymi až rozvinutými aglomeračnými väzbami, ktoré je vymedzené sídlami Nováky – Bojnice – Prievidza – Handlová – Nitrianske Pravno s regionálnym centrom osídlenia v Prievidzi. Zastavané územie obce je v rámci katastrálnych území umiestnené excentricky, na západnom okraji. Celková výmera riešeného územia je 2416,4 ha, z toho 1571,2 ha pripadá na k.ú. Brezany a 845,2 ha na k.ú. Nedožery. Pri počte obyvateľov obce 2111 (k 31.12. 2011) dosahuje hustota osídlenia 87 obyvateľov na km², čo je mierne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Hranice katastrálnych území prebiehajú na západe poľnohospodárskou pôdou, inde lesnými porastmi bez zreteľných ohraničujúcich prvkov. Iba kratšiu časť južnej hranice k.ú. Nedožery tvorí tok Nitry a cesta I. triedy. Na severovýchode hranice katastrálnych území vedú hrebeňom pohoria Žiar. Do riešeného územia zasahuje časť výrobného areálu z k.ú. Pravenec. V rámci zastavaného územia obce hranicu medzi k.ú. Nedožery a k.ú. Brezany na úseku cca 1,3 km tvorí železničná trať. (ÚPD N-Brezany, s. 10, 2012).

V rámci okresu má obec centrálnu polohu. Od okresného mesta je vzdialená len 6 km. Poloha v blízkosti mesta Prievidza (50 919 obyv. k 31.12.2008), v jeho suburbanizačnom priestore, predstavuje značné predpoklady budúceho rozvoja. Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska obec Nedožery-Brezany leží na hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi Topolčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno, ktorá pokračuje ďalej na sever ako komunikačno-sídelná rozvojová os. Obec je súčasťou ťažiska osídlenia regionálneho významu s potenciálnymi až rozvinutými aglomeračnými väzbami, vymedzenom sídlami Nováky – Bojnice – Prievidza – Handlová – Nitrianske Pravno s regionálnym centrom osídlenia v Prievidzi. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja ho konkretizuje ako Prievidzsko-bojnické ťažisko osídlenia, ktoré sa má formovať v priestorovej štruktúre vymedzenej obcami Nitrianske Pravno, Pravenec, Poluvsie, Lazany, Nedožery-Brezany, Bojnice, Prievidza, Opatovce nad Nitrou, Kocúrany, Lipník, Malá Čausa, Veľká Čausa, Chrenovec, Ráztočno, Handlová, Sebedražie, Cígelf, Nováky, Zemianske Kostolany. Mesto Prievidza sa bude formovať na centrum regionálneho významu s možnosťou plnenia nadregionálnych funkcií. Prievidza má predpoklad spolu s Bojnicami sformovať bipolárne centrum pri vzájomnej delbe funkcií. Rozvíja sa aj spolupráca na mikroregionálnej úrovni, v rámci mikroregiónu Hornonitrie. Okrem obce Nedožery-Brezany sú jeho členmi obec Chvojníka, Kláčno, Lazany, Malinová, Nitrianske Pravno, Poluvsie, Nedožery-Brezany, Pravenec a Tužina (ÚPD N-Brezany, s. 21, 2012).

Geomorfológia

Obec Nedožery-Brezany leží v severovýchodnej časti Hornonitrianskej kotliny, na nive a náplavových kužeľoch Nitry. Časť riešeného územia tvoria západné úpäť pohoria Žiar. Reliéf je vrchovinný, s nadmorskou výškou od 275 do 790 m.n.m, stred zastavaného územia je vo výške 300 m.n.m. Reliéf sa dvíha smerom na severovýchod. Viac ako 700 m.n.m. dosahujú kóty Rovné lazy (781 m.n.m.), Opálený vrch (718 m.n.m.), Majdanov vrch (736,8 m.n.m.), Štyri chotáre (762 m.n.m.).

Geomorfologické členenie oblasti Slovenského stredohoria

subprovincia

oblasť

geomorfologický celok

Vnútrotné Západné Karpaty
Zdroj: Mazúr a Lukniš, 1986

Fatransko-tatranská oblasť

Strážovské vrchy, Žiar, Hornonitrianska kotlina

Hornonitrianska kotlina tvorí severný výbežok Podunajskej nížiny. Z geomorfologického hľadiska má prevažne pahorkatinový charakter, v poriečnej nive Nitry až charakter roviny. V časti riešeného územia medzi sídlami Prievidza, Nedožery-Brezany a Malá Čausa má vrchovinový reliéf – kóty Suchá hora (470 m.n.m.), Žabný vrch (427 m.n.m.). Kotlina je ohraničená na západe a severe Strážovským pohorím a sčasti pohorím Malá Fatra, na severovýchode pohorím Žiar, na východe Kremnickými vrchmi a Vtáčnikom a z juhu ju uzatvára pohorie Tribeč. Stredom kotliny preteká rieka Nitra. Pohorie Žiar uzatvára riešené územie zo severovýchodu. Vytvára morfológicky výrazné stráne. Z geomorfologického hľadiska predstavuje vrchovinový až hornatinový reliéf (UPD N-Brezany, s. 10, 2012).

Geologické pomery

Geologické pomery obce determinujú pohoria Žiar a Strážovské vrchy, ktoré patria z geologického hľadiska k jadrovým pohoriam, ktoré sú tvorené kryštalicým jadrom a obalovými jednotkami mezozoika. Podložie Hornonitrianskej kotliny je z geologického hľadiska tvorené kryštalinikom.

V kryštaliniku Žiaru prevládajú granitoidné horniny, zatiaľ čo kryštalicé bridlice vystupujú len v juhozápadnom cípe pohoria, západne od Skleného. Menšie kryhy sa nájdu i v strede masívu. Ide o pararuly, ktoré sú značne migmatizované. Medzi skupinou biotitických rúl sa nachádzajú svorové ruly, biotitické, dvojsľudové a kvarcité pararuly, niekde i biotitické pararuly so silimanitom a granátom, ktoré sa vyskytujú obyčajne v styku s granitoidnými horninami. Tvoria sedimentárnu zložku, čiže parazložku migmatitov, hybridných granodioritov, prípadne i vločky v rulách. Prítomnosť granátu je niekedy taká značná, že tvorí až štvrtinu zloženia horniny. Z granitoidných hornín prevláda v tomto pohorí svetlá biotitická až dvojsľudová žula. Je strednozrnná až hrubozrnná, zo sľúd je častejší biotit, zriedka sa vyskytuje muskovit. Žula je porfýrovitá, s výrastlicami ortoklasu a mikroklinu. Vystupuje spolu s autometamorfovanými granitmi, ktoré sú tiež porfýrovité. Obsahujú viac muskovitu ako predošlý typ. V kryštalicom jadre Žiaru vystupujú aj apliticko-pegmatitické žuly v nepravidelnom pásme v severozápadnej a južnej časti pohoria. Svojím zložením sa podobajú aplitom a pegmatitom, ale nevytvárajú tu žily, len šošovky. Druhohorné komplexy patria k trom jednotkám, a to k obalovej sérii, krížňanskému a chočskému príkrovu. Jura má prevažne bridličnatý vývoj, v ktorom prevládajú tmavosivé až čierne ílovité a slienité bridlice. V spodnej časti súvrstvia v liase k nim pristupujú krinoidové a slienité vápence, miestami s rohovcami. V tomto súvrství na Pálenom vrchu pri Rudne sa nachádza bohatá fauna ramenonožcov (*Terebratula punctata*, *Rhynchonella greppini*, *Spiriferina alpina*, *Pecten vertiillus*, *Avicula inaequalis*) a amorútov (*Echioceras raricostatum*, *Lytoceras* sp., *Partschiceras* sp., *Coenoceras* sp., *Phylloceras* sp., *Harpoceras* sp.). Vo vrchnej časti jury, v dogeri a malme, vystupujú okrem bridlíc doskovité vápence s rohovcami. Spodnú kriedu tvoria doskovité slienité vápence s rohovcami, ktoré obsahujú mikrofaunu kalpionel. Najvyššími členmi súvrstvia sú sivé a tmavé slieky s polohami piesčitých vápencov a pieskovcov, patriace k strednej kriede — albu (12.8.2013, http://www.mineraly.sk/files/lok/201-300/289_slovgeo_ziar.htm).

Z geologického hľadiska majú Strážovské vrchy mimoriadne pestré zloženie s typickou príkrovovou stavbou. Kryštalicé jadro pohoria je malé, odhalené iba v najjužnejšej časti CHKO v okolí osád Cobriál, Koškárovci a Šindliarovci. Na povrch tu vystupujú granodiority, kremité biotitické pararuly a grafitické ruly. Na kryštalinikum sú v okolí Gápl'a viazané hydrotermálne kremenné žily s drobným výskytom olovnatých a zinkových rúd. Z minerálov obsahujú, okrem kremeňa, kalcitu, hematitu a sideritu, galenit, sfalerit a pyrit. Severný okraj tohto kryštalinika lemuje úzky pruh obalovej malomagurskej jednotky (kremence, bridlice, vápence a dolomity). Podstatnú časť pohoria tvoria však silne zvrásnené a presúvané mezozoické komplexy. Strážovské vrchy vznikli vo vrchnej kriede počas hlavnej horotvornej alpínskej fázy, ktorá bola veľmi silná a vytvorila príkrovovú stavbu. V Strážovských vrchoch máme zachované všetky subtatranské príkrovy: krížňanský, chočský a strážovský. Atraktívne skalné dominanty v tejto oblasti tvoria trosky strážovského a chočského príkrovu, ktoré sa nasunuli na krížňanský príkrov. Vyskytujú sa tu jednotky pribradlovej zóny – manínsky príkrov s pribradlovým paleogénom, ktoré zväzujú centrálnu Karpaty s bradlovým pásmom. Hlavnými horninami, ktoré tvoria tieto príkrovy sú sedimentárne (usadené) horniny, predovšetkým vápence a dolomity. Krížňanský príkrov je vlastne súborom sedimentárnych sérií, z ktorých sú najcharakteristickejšie séria belianska a zliechovská. V belianskej sérii výrazne prevládajú sedimenty plytkovodnejšie, tzv. kordillierového typu

(krinoidové vápence, svetlé organogénne vápence s rohovcami, tmavosivé vápence a dolomity, kremence, pieskovce, bridlice). Zliechovská séria je typom hlbokomorských sedimentov (tmavosivé vápence a slieňovce, bridlice, rohovcové radiolárové vápence), ktoré dosahujú značných mocností (až do 500 m). Chočský príkrov priestorovo zaberá veľkú časť Strážovských vrchov a je plocho uložený na Krížňanskom príkrove. Miestami buduje celé horské skupiny (Strážov), inde len trosky ako pozostatky pôvodne súvislého príkrovu. Taktiež je tvorený viacerými sedimentačnými sériami. Čiernovážska séria je budovaná predovšetkým dolomitmi, pre bielovážsku sú charakteristické sivé až tmavosivé vápence s rohovcami, tmavosivé bridlice a slieňovce. Strážovský príkrov tvorí severnú oblasť Strážovských vrchov, priliehajúcu k vnútrokarpatskému paleogénu a tvorí i menšie trosky na chočskom príkrove. Vyznačuje sa prítomnosťou svetlých vápencov tzv. wettersteinského typu. Keďže prevažná časť Strážovských vrchov je budovaná vápencami, viažu sa k nim aj krasové javy. Máme tu rozsiahle krasové oblasti ako Mojtiňský kras, či kras v okolí Strážova. Stretávame sa s podzemnými ale i povrchovými formami krasu. Z povrchových sa tu vyskytujú krasové jamy, škrapy (možno nájsť na Hrubej Kačke, vrchole Bosmán) a z podzemných jaskyne a priepasti. V Strážovských vrchoch evidujeme cca 200 väčších i menších jaskýň. Väčšina z nich je ťažko dostupná a v niekoľko málo z nich sa zachovala i ojedinelá sintrová výplň v podobe rozličných kvapľových útvarov (10.7.2013, http://www.soprs.sk/strazovskevrchyweb/geologia_content.html#strazovky).

Nerastné suroviny

v riešenom území sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov, chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory. Ložiská nerudných nerastných surovín sa však nachádzajú v okolí (Handlovsko-cígeľský hnedouhoľný revír). Do riešeného územia zasahuje prieskumné územie Bojnice – minerálne vody, určené pre RNDr. Kamil Vrana, CSc., - Hydeko-KV Bratislava s platnosťou do 26.8.2012 (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.57).

Pôdne pomery

Z hľadiska pôdných typov je riešené územie značne diferencované. Na nive Nitry sa vyvinuli fluvizeme, miestami oglejené pôdy, v hornatej časti vznikli kambizeme a hnedé lesné pôdy. Najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú na riečnej nive severne a južne od zastavaného územia obce. Ide o pôdy zaradené podľa BPEJ do 3. a 4. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené. Ďalej sú na nive pôdy 6. skupiny kvality. Vo vyššie položených častiach katastrálneho územia prevažujú pôdy 7. a 9. skupiny kvality, ostrovčekovite sa vyskytujú aj pôdy 5. a 6. skupiny kvality (ÚPN N.-Brezany, 2012, s.81).

Výmera územia podľa územie, typ pôdy pre územie a rok (v tis. m²)

Obec N.-Brezany	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celková výmera územia	24164	24164	24164	24164	24164	24164	24164	24164	24164	24164
Pol'ň. pôda - spolu	9418	9396	9396	9395	9395	9393	9396	9303	9301	9302
- orná pôda	5499	5478	5478	5478	5478	5475	5485	5471	5471	5470
- záhrada	319	319	319	318	318	319	310	318	316	317
- ovocný sad	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
- trvalý trávny porast	3587	3587	3587	3586	3586	3587	3589	3501	3501	3503
Nepol'ň. pôda - spolu	14747	14768	14768	14769	14770	14771	14768	14861	14863	14862
- lesný pozemok	13159	13159	13156	13156	13156	13158	13161	13249	13248	13247
- vodná plocha	281	281	280	280	280	280	281	278	278	278
- zast. plocha a nádv.	1011	1033	1037	1038	1038	1039	1049	1051	1054	1053
- ostatná plocha	295	295	295	295	295	294	278	283	283	285

<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú:

- fluvizeme typické, stredne ťažké – 0206002/3.
- fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké) – 0211002/3., 0211005/3.
- fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké – 0214065/6.
- luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké – 0256002/5.
- pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0257005/6., 0257202/6., 0257502/6.

- kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0771005/5., 0771413/7., 0771515/7., 0771415/7., 0771003/5., 0771512/7., 0771412/7., 0771002/5., 0271405/7.
- kambizeme pseudoglejové s výskytom podzemnej vody v hĺbke 0,6 – 0,8 m na rôznych substrátoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0772012/7., 0272202, 0772312/7., 0772413/7.
- kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25o, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0783775/9.
- gleje stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké – 0294003/8.

Pôdy 3. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené, sa nachádzajú na nive Nitry. Inde je poľnohospodárska pôda zaradená do 5-9. skupiny kvality (ÚPN N.-Brezany, 2012, s.81).

Hydrologické pomery

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinnó–nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo–snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci a apríli. V septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia. Hydrologicky patrí riešené územie a jeho širšie okolie do základného povodia rieky Nitry. Centrálnou časťou Hornonitrianskej kotliny preteká rieka Nitra. Je ľavostranným prítokom Váhu. Celková dĺžka rieky je asi 200 km, plocha povodia 5140 km². Pramení pod Fačkovským sedlom. Riešeným územím preteká zo severu na juh, pričom výrazne meandruje. Rozvodnica povodia prechádza hrebeňmi Strážovských vrchov a po ľavej strane hrebeňmi Žiaru. Povodie Hornej Nitry je v porovnaní s ostatnými slovenskými povodiami z hľadiska prietokových a odtokových charakteristík mierne nadpriemerné, pričom maximálny priemerný odtok nastáva na jar, najmä v marci, čo súvisí s obdobím topenia sa snehu a minimálne hodnoty sú v septembri a v zimnom období. V roku 2003 bol priemerný mesačný prietok na Nitre (stanica Nedožery, rkm 148,90, plocha povodia 181,57 km²) 1,18 m³/s. Minimálny prietok bol zaznamenaný v mesiaci september o hodnote 0,26 m³/s a maximálny v mesiaci január 3,44 m³/s. Celkový maximálny prietok dosiahol 23,62 m³/s (dlhodobé maximum je 80,00 m³/s) a celkový minimálny prietok 0,19 m³/s (dlhodobé minimum 0,14 m³/s). Riešeným územím pretekajú aj viaceré menšie vodné toky Chvojnicca, Porubský potok a potoky Zlatná, Lubena (pravostranné prítoky Nitry), Breziarsky potok, Rysný potok, Čierny potok, Kolónia, Necpalský potok (ľavostranné prítoky Nitry). Priemerná vodnosť týchto tokov je nízka. Výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti na povrchových zrážkach. Ľavostranné prítoky pretekajú celým riešeným územím a pramenia v pohorí Žiar. Pravostranné prítoky pramenia v Strážovských vrchoch. Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, sú toky Nitra, Chvojnicca a Porubský potok zaradené do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov (ÚPD N-Brezany, 2012, s. 11).

Vodné nádrže

Nad obcou je na Breziarskom potoku vybudovaná vodná nádrž. Do prevádzky bola uvedená v roku 1972. Jej plocha je 2,4 ha, stály zásobný objem je 6 tis. m³, retenčný objem 39 m³ (ÚPD N-Brezany, 2012, s. 11).

Podzemné vody

Rajón je možné charakterizovať ako málo priaznivý v dôsledku prevahy nepriepustných sedimentov na povrchu. Významnejšie zásoby podzemných vôd sa viažu na tlakové horizonty a artézske vody. Pliocénne súvrstvie sa vyznačuje zníženou pórovou priepustnosťou. Aj keď obsahuje značný podiel pieskov a štrkov, obsah ílov znižuje ich kolektorské vlastnosti. Intenzívnejšia cirkulácia podzemných vôd je len v porušených oblastiach pozdĺž zlomov. Proluviálne kužele v značnom rozsahu prekrývajú pliocénne sedimenty a vytvárajú s nimi spoločnú nádrž podzemných vôd, ktorá sa odvodňuje na eróznej báze prevažne do sedimentov poriečnej nivy Nitry. Výplň poriečnej nivy Nitry dosahuje hrúbku 5-10 m, prevládajú v nej piesčité štrky, ktorých vytriedenosť a celková hrúbka vzrastajú v smere toku. Tým sa mení aj ich priepustnosť a výdatnosť odberov (od niekoľko desiatín do 10 l/s). Z hľadiska hydrogeológie sú najvýznamnejšie aluviálne štrky a piesky, ktoré sú kolektorom spodnej vody (ÚPD N-Brezany, s. 11-12, 2012).

Klimatické pomery

Kotlinová časť riešeného územia patrí do teplej oblasti, okrsku teplého, mierne vlhkého s miernou zimou. Vyššie položená pahorkatinová časť kotliny a svahy pohoria Žiar patria do mierne teplej oblasti, okrsku mierne teplého, vlhkého, vrchovinnového. Priemerné ročné teploty sa pohybujú v kotlinovej časti územia okolo 8,5 až 9,5 °C, v horských častiach je to 7,5 až 8,0 °C. Najteplejším mesiacom je júl (16,0 až 18,5 °C), najchladnejším január (–2,0 až –3,0 °C). V priebehu jesene a zimy dochádza v

Hornonitrianskej kotline k častému výskytu inverzií teploty vzduchu. Podľa údajov zo zrážkomernej stanice Prievidza priemerný úhrn zrážok za obdobie 2000 – 2004 dosiahol v danej oblasti 648,5 mm, za obdobie 1994 – 2003 607 mm. Uvedené hodnoty sa týkajú nižšie položených častí kotliny. Vo vyšších polohách dosahujú ročné úhrny zrážok okolo 800 mm (UPD N-Brezany, s. 12, 2012).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Živočíšstvo

Vo vápnených prameniskách žijú vzácne druhy mäkkýšov – glaciálny relikt pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*) a pimprlík mokrad'ový (*Vertigo angustior*). Obidva sú zároveň aj druhy európskeho významu. V NPR Súľovské skaly bol zistený v trávnatých xerothermných lokalitách veľmi vzácny druh pavúka komôrkár pontický (*Atypus muralis*), ktorý je kriticky ohrozený a v súčasnosti je známy len z niekoľkých lokalít v rámci Slovenska. Na xerothermných lokalitách sa zriedkavo vyskytuje motýľ jasoň červenooký (*Parnassius apollo*). K charakterickým chrobákom bučín patrí fuzáč alpský (*Rosalia alpina*). Je to prioritný druh európskeho významu. Z obojživelníkov boli zaznamenané: salamandra škvrnitá - *Salamandra salamandra*, mlok bodkovaný - *Triturus vulgaris*, mlok horský - *Triturus alpestris*, kunka žltobruchá - *Bombina variegata*, ropucha bradavičnatá - *Bufo bufo*, ropucha zelená - *Bufo viridis* a rosnička zelená - *Hyla arborea*. Z plazov boli zistené: jašterica bystrá - *Lacerta agilis*, jašterica živorodá - *Lacerta vivipara*, jašterica múrová - *Podarcis* (= *Lacerta*) *muralis*, slepúch lámavý - *Anguis fragilis*, užovka obojková - *Natrix natrix*, užovka hladká - *Coronella austriaca*, užovka stromová - *Elaphe longissima* a užovka fľákaná - *Natrix tessellata*. Bocian biely (*Ciconia ciconia*) je významným druhom, ktorý hniezdi v urbánných ekosystémoch - na komínoch, veľkých stromoch, ale v súčasnosti najčastejšie na betónových stĺpoch s umelými hniezdnymi podložkami. Koncom zimy možno počuť na viacerých skalnatých lokalitách hukanie výra skalného (*Bubo bubo*). Extenzívne obhospodarované lúky sú biotopom chliašťa poľného (*Crex crex*). K vzácnym hniezdičom patrí aj bocian čierny (*Ciconia nigra*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) a tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*). Tetrov hlucháň je v súčasnosti druhom, ktorý pomaly vymiera. Z väčších cicavcov sa vyskytujú napr. vydra riečna (*Lutra lutra*), mačka lesná (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*). Každoročne sa monitoruje početnosť veľkých šeliem (vlk, rys, medveď). (10.8.2013, <http://www.sopsr.sk/strazovskevrchyweb/zoo.html>).

Rastlinstvo

Na základe fytogeografického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR) patrí záujmové územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu pred karpatskej flóry (Praecarpaticum) a okresu Slovenské stredohorie. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, predstavujú viaceré celky, ktoré odrážajú výškovú stupňovitosť:

- jaseňovo-jelšové lužné lesy – na nive rieky Nitra a ostatných vodných tokov
- cerovo-dubové lesy – na vyššie položených častiach kotliny
- dubovo-hrabové lesy karpatské – na úpätiach pohoria Žiar
- bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy – na stráňach a vrcholových častiach pohoria Žiar.

Reálna vegetácia sa v riešenom území mierne odchyľuje od potenciálnej prirodzenej vegetácie. Riečna niva je prevažne odlesnená, zalesnená ostala hornatina. V najvyšších hrebeňových partiách hôr sa miestami zachovali pôvodné smrečiny. Pôvodné staré bučiny sa vyvinuli od hrebeňov približne po 650 m n. m. Pod pásmom bučín je pásmo dúbav, ktoré miestami prechádzajú do hrabín. Smrečiny, boriny a jedliny sú prevažne druhotné umelé spoločenstvá, len miestami ich možno pokladať za pôvodné. Podstatnú časť lesov v riešenom území tvoria bučiny, ktoré vystupujú až na hrebene okolitých hôr. V odlesnených partiách hrebeňových bučín sa vyvinuli horské lúky miestami so zastúpením vysokohorských druhov rastlín, napr. žltohlav najvyšší alebo veternica narcisokvetá. Osobitne výrazne sa vyvinula horská flóra na rozsiahlejších skalách vrcholov okolitých hôr (napr. prvosenka holá, iskerník alpský, zvonček maličký). Bučiny tvoria niekoľko odlišných typov porastov. Najrozšírenejšie sú kvetnaté bučiny s rôznym bylinným podrastom (napr. lipkavec marinkový, mesačnica trvaca, paprad' samčia). Miestami prechádza do bučiny holej, takmer bez bylinného porastu. V drevinovej skladbe prevláda buk. Udržiava sa však aj javor horský, brest horský, jaseň štíhly. S ubúdajúcou nadmorskou výškou sú bučiny stále viac ovplyvňované hrabom a dubom a prechádzajú do zmiešaných bukovo-hrabových a bukovo-dubových porastov. V nižších polohách, najmä na plytkých pôdach

predhoria sú vyvinuté hrabiny. Striedajú sa tu s dúbravami, prípadne prechádzajú do dubovo-hrabových lesov. V najnižších polohách dubové hrabiny prechádzajú do pravých dúbrav. Dúbravy sú rozšírené do výšky 600 m.n.m. Celkový ráz dúbrav je xerothermný s teplomilnými a suchomilnými rastlinami v podraze. Okrem duba zimného sa sporadicky vyskytuje dub letný a dub cerový, miestami aj dub plstnatý. Lesné pozemky pokrývajú väčšinu riešeného územia. Majú výmeru 1324,93 ha, t.j. 54,8 % z celkovej výmery katastrálnych území. Lesné pozemky obhospodarujú Urbárske pozemkové spoločenstvo Nedožery-Brezany, Lesné pozemkové spoločenstvo Žiar. Brehové porasty tokov sú tvorené najmä jelšami s jelšou lepkavou a jelšou sivou, miestami vrbou bielou a vrbou krehkou. Jelše a vrby sú typické dreviny pre pobrežné spoločenstvá, lemujúce brehy rieky Nitry a prítokov. Lesné plochy pokrývajú viac ako polovicu riešeného územia. Majú výmeru 1324,93 ha. (ÚPD N-Brezany, s. 13, 2012).

Lesy

V drevinovej skladbe prevláda buk. Udržiava sa však aj javor horský, brest horský, jaseň štíhly. S ubúdajúcou nadmorskou výškou sú bučiny stále viac ovplyvňované hrabom a dubom a prechádzajú do zmiešaných bukovo-hrabových a bukovo-dubových porastov. V nižších polohách, najmä na plytkých pôdach predhoria sú vyvinuté hrabiny. Striedajú sa tu s dúbravami, prípadne prechádzajú do dubovo-hrabových lesov. V najnižších polohách dubové hrabiny prechádzajú do pravých dúbrav. Dúbravy sú rozšírené do výšky 600 m.n.m. Celkový ráz dúbrav je xerothermný s teplomilnými a suchomilnými rastlinami v podraze. Okrem duba zimného sa sporadicky vyskytuje dub letný a dub cerový, miestami aj dub plstnatý. Lesné pozemky pokrývajú väčšinu riešeného územia. Majú výmeru 1324,93 ha, t.j. 54,8 % z celkovej výmery katastrálnych území. Lesné pozemky obhospodarujú Urbárske pozemkové spoločenstvo Nedožery-Brezany, Lesné pozemkové spoločenstvo Žiar. Brehové porasty tokov sú tvorené najmä jelšami s jelšou lepkavou a jelšou sivou, miestami vrbou bielou a vrbou krehkou. Jelše a vrby sú typické dreviny pre pobrežné spoločenstvá, lemujúce brehy rieky Nitry a prítokov. Lesné plochy pokrývajú viac ako polovicu riešeného územia. Majú výmeru 1324,93 ha. Spoločenstvá stepného typu tvoria značnú časť poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Veľké plochy takýchto porastov sa nachádzajú v prechodových polohách medzi zastavaným územím a zalesnenými plochami. V minulosti sa intenzívne využívali ako pasienky. Na hospodársky nevyužívaných trávnych porastoch vznikli sukcesiou druhotné lesné spoločenstvá alebo rôzne formácie nelesnej drevinovej a krovinovej vegetácie. Trvalé trávne porasty majú výmeru 350,14 ha, t.j. 14,5 % z celkovej výmery katastrálnych území. Plochy ornej pôdy sa nachádzajú len na nive Nitry. Orná pôda má výmeru 547,1 ha, t.j. 22,6 % z celkovej výmery katastrálnych území. Drevinová vegetácia sa nachádza v centre obce, v areáli ZŠ, pri kostole, kde má charakter verejného parku a miestami pozdĺž potoka. Nevytvára väčšie plochy, ide o menšie enklávy, ktoré nie sú vzájomne prepojené líniovou zeleňou. Kvalita verejnej zelene je všeobecne nízka. Zväčša ide o náhodilú výsadbu v predzáhradkách, pozdĺž miestnych komunikácií, cesty I. triedy a železnice. Pozdĺž komunikácií a v predzáhradkách prevládajú menej vhodné ihličnaté dreviny, ktoré sú však nenáročné na údržbu: smrek, jedľa, tuja. Pozdĺž Brezianskeho potoka je na kratšom úseku vysadená alej líp malolistých, väčšinou sú však brehy potoka v zastavanom území bez sprievodnej vegetácie. Výrazné sú plochy a línie zelene (smrek, jedľa) v areáli základnej školy v centrálnej časti obce. V areáli amfiteátra pri rieke Nitra tvoria verejnú zeleň pôvodné lužné dreviny (vrby, jelše, jasene) (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.12).

2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je plne elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená prostredníctvom rigolov popri ceste. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné: T - mobile 100 %, Orange 100 %, O2 – 100 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL – cez obec prechádza optický kábel, ako aj mobilných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	áno/nie	áno	áno
Káblová televízia	áno/nie	áno	áno
Verejný vodovod	pokrytie v %	100	100
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	áno	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	nie	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	áno	áno
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	áno	áno

pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno
verejný internet	EDGE/UMTS/	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	áno	áno
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	100	100
pokrytie signálom T-mobile	%	100	100
pokrytie signálom O2	%	100	100
verejné studne	počet	0	0
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	1/do10l/s	1
vodojemy	počet/objem	2	2
priemyselná zóna - výrobná	počet firiem	nie	áno
priemyselná zóna - skladové hospodárstvo	skladová plocha v m3	nie	áno
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	áno	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	2	2
dom smútku	počet	2	2

Zdroj: OcÚ Nedožery-Brezany

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Nedožery-Brezany má vybudovaný celoobecný verejný vodovod napojený na skupinový vodovod. Je zásobovaný pitnou vodou z vodného zdroja Polerieka. Vodojem s objemom 2x100 m³ je situovaný nad obcou, v lokalite Dolné záhumnie. Zásobné potrubie z vodojemu je z materiálu liatina profilu DN 150 mm. Rozvodná sieť je z materiálu liatina DN 100 mm, DN 80 mm a z materiálu PVC D 110 mm. Súčasťou vodovodnej siete je aj čerpacia stanica. Výtlačné potrubie do vodojemu je z materiálu liatina DN 100 mm. Systém vodovodnej siete je kombinovaný – okruhovou i vetvovou sieťou. Rozvody sú vybudované po miestnych komunikáciách, väčšinou v zelených pásoch, miestami v krajnici vozovky alebo vo vozovke. Z verejnej vodovodnej siete sú okrem obytnej zástavby zásobované aj všetky zariadenia občianskej vybavenosti a prevádzky výroby. Vodovod je v správe Stredoslovenskej vodárenskej a prevádzkovej spoločnosti (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.66).

Ochrana pred povodňami

Riešeným územím, v kontakte so zastavaným územím obce preteká rieka Nitra. V danom úseku tečie v pôvodnom meandrujúcom koryte. Pri povodňových prietokoch na Nitre zástavba nie je ohrozená, zaplavované sú niektoré nižšie položené časti obce bez zástavby a poľnohospodárska pôda. Inundačné územie vymedzujeme v grafickej časti ÚPN obce Nedožery-Brezany. Inundačné územie nezasahuje existujúcu zástavbu. Všetky nové rozvojové plochy sú navrhované mimo inundačného územia. Malé vodné toky, pretekajúce zastavaným územím obce (Breziansky potok a Rysný potok), majú upravené korytá, dimenzované na povodňový prietok zodpovedajúci Q100. Úpravy koryt sú prevedené prefabrikovanými prvkami. Na ochranu zastavaného územia pred povodňovými prietokmi na Brezianskom potoku bola vybudovaná vodná nádrž nad obcou. Napriek uvedeným opatreniam došlo počas povodne na Brezianskom potoku 15.8.2010 k značným povodňovým škodám. Preventívne opatrenia zahŕňajú úpravu manipulačného poriadku vodnej nádrže, zachovanie voľného retenčného priestoru (trvalé trávne porasty s vylúčením výstavby rekreačných a iných stavieb), v kombinácii s krajinnoekologickými opatreniami v celom povodí. V rámci podnikového rozvojového programu investícií na roky 2011-2016 SVP š.p. uvažuje v k.ú. obce Nedožery s úpravou rieky Nitra a Rysného potoka. Svahové vody z pahorkatiny východne od obce odvádzajú kanály. Jeden kanál začína na Tajovského ul., ďalší za areálom PD a ďalej pokračujú až do k.ú. Prievidza so zaústením do toku Nitra. Zabezpečujú ochranu zastavaného územia a ornej pôdy pred prívalovými vodami (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.56).

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektive brehovej čiary toku **Nitra** z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku – OZ povodie Váhu. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislé vzrastlé zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarováť. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcou toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“.

Požiarna ochrana

V obci Nedožery-Brezany v časti Brezany sa nachádza požiarne zbrojnica s primeraným vybavením. Je tu organizovaný dobrovoľný hasičský zbor. V uliciach obce pokrytých verejným vodovodom sú vybudované požiarne hydranty. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Prievidzi. Operačné pracovisko zabezpečuje výjazd do 1 min., dojazd je podľa podmienok na pozemných komunikáciách. Obec Nedožery-Brezany má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Q_{max} . Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarňmi hydrantmi. Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Ako náhradný zdroj vody je v núdzovej situácii možné čerpať vodu z miestnych vodných tokov (Nitra, Breziansky potok, Rysný potok) a vodných nádrží. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné. Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom, s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.54).

Čistenie splaškových odpadových vôd

Obec Nedožery-Brezany nemá vybudovanú kanalizačnú sieť, s výnimkou 2 krátkych nefunkčných úsekov kanalizácie DN 300 na Žiarskej ul. a Hviezdoslavovej ul. Lokálne čistiarene odpadových vôd zabezpečujú likvidáciu splaškových vôd len z bytových domov. Ostatné odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastními jednotlivých nehnuteľností. Absencia kanalizácie ohrozuje stav povrchových i podzemných vôd a tým výrazne zhoršuje životné podmienky obyvateľstva. Do k.ú. Nedožery spadá čistiareň odpadových vôd spol. Iljin EU Pravenec (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.67-68).

Ochranné pásma

- Podľa STN 736701, ak vodohospodársky orgán oprávnený povoľovať vodohospodárske dielo neurčí šírku ochranného pásma kanalizácie, tak je potrebné dodržať ochranné pásmo v šírke 3,0 m od okrajov pôdorysných rozmerov kanalizačnej stoky a súvisiacich objektov. V ochrannom pásme je možné robiť akúkoľvek stavebnú činnosť len so súhlasom správcu kanalizácie.

Odvádzanie dažďových vôd

S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídľenej vegetácie. Za týmto účelom je stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do vodných tokov. Zachová sa existujúci rigol začínajúci na Tajovského ul.; v časti Nedožery sa vybuduje odvodňovací rigol s výústením do navrhovanej preložky Rysného potoka. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.69).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Zásobovanie elektrickou energiou

V širšom okolí obce sa nachádzajú dôležité energetické zariadenia na výrobu elektrickej energie – tepelná elektrárňa v Zemianskych Kostol'anoch (ENO - Elektrárňa Nováky), ako aj uzly elektrizačnej sústavy – rozvodňa 220/110 kV s výkonom 2x33,3 MVA a 4x66,6 MVA v Bystričanoch. Z nej sa rozvádza elektrická energia vyrobená v ENO diaľkovými linkami VVN 220 kV (Križovany, Sučany, Považská Bystrica), linky VVN 110 kV slúžia pre zásobovanie územia Hornej Nitry. Západne od obce v

smere JZ-SV katastrálnym územím Nedožery prechádza elektrické vedenie VVN 220 kV č. V271 Bystričany – Sučany. Obce v okolí Prievidze, vrátane obce Nedožery-Brezany, sú elektrickou energiou zásobované z rozvodnej stanice 110/22 kV v Prievidzi. Rozvodná stanica je napojená prenosovými vedeniami VVN 110 kV z dvoch staníc VVN (Cígel' a Handlová). Vzdušné vedenie VN 22 kV č.1333, z ktorého je zásobovaná aj obec Nedožery-Brezany, je vedené západne od zastavaného územia obce. Z neho odbočujú vedenia k jednotlivým distribučným transformačným staniciam. Ďalšie vedenie VN 22 kV pretína východnú časť katastrálneho územia obce v smere Poluvsie – Malá Čausa. Riešené územie z tohto vedenia nie je zásobované. Zásobovanie riešeného územia elektrickou energiou je zabezpečované prostredníctvom distribučných transformačných staníc 22/0,42 kV. V obci je 6 transformačných staníc. Z toho 3 slúžia na zásobovanie obytného územia, 2 zásobujú výrobné areály a 1 sa nachádza pri vodnej nádrži (ÚPD N.-Brezany, 2012,s.70).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m, 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
 - v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
 - vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
 - v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
 - v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice

Plynofikácia obce

Obec Nedožery-Brezany je plynofikovaná. Primárnym zdrojom zemného plynu je vysokotlaková regulačná stanica s výkonom RS 1200, situovaná v miestnej časti Nedožery. K regulačnej stanici je privedená VTL prípojka, vysadená z vysokotlakového plynovodu DN 300, PN 25 Topoľčany – Partizánske – Nováky – Prievidza s prepojeniami na Martin a Žiar nad Hronom. Trasa VTL plynovodu obchádza zastavané územie obce z juhu a východu. Ďalšia regulačná stanica RS 3000 je v Kaniaňke.

Obe regulačné stanice spája prepojavací strednotlakový plynovod D 160 /110 z materiálu LPE 100. Z neho je zemným plynom zásobovaná aj obec Lazany. V obci Nedožery-Brezany je miestna strednotlaková plynovodná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom 90 kPa. Miestne rozvody plynu sú z polyetylénových a oceľových rúr. Zabezpečujú dodávku zemného plynu k jednotlivým odberateľom v obci. Z STL siete sú k odberateľom vedené STL pripojovacie plynárenské zariadenia. Svetlosť hlavných rozvodných potrubí je DN 100, potrubia bočných vetiev majú svetlosť DN 80, DN 50, prípojky DN 32. Rozvody potenciálne umožňujú napojenie všetkých domácností a objektov v zastavanom území obce (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.72).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
 - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
 - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
 - s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.71-72).

Telekomunikácie

Diaľkové optické káble sú vedené pozdĺž hlavného dopravného koridoru v smere Prievidza – Nitrianske Pravno. Je tu digitálna ústredňa (RSÚ Nedožery), pripojená pomocou optickej prístupovej siete na nadriadenú telefónnu ústredňu v Prievidzi. Na digitálnu ústredňu sú napojené aj okolité obce (Lazany). Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile a O2. Vysielače sa nachádzajú mimo riešeného územia, v k.ú. Prievidza, k.ú. Pravenec (v areáli Iljin). V celej obci je vybudovaná káblová televízia, ako aj vedenia miestneho rozhlasu. Vysielač ústredne miestneho rozhlasu je v budove obecného úradu (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.74-75).

Ochranné pásma

- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Cintorínske služby

Cintorín v časti Nedožery má značné kapacitné rezervy (cca 700 hrobových miest), cintorín v časti Brezany je využitý na viac ako 90%. Obidva cintoríny sú vybavené domami smútku. Navrhované riešenie preto počíta s plochou pre rozšírenie cintorína v časti Brezany na priláhej farskej záhrade (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.48).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) v zmysle Zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov – 50 m – v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy – šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre pohrebiská zriadené pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 470/2005 Z. z. t.j. pred 1.11.2005.

Zásobovanie teplom

Tepelná energia je používaná predovšetkým na vykurovanie objektov a ohrev teplej úžitkovej vody. Spotreba tepelnej energie je svojim charakterom sezónna. Počas trvania letného obdobia je jej denný odber relatívne rovnomerný s malými výkyvmi. Pre pokrytie spotreby energie sú k dispozícii nasledovné zdroje: zemný plyn, pevné palivo, kvapalné palivá, napr. ľahký vykurovací olej alebo skvapalnený propán, ktoré je možné dovážať pomocou zásobovacích automobilov na miesto spotreby v letnom období, čierne uhlie, elektrická energia z jestvujúcej elektrickej siete a nakoniec slnečná energia a iné obnoviteľné druhy energie.

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TUV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiteľu potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TUV (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.74).

2.4 DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Nedožery-Brezany, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektivitou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Trasovanie a výstavba dopravnej infraštruktúry v obci vychádzajúca z prepravných požiadaviek jej obyvateľov a hospodárskych subjektov v nej žijúcich a činných, je podmienená miestnym územným členením a charakterom územia (napríklad chránené územia). Cielovým zosúladením všetkých faktorov pri územnom plánovaní vrátane plánovania dopravnej infraštruktúry (efektívnym využitím územia) a rešpektovaním špecifických daností regiónu je snaha doceliť trvalo udržateľný charakter životného prostredia.

Štátne komunikácie a cesty v správe VÚC

Obec Nedožery-Brezany má z hľadiska dopravnej dostupnosti výhodnú polohu. Leží na hlavnom dopravnom ťahu, ktorý spája Ponitrie so severným Slovenskom, Turcom a horným Považím. Cez zastavané územie miestnej časti Nedožery v dĺžke cca 1,7 km prechádza cesta I. triedy č. I/64 Komárno – Nitra – Prievidza – Žilina. Stav cesty I. triedy I/64 na úseku zasahujúcom do riešeného územia je z hľadiska pozdĺžnych nerovností podľa údajov SSC hodnotený ako vyhovujúci. Z hľadiska vyjazdených kolají je hodnotený ako dobrý. Cesta č. I/64 je v riešenom území upravená v kategórii C 7,5/70. Navrhuje sa výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 14/60 vo funkčnej triede B1 a v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia. Dlhodobu sa plánuje výstavba preložky cesty I. triedy I/64 – obchvat Prievidze a obcí severne od okresného mesta, až za Nitrianske Pravno. Výhľadová trasa obchvatu v kategórii C 11,5/80-60 je vyznačená aj v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení aktuálnych zmien a doplnkov a prevzatá aj v tejto územnoplánovacej

dokumentácii. Priemerné denné intenzity na ceste I. triedy na úsekoch zasahujúcim do riešeného územia sú mimoriadne vysoké. Podľa údajov SSC o výkonnosti ciest malo k prekročeniu prípustnej intenzity dopravy dôjsť už v roku 2002 na úseku č. 91440 (do Prievidze) a v roku 2003 na úseku č. 91430 (do Nitrianskeho Pravna). Na sčítacom úseku č. 91440 (do Prievidze, dĺžka úseku = 6720 m) cesty č. I/64 predstavovalo podľa sčítania dopravy z r. 2005 dopravné zaťaženie 11704 voz./24 hod. Z tohto objemu predstavuje nákladná doprava 5,7 %. Podľa údajov zo sčítania dopravy z roku 2005 sa intenzita dopravy zvýšila až na 146 % úrovne dosiahnutej v roku 2000 (z úrovne 8016 voz./24 hod). Na sčítacom úseku č. 91430 bol rast oproti roku 2000 miernejší, len na úroveň 104%. Z cesty I. triedy č. I/64 sa v obci Nedožery-Brezany odpoja cesta III. triedy č. III/51824, ktorá zabezpečuje spojenie s obcami Lazany a Nedožery-Brezany a prostredníctvom cesty č. III/51825 Lazany – Bojnice so sídlami Kanianka a Bojnice. Krátky úsek cesty III. triedy č. III/51828 odbočuje v zastavanom území obce do miestnej časti Brezany, kde končí. Intenzita dopravy na cestách III. triedy je minimálna. Výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území sa navrhuje v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/60 mimo zastavaného územia. Paralelne s cestou I. triedy je vedená železničná trať č. 144 Prievidza – Nitrianske Pravno. Prechádza aj cez zastavané územie obce. Ide o regionálnu jednokoľajovú neelektrifikovanú trať s motorovou trakciou. Využíva sa prevažne pre nákladnú dopravu. Osobná doprava bola znovu zrušená. Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. V Prievidzi je letisko so štatútom medzinárodnej dopravy. Služi však len ako malé športové letisko typu C pre nepravidelnú leteckú prepravu malými lietadlami. V súčasnosti je využívané na komerčné účely spojené s vyhlídkovými letmi v okolí mesta (ÚPD N.-Brezany, 2012, s. 61-62).

Miestne komunikácie

Hlavnou osou, z ktorej sa odpoja miestne komunikácie v obci, je prieťah cesty I. triedy zastavaným územím obce. Tento súčasne plní funkciu dopravnej obsluhy prilahlej zástavby. Funkciu obslužných miestnych komunikácií najvyššej hierarchie (C2) tvoria ul. Kpt. Nálepku a ul. Družby, ktoré vytvárajú okruh, napájajúci sa v 2 bodoch na cestu I. triedy. Z tohto hlavného okruhu sa odpoja vetvy obslužných komunikácií nižšieho rádu. Miestne komunikácie sčasti vytvárajú zokruhovanú sieť. Ako slepé komunikácie sú riešené len kratšie úseky ulíc (Kopaničky, Partizánska). Stav miestnych komunikácií je v porovnaní s inými obcami pomerne dobrý. Na niektorých cestách sa vyskytujú viaceré líniové a bodové dopravné závady. Nevyhovuje šírkové usporiadanie ciest a stav vozoviek najmä v uliciach Kopaničky, M. Rázusa, napojenie Štúrovej ul. Tieto komunikácie sa prebudujú tak, aby spĺňali parametre príslušných funkčných tried a kategórií. Vzhľadom k obmedzeným priestorovým podmienkam v existujúcej zástavbe sa navrhujú nižšie funkčné triedy a kategórie miestnych komunikácií (C2, C3, D1), zodpovedajúce pobytovej funkcii a nižšej mobilite obyvateľov. Existujúce miestne komunikácie budú zachované a v nevyhovujúcich úsekoch prebudované v kategórii MO 7,5/40 (C2) a MO (MOK) 7/30 (C3). Pokiaľ to neumožňujú priestorové pomery, výnimočne je prípustná kategória MO 5/30. Na slepých uliciach dlhších ako 100 m, ktoré nie je možné napojiť na okružný systém, sa vybudujú obratiská (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.61-62).

Cyklistická doprava

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Cyklotrasy tzv. Bojnického cyklookruhu (s celkovou dĺžkou 162 km, č. trasy 2308) sú vyznačené po účelových komunikáciách (podhorím do Prievidze, Malej Čausy, po ceste III. triedy do obce Lazany). Ako cyklotrasa do Prievidze sa využíva poľná cesta z obce Lazany (spadá do k.ú. Lazany), ktorú je vhodné prebudovať na cyklotrasu. V zmysle ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja navrhujeme regionálnu cyklotrasu Nitrianske - Pravno – Prievidza (s prepojením na Turčiansku cyklomagistralu) v oddelenom pruhu pozdĺž cesty I. triedy. V zastavanom území obce Nedožery-Brezany bude kvôli priestorovým podmienkam vedená po paralelnej miestnej komunikácii. Z obce Nedožery-Brezany ďalej navrhujeme viesť po existujúcich poľných a lesných cestách cykloturistické trasy a okruhy pohorím Žiar s možnosťou prepojenia do Turčianskej kotliny (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.65).

Prevádzkové plochy, parkoviská

Najväčšie odstavňé plochy s kapacitou do 40 vozidiel sú v centrálnej časti obce na námestí; ďalšie odstavňé plochy sú pred každým bytovým domom, amfiteátrom, ako aj pred cintorínmi, pri športovom areáli, moteli a obchodných prevádzkach. Kapacita parkovísk pri bytových domoch predstavuje 1 parkovacie miesto na 1,5 bytu. V prípade zvýšenia stupňa motorizácie nebude postačovať. V rámci

rozvojovej plochy č. 2, vymedzenej pre výstavbu 1 bytového domu, je určená aj plocha pre výstavbu parkoviska. Nevyhovujúca je kapacita odstavnej plochy pri cintoríne v časti Brezany. Navrhujeme preto rozšírenie parkoviska na príľahlý pozemok. Vlastné odstavné plochy v rámci areálov majú vybudované výrobné prevádzky v obci. V ostatných častiach obce sa na odstavovanie motorových vozidiel využívajú pridružené priestory komunikácií. Odstavné plochy pre rodinné domy sú na pozemkoch rodinných domov vo forme garáží alebo spevnených plôch. S týmto riešením sa počíta aj v novonavrhovaných obytných uliciach. Plochy statickej dopravy sa navrhnu v zmysle požiadaviek STN 73 6110. V obci sa nenachádzajú žiadne dopravné zariadenia, ani sa v územnom pláne nenavrhujú. Najbližšie čerpacie stanice sú v Prievidzi. (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.63-64).

Pešie komunikácie

Obojstranné chodníky pre chodcov sú vybudované pozdĺž celého prieťahu cesty I. triedy zastavaným územím obce. Chodníky sú aj pozdĺž väčšiny obslužných miestnych komunikácií. Sú vo vyhovujúcej šírke a kvalite. V zastavanom území obce navrhujeme vybudovanie chodníkov na kratších úsekoch pozdĺž ciest III. triedy - III/51828 (pozdĺž Brezianskeho potoka) a III/51824 (od športového areálu po križovatku s cestou I/64 a ďalej pozdĺž miestnej komunikácie až k železničnej trati; s nadväznosťou na existujúci chodník) (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.65).

Autobusová a železničná doprava

Relatívne vysoké nároky na systém hromadnej dopravy riešeného územia sú vyvolané štruktúrovaním urbanistických zložiek sídla, vyvolávajúci funkčnú závislosť na širšom území. Riešené územie obec Nedožery-Brezany charakterizuje prevažujúce monofunkčné prostredie s nárokmi na rozptýlené kooperačné vzťahy, avšak s orientáciou prevažujúcou do regionálnych centier. Základný systém hromadnej dopravy vo vymedzenom území predstavuje autobusová doprava. Úroveň regionálnych väzieb je zabezpečená najmä prímestskou autobusovou dopravou.

Verejná hromadná doprava je realizovaná prevažne autobusovou dopravou. Spojenie s okresným mestom zabezpečuje spolu 48 párov spojov počas pracovných dní. V obci Nedožery-Brezany zastavujú autobusy SAD Prievidza a SAD Žilina na 7 prímestských linkách a 1 diaľkovej linke

- Prievidza – Nitrianske Pravno – Kľačno
- Prievidza – Chvojnicová – Malinová
- Prievidza – Pravenec – Nedožery-Brezany
- Sebedražie – Prievidza – Tužina
- Prievidza – Rajec – Žilina
- Žilina – Rajec – Prievidza – Bojnice
- Martin – Slovenské Pravno – Prievidza
- Prievidza – Martin – Ružomberok – Poprad – Vysoké Tatry.

Jednotlivé časti obce sú pokryté zastávkami autobusov. V riešenom území je spolu 5 autobusových zastávok, z toho 3 sú situované na ceste I. triedy. Pri autobusových zastávkach sú vybudované zastávkové pruhy spĺňajúce parametre podľa STN 73 6425. Železničná doprava na trati č. 144 Prievidza – Nitrianske Pravno bola v minulosti zrušená, v súčasnosti tu nepremáva osobná vlaková doprava. Na trati je v obci vybudovaná vlaková zastávka (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.64-65).

2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácii úsilia štátov Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti. Svedčí o tom i prijatie Šiesteho environmentálneho akčného programu Spoločenstva "Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba" (Akčný program), ktorý tvorí rámec environmentálnej politiky Európskej únie. Definuje kľúčové dlhodobé ciele v starostlivosti o životné prostredie, pričom za prioritu pokladá riešenie problémov zmeny klímy, ochrany prírody a biodiverzity, životného prostredia pre zdravie a kvalitu života, prírodných zdrojov a odpadov. Povinnosť a potreba naplňovať prijaté ciele vedúce k zlepšovaniu negatívneho stavu životného prostredia, prináležia všetkým stupňom štátnej správy a samosprávy. Obec v uvedenej hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Východiskom na riešenie ekostabilizačných opatrení v katastrálnom území obce Nedožery-Brezany je súčasná krajinná štruktúra, ktorá odráža využitie zeme a predstavuje ťažiskový krok rôznych analýz potrebných pri tvorbe M - ÚSES. Súčasná krajinná štruktúra (ďalej SKŠ) v území je odrazom pôsobenia ľudskej činnosti na biotické a abiotické zložky krajiny a zároveň odzrkadľuje stupeň antropogénnej premeny krajiny. SKŠ odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajinnnej štruktúry) i umelého charakteru (človekom vytvorené prvky krajinnnej štruktúry). Na základe zastúpenia a plošinnej rozlohy jednotlivých prvkov SKŠ môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Riešené územie nezasahuje do súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Na doplnenie do zoznamu území európskeho významu Natura 2000 sa navrhuje ÚEV Žiar (SKUEV0585) s rozlohou 913,3 ha. Nenachádzajú sa tu žiadne územia ochrany prírody, vyhlásené podľa Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a ani žiadne chránené stromy. V zmysle uvedeného zákona platí na celom riešenom území 1. stupeň územnej ochrany (všeobecná ochrana). Podľa aktualizovaného Programu starostlivosti o mokrade na Slovensku na roky 2008 – 2014 a Akčného plánu na roky 2008 – 2011 je v riešenom území do zoznamu lokálne významných mokradí zaradená mokraď Vodná nádrž Brezany a prítok s rozlohou 30000 m². Navrhujú sa nasledovné podmienky ochrany: zachovanie vodnej plochy a jej protipovodňovej funkcie, udržiavanie nárazníkových pásov trvalých trávnych porastov; prípustné sú pobytové rekreačné aktivity bez výstavby trvalých objektov. Na lúkach v dotyku s lesnými porastmi východne a severovýchodne od zastavaného územia obce sú evidované biotopy európskeho významu Lk1 nížinné a podhorské kosné lúky a biotopy národného významu Lk3 mezofilné pasienky a spásané lúky. V lesných porastoch na severovýchode katastrálneho územia sa nachádzajú lesné biotopy európskeho významu Ls1.2 Dubovo-brestovo jaseňové nížinné lužné lesy, Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy a Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy. V zmysle ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v k.ú. Nedožery navrhujeme nové chránené územie - prírodnú pamiatku (PP) Niva Nitry. Dôvodom pre ochranu je druhová ochrana živočíchov. V súčasnosti tu žijú viaceré pozoruhodné druhy poukazujúce na svojrázny vývoj vodnej fauny (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.57).

Podľa RÚSES okresu Prievidza a ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa v kontakte s riešeným územím nachádza biocentrum regionálneho významu:

- **RBc (178) Vyšehrad** – biocentrum predstavujú zalesnené svahy pohoria Žiar s prevahou bučín až po ich vrcholovú časť. V NPR Vyšehrad (nezasahuje do riešeného územia) je chránená lesostepná vegetácia a zriedkavé druhy hmyzu. V tangenciálnej polohe vedie biokoridor podhorím Žiaru. Biocentrum plní svoje funkcie, nie sú potrebné ďalšie zásahy; navrhujeme len jeho rozšírenie tak, aby sa dostalo do kontaktnej polohy s navrhovaným biokoridorom miestneho významu MBk Rysný potok.

Biocentrum regionálneho významu predstavuje kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu. Pri návrhu biocentier sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú 4 biocentrá miestneho významu, ktoré spĺňajú uvedené kritériá:

- **MBc Vodná nádrž Brezany** – biocentrum miestneho významu tvorí vodná plocha a pobrežné brehové porasty, spolu s časťou jaseňovo-jelšového lesného porastu nad vodnou nádržou. Pre zabezpečenie funkčnosti biocentra je potrebné regulovať rekreačné aktivity na vodnej nádrži. Možné sú pobytové aktivity, vylúčiť treba obostavovanie nádrže trvalými objektmi, chatami.
- **MBc Nad Rysnom** – biocentrum miestneho významu tvorí lesný porast s prevahou duba na svahoch výbežku pohoria Žiar po kontaktnú polohu s navrhovaným biokoridorom miestneho významu MBk Rysný potok a biokoridorom regionálneho významu RBk Podhorie Žiaru.

- **MBc Močiar** – biocentrum miestneho významu tvorí pramenná oblasť Brezianskeho potoka s okolitými lesnými porastami. Na ďalšie prvky kostry ÚSES je prepojené prostredníctvom MBk Breziansky potok. Biocentrum by malo byť ponechané bez lesohospodárskych zásahov. Okrem plnenia funkcií v systéme ekologickej stability je dôležité zlepšenie jeho retenčnej funkcie, ktorá je dôležitá pri prevencii povodní.
- **MBc Suchá hora** – biocentrum miestneho významu tvorí jadrová časť dubovohrabového lesa na svahoch Suchej hory, pahorkatinného výbežku Hornonitrianskej kotliny. Prostredníctvom interakčného porastov trvalých trávnych prvkov v kontakte s biocentrom „Suchá hora“, ako aj s biocentrom „Vodná nádrž Brezany“ zabezpečí zvýšenie ekologickej stability rozsiahleho územia až po zastavané územie obce (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.56-58)

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrne – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorba krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základom pre obec je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení obecným zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením obce. Obstarávateľom ÚPN obce (alebo zóny) je obecná samospráva. Obec má v súčasnosti schválený územný plán z roku 2012.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza.

Produkcia v t na km² podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Prievidza	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Tuhé emisie	2,1	2,0	2,4	2,1	1,7	1,5	1,4	1,4	1,2	1,3
Oxid siričitý	38,0	45,7	44,3	41,2	39,9	33,8	36,7	33,9	38,1	41,3
Oxid dusíka	6,2	6,4	6,1	4,4	4,2	4,1	4,4	4,3	4,0	4,8
Oxid uhoľnatý	2,3	1,8	1,7	1,7	1,8	1,7	1,8	1,7	1,7	1,9

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Hornonitrianska kotlina patrí medzi oblasti s vysokým znečistením ovzdušia. Hlavný podiel na znečistení ovzdušia má energetika, menšie množstvá exhalátov emituje chemický priemysel a lokálne kúreniská. V riešenom území sú evidované 2 stredné zdroje znečisťovania ovzdušia – ZŠ Nedožery-Brezany a farma PD Horná Nitra. Kvalitu ovzdušia v riešenom území ovplyvňujú predovšetkým emisie zo zdrojov znečistenia v južnej časti okresu Prievidza (Elektráreň Nováky v Zemianskych Kostol'anoch). Emisné zložky vďaka významnému zastúpeniu síry v spaľovanom uhlí sú kyslého typu s prevahou komponentov síry, dusíka, uhlíka, prašného a popolčekového spádu, ktorý obsahuje množstvo rizikových prvkov: As, F, Cr, Pb, V, Zn, Ni. V posledných 15 rokoch sa tu však uskutočnila ekologizácia výroby elektriny. Za roky 1980-2004 bol pokles CO, NO_x, SO₂ približne polovičný. Enormný bol však pokles tuhých znečisťujúcich látok (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.76-77).

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Prievidza	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Tuhé emisie	2 023	1 931	2 282	2 053	1 667	1 469	1 356	1 308	1 134	1 257

Oxid siričitý	36 485	43 824	42 559	39 577	38 321	32 409	35 194	32 561	36 573	39 666
Oxid dusíka	5 994	6 141	5 821	4 233	3 991	3 930	4 190	4 171	3 870	4 561
Oxid uhoľnatý	2 209	1 721	1 605	1 644	1 750	1 642	1 690	1 609	1 664	1 772

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V okrese Prievidza je evidovaných 14 veľkých zdrojov a 150 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. V rámci Trenčianskeho kraja sa na znečistení ovzdušia znečisťujúcimi látkami najväčšou percentuálnou mierou podieľa SE a.s. Elektrárň Nováky (TZL – 45,9%, SO₂ – 94,5%, NO_x 61,6%, CO 14,9%). Rozsiahle lesné plochy v pohoriach Strážovské vrchy, Vtáčnik, Žiar sa vyznačujú vysokým imisným zaťažením v dôsledku znečistenia ovzdušia exhalátmi. Na území LZ Prievidza bolo zaznamenané chradnutie bučín, ktoré sa vyskytuje celoplošne a je sprevádzané nekrozami kôry. Najintenzívnejšie napadnutie nekrozami kôry sa vyskytuje v monokultúrach buka I. vekovej triedy vo výške 700–900 m.n.m (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.77).

Hlukové pomery z dopravy

Vplyv dopravy na životné prostredie vo všeobecnosti zahŕňa celý rad hodnotiacich kritérií. Tieto sa viažu na hodnotenie negatívnych vplyvov najzaťaženejších komunikácií i na problematiku vplyvov motorovej dopravy na územie v exponovaných spoločenských priestoroch riešeného územia (bariérovitosť, nehodovosť). Rozhodujúcim zdrojom hluku v obci Nedožery-Brezany je prevádzka leteckej dopravy a prevádzka cestnej dopravy na miestnych komunikáciach. Prípustné hladiny hluku sú vymedzené legislatívne platnou vyhláškou (vyhláška č.14/1997 Zb.) o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku. Pre potrebu územného plánovania legislatívny podklad definuje prípustné ekvivalentné hladiny hluku vo väzbách na funkčné využitie územia. Najvyššie prípustná ekvivalentná hladina hluku LAeqP vo vonkajších priestoroch je daná súčtom základnej hodnotou ekvivalentnej hladiny hluku 50dB(A) a korekcií zohľadňujúce miestne podmienky a denný čas. Pre územia v kontakte s cestami I.a II.-hých tried s prevládajúcou obytnou funkciou je maximálne prípustná ekvivalentná hladina 60 dB(A).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu.

Odpady, obaly a odpadové hospodárstvo je obsiahnuté na národnej úrovni v 20 právnych predpisoch so zapracovaním priamych i nepriamych novelizácií. Členenie v rámci zložky:

- Odpady a odpadové hospodárstvo (16 právnych predpisov)
- Obaly (4 právne predpisy)
- Elektrozariadenia a elektroodpad

Zber komunálneho odpadu v obci zabezpečuje spol. TEZAS s.r.o. Prievidza. Odpad sa ukladá na skládke vo Veľkej Lehôtke. Je tu zavedený separovaný zber odpadu – zbierajú sa plasty, sklo, kovy a papier. V obci sú rozmiestnené kontajnery na triedený zber uvedených komodít. Zhodnocovanie biologického odpadu sa realizuje v spolupráci s mestom Prievidza. V roku 2008 sa v obci vyprodukovalo 586,3 ton zmesového komunálneho odpadu, z toho skládkovaním sa zneškodnilo 489,6 ton odpadu a využilo sa 96,6 ton. Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva s platnosťou do r. 2005 a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci pre rok 2010.

Množstvo komunálneho odpadu podľa ukazovateľa a rok v %										
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Separ. zbierané zložky kom. odp.	4,7	4,0	4,2	5,2	7,2	8,0	8,1	8,5	9,8	10,2
Separ. z toho: nebezpečný odpad	0,2	0,1	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
Odpady zo záhrad a parkov	6,7	5,5	5,3	4,8	4,5	5,3	4,2	5,0	4,7	5,0
Iné komunálne odpady	86,5	85,8	87,5	87,4	85,1	83,1	82,7	80,9	81,1	79,3

Drobné stavebné odpady	2,1	4,8	3,0	2,6	3,3	3,6	5,1	5,5	4,4	5,5
------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

ÚPD odporúča rozširovať separovaný zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. V miestnych častiach je potrebné rozmiestniť kontajnery a vrecia na zber separovaného odpadu a zabezpečovať kompostovanie biologického odpadu zvozom na kompostovisko v meste Prievidza. Na území obce nie je prevádzkovaná skládka odpadov. V rokoch 1983-1991 sa nachádzala v časti Nedožery v lokalite Kráčiny skládka TKO, ktorá bola v správe TEZAS Prievidza. Skládka mala regionálny význam a bol sem deponovaný odpad z Prievidze a okolitých obcí. Skládka je rekultivovaná a opustená. V súčasnosti je lokalita vlastníctvom spoločnosti Urbár pozemkové spoločenstvo Nedožery. V dôsledku nedostatočného vyprázdňovania zbernej nádrže na priesakovú kvapalinu a priesaku z telesa skládky pravdepodobne dochádza k znečisteniu blízkeho povrchového toku, ktorý je vzdialený od skládky cca 10 m. ÚPD navrhuje odstránenie starej environmentálnej záťaže – úplnou rekultiváciou skládky odpadu v lokalite Kráčiny. (ÚPD N-Brezany, 2012, s.78).

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom podľa územie, typ ukazovateľa a rok										
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mn.kom. odpadu (kg/obyv.)	250,4	269,9	268,7	275,3	293,9	313,8	330,8	328,2	334,8	334,4
Zhodnotenie (kg/obyv.)	20,1	24,1	18,7	12,1	17,6	26,7	23,7	35,0	43,1	43,5
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	230,3	245,8	250,0	254,4	262,8	273,8	292,9	284,8	289,3	286,9
Per.zhodn. kom. odpadu (%)	8,0	8,9	7,0	4,4	6,0	8,5	7,2	10,7	12,9	13,0
kompostovanie (%)	38,5	50,7	34,8	27,9	52,8	55,3	58,5	59,9	39,0	35,5
druhot. sur. (%)	54,3	38,2	55,7	27,5	14,6	33,9	28,7	30,8	31,3	38,8

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v návaznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia.

Lesné hospodárstvo

Lesy sú jednou zo základných zložiek životného prostredia. Ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín, živočíchov a ich spoločenstvá, sú zdrojom zdravia, osvieženia a poskytujú trvalý zdroj dreva. S rozvíjajúcim sa hospodárstvom človek využíval lesy ako ľahko prístupnú surovinu a z hľadiska jej obnoviteľnosti aj ako zdroj ľahko obnoviteľnej suroviny.

Významný negatívny vplyv na tunajšie lesné ekosystémy má extenzívne lesné hospodárstvo prostredníctvom necitlivých spôsobov hospodárenia a to hlavne holorubov, ktoré sú v súčasnosti zakázané, ale tiež využívaním obnovných postupov s krátkou obnovnou dobou a pri vytváraní obnovných prvkov výrazne podobných holorubom. Vysádzaním geograficky nepôvodných druhov drevín ako je napríklad borovica čierna (*Pinus nigra*) a agát biely (*Robinia pseudoacacia*), sa lesné biotopy značne druhovo ochudobnili a tým sa znížila aj ich ekologická hodnota. Zmena štruktúry a drevinovej skladby (rekonštrukciou lesa) takýchto lesných porastov je časovo a finančne veľmi náročná. Taktiež vysádzaním ekologicky nevhodných drevín, akou je smrek obyčajný (*Picea abies*), dochádza k oslabeniu ekologickej stability budúcich lesných porastov, ktoré sú výrazne náchylné na poškodenie abiotickými i biotickými škodcami. Medzi ďalšie negatívne faktory, ktorým sú lesy vystavené, patrí motokros, masová turistika, požiare, odpady, necitlivé podnikateľské aktivity atď., ktoré sú príčinou abnormálneho správania živočíchov, narušených autoregulačných procesov a neustále klesajúcej biodiverzity a ekologickej stability (10.8.2013, http://www.sopsr.sk/strazovskevrchyweb/lesy_content.html#uvod).

Zeleň

Podstatnou a všestranne sprírodňujúcou zložkou urbanizovanej krajiny je zeleň, ktorá tvorí dominantnú a významnú priestorovú zložku v celkovom obraze obce a krajiny. V obci je dôležité

uplatnenie jej funkcií najmä ekologického a sociálneho charakteru. Pôsobí na zlepšovanie klímy, produkuje kyslík, absorbuje škodlivé látky z ovzdušia, znižuje hladinu hluku a emisií, ionizovaním ovzdušia pozitívne ovplyvňuje jeho fyzikálny stav, poskytuje priestor a vhodné podmienky na rekreáciu a zotavenie obyvateľov, kompozične a esteticky dotvára obec, priaznivo pôsobí na fyziologický a psychický stav človeka. V urbanizovanom prostredí kladieme dôraz na funkciu zelene pozitívne ovplyvňujúcu ľudský organizmus. Sleduje sa najmä:

- podiel zelene na území obce,
- plošné zastúpenie zelene,
- prepojenosť zelených plôch do príľahlej krajiny (ÚPN Nedožery-Brezany, 2012, s.35-36).

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia obce. Vzhľadom k veľmi dlhému času jej obnovy je potrebné v maximálnej miere zohľadňovať jej prirodzené vlastnosti. Rozsah pôdneho fondu je obmedzený, a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Ochrana pôdných zdrojov – najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú na riečnej nive severne a južne od zastavaného územia obce. Ide o pôdy zaradené podľa BPEJ do 3. a 4. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené. Ďalej sú na nive pôdy 6. skupiny kvality. Vo vyššie položených častiach katastrálneho územia prevažujú pôdy 7. a 9. skupiny kvality, ostrovčekovite sa vyskytujú aj pôdy 5. a 6. skupiny kvality (ÚPN Nedožery-Brezany, 2012, s.57).

Do pôdy sa významne premieta znečistenie ovzdušia v oblasti Hornej Nitry. Vplyvom vypúšťaných emisií sa narušuje jej prirodzená bonita. Vplyvom exhalátov, najmä SO₂ sa zvyšuje jej kyslosť, čo si vyžaduje zvýšené náklady na vápnenie. Okolie priemyselných oblastí vykazuje do hĺbky 1 m pôdy kyslú povahu. Exhaláty obsahujú aj mnoho iných toxických prvkov ako Pb, Cr, Zn, Mn, avšak najväčšie škody spôsobujú zlúčeniny As, ktoré v organizmoch vyvolávajú poruchy látkového metabolizmu a zmeny v nervovej sústave. As uniká do ovzdušia pri spaľovaní uhlia v ENO. Vplyvom emisií sa dostáva do pôdy, pričom v tejto oblasti niekoľkokrát prekračuje obsahy udávané pre bežné pôdy. Jeho obsah v pôdnom profile (10-60 cm) je prekročený 1,6 až 10-násobne oproti pôdam obdobného typu v iných oblastiach. Akumulácia As v pôde závisí od fyzikálnochemických vlastností pôdy, obsahu humusu, obsahu prístupných živín, pôdnej vlhkosti, pôdnej reakcie, klimatických a geomorfologických podmienok. Z ďalších rizikových prvkov sú zistené zvýšené hodnoty Cd, Pb a Sr. Z ostatných prvkov je zvýšený obsah Al, Fe sú prekročené limitné hodnoty Mn, Ni, Zn, Mo. (ÚPN Nedožery-Brezany, 2012, s. 77).

Degradácia pôdy eróziou

Vonkajšími faktormi mechanickej degradácie pôd sú vietor a zrážky podporované typom reliéfu a antropogénnou činnosťou. Reliéf v riešenom území je členitý, s ojedinelými prejavmi vodnej erózie. Erózia v menšom meradle sa môže prejaviť aj v blízkosti vodného toku **Nitra**, kde sú procesy zmývania a akumulácie intenzívnejšie. Na druhej strane odkrytý terén s prevahou poľnohospodársky obrábanej ornej pôdy poskytuje ideálne podmienky pre veternú eróziu, najmä v mimovegetačnom období.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone NR SR č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) s účinnosťou od 1. júna 2002. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie. Katastrálnym územím obce Nedožery-Brezany preteká vodohospodársky významný vodný tok Nitra.

Ochrana vodných zdrojov – v riešenom území sa nenachádzajú využívané zdroje, región je však známy výskytom minerálnych a termálnych vôd. Ich pôvod je hlbinný, odkiaľ sa pozdĺž zlomov dostávajú na povrch obohatené o rozpustné minerály a plynné látky. V Bojniciach sú zachytené a

využívané prírodné liečivé minerálne a termálne pramene vody s teplotou 24 – 46 °C. Sú to zemité vody so zvýšeným obsahom síranov. Mineralizácia kolíše od 531 mg/l do 747 mg/l. Obsah voľného CO₂ sa pohybuje v rozmedzí od 130 mg/l do 288 mg/l. Pramene vyvierajú zo stredno a vrchnoeocénnych sedimentov a pochádzajú z mezozoických karbonatických hornín. (ÚPN Nedožery-Brezany, 2012, s.57).

Znečistenie povrchových vôd

Najväčšie zdroje znečistenia rieky Nitra v dôsledku kumulácie antropogénnych činností sa nachádzajú až poniže riešeného územia. V hornom úseku povodia Nitry sú hlavnými znečisťovateľmi bane v Handlovej, Prievidzi a Novákoch, kde sa ťaží a spracováva hnedé uhlie a lignit. Medzi veľké zdroje znečistenia patria SVS a.s., ČOV v Prievidzi a Handlovej. Podľa výsledkov meraní povrchových vôd za obdobie 2002 – 2003 na toku Nitra – nad Kláčnom (rkm 165,00), zaradujeme tento tok k skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) do triedy 2. triedy kvality – čistá voda (BSK = 3,39 mg/l). V B skupine reakcia vody (8,58) určuje 3. triedu kvality – znečistená voda. Koncentrácie dusičnanového dusíka (1,60 mg/l) a celkového dusíka (2,73 mg/l) ju radia do 2. triedy kvality – čistá voda. Počty koliformných baktérií (50 KTJ/ml) patria do 3. triedy kvality – znečistená voda. V skupine mikropolutantov (F) hodnoty anorganických mikropolutantov určujú 2. triedu kvality – čistá voda. Údaje o znečistení drobných vodných tokov nie sú k dispozícii.

Znečistenie podzemných vôd

Základný chemizmus podzemných vôd vykazuje značnú variabilitu so známami antropogénneho ovplyvnenia. Podzemné vody sledovanej oblasti radíme medzi stredne mineralizované až vysoko mineralizované. Zásadný podiel na mineralizácii z kationov majú vápnik a horčík, z aniónov sa najviac podieľajú hydrogénuhličitan, v menšej miere potom sírany a chloridy. Na objekte SHMÚ v Prievidzi Necpaloch boli prekročené hodnoty u mangánu 0,09 mg/l (limitná hodnota je 0,05 mg/l), celkového obsahu železa 1,01 mg/l (limitná hodnota je 0,2 mg/l) a hliníka 0,77 mg/l (limitná hodnota je 0,2 mg/l). Hodnota mangánu bola nad limitom aj na objekte Prievidza – Letisko (2,12 mg/l), ako aj v objekte Opatovce nad Nitrou (1,28 mg/l). Pri oboch objektoch boli prekročené hodnoty celkového železa. Pri objekte Prievidza – Letisko boli ďalej prekročené hodnoty hliníka 0,66 mg/l (limitná hodnota je 0,2 mg/l), arzénu 87,00 ug/l (limitná hodnota je 10 ug/l) a NEL-UV 0,09 mg/l (limitná hodnota je 0,05 mg/l). Pri objekte Opatovce nad Nitrou bola prekročená hodnota u arzénu 18,00 ug/l (limitná hodnota je 10 ug/l) (ÚPN Nedožery-Brezany, 2012, s.77).

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Obec je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu. Celkovo cca. 100 % obyvateľov je zásobovaných z verejného vodovodu. Riešené územie je zásobované pitnou vodou zo skupinového vodovodu.

2.6 OBYVATEĽSTVO

Oblasť ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasti identifikované na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti.

Ukazovateľ	Hodnota
Počet obyvateľov k 31.12. spolu	2111
muži	1051
ženy	1060
Predproduktívny vek (0-14) spolu	310
Produktívny vek (15-54) ženy	573
Produktívny vek (15-59) muži	693
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	535
Počet sobášov	7
Počet rozvodov	2
Počet živonarodených spolu	16
muži	6
ženy	10
Počet zomretých spolu	24
muži	12
ženy	12

Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu
muži
ženy
www.statistics.sk

18
4
14

Z hľadiska vierovyznania je obec heterogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu (cca. 71,56 %). Malá časť sa hlási k evanjelickému vierovyznaniu (cca. 0,71 %). Približne 17 % obyvateľov je bez vierovyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SĽDB 1991	SODB 2001	SODB 2011
Rímskokatolícke %	79,57	84,33	71,56
Evanjelické %	0,57	0,54	0,71
Gréckokatolícke %	0,11	0,05	0,05
Pravoslávne %	0,00	0,00	0,05
Sv. Jehovovi %	0,00	0,00	0,14
Bez vyznania %	3,57	9,80	17,91
Ostatné %	0,00	0,00	0,24
Nezistené %	16,19	5,12	9,35

www.statistics.sk

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa 92,4 % obyvateľov hlási k Slovenskej národnosti, a 6,3 % neudalo.

Obyvateľstvo podľa národnosti k 31.12. podľa územie, národnostná štruktúra a rok v %

Okres Prievidza	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
slovenská	97,2	97,2	97,2	97,1	97,0	97,0	96,6	96,2	96,1	96,1	92,4
maďarská	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,2
rómska	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1
česká, moravská, sli..	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,6
rusínska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ukrajinská	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
nemecká	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
poľská	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0
ruská	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
iná a neudaná	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,3	1,6	1,7	1,7	6,3

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Okrem týchto dvoch hlavných národnostných skupín žijú v obci obyvatelia Českej národnosti – 0,6 % Maďarskej (0,2 %), nemeckej (0,3 %) a rómskej (0,1 %).

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územie a rok

Okres Prievidza	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Okres Prievidza	110	110	110	109,9	110	110,1	110,4	110,6	110,8	110,2	110,3
Obec N.-Brezany	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Hustota obyvateľov v obci je nižšia ako v prípade okresnej štatistiky. V priebehu 11 ročného obdobia ostáva hodnota prakticky stabilná.

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí a správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej. Po období transformácie vzrástli príjmové a sociálne rozdiely v spoločnosti – zmenili sa možnosti získania bytu, objavili sa ohrozenia a obavy zo straty zamestnania, čo v konečnom dôsledku viedlo a vedie k odlišnému prístupu k takým rozhodnutiam ako je uzatvorenie manželstva, založenie rodiny a počet detí.

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Nedožery-Brezany bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.) podľa územie, pohlavie a rok

N.-Brezany	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Spolu	1884	1910	1940	1980	2022	2072	2067	2091	2113	2111	2128
Muži	928	941	954	975	996	1019	1019	1034	1045	1051	1052
Ženy	956	969	986	1005	1026	1053	1048	1057	1068	1060	1076

Zdroj: OcÚ Nedožery-Brezany, 2013, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Celkový počet obyvateľov vykazuje v sledovanom období rastúci trend. Z hľadiska pohlavia, permanentne mierne presahuje počet žien počet mužov. Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov vzrástol o 12,9 %. Priemerný koeficient rastu dosiahol hodnotu 1,01172, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 1,17 %.

Prirodzený prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok obyvateľstva v obci.

Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v obci (osoby)

Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvateľov	-2	-2	-2	0	-3	-2	-2	0	0	-8	-3
Prírastok	14	14	15	16	16	18	18	20	20	16	17
Úbytok	16	16	17	16	19	20	20	20	20	24	20

Zdroj: OcÚ Nedožery-Brezany, 2013, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v obci v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet zomrelých v obci prekračuje počet živonarodených obyvateľov skoro v každom roku. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2011, kedy klesol počet obyvateľov v dôsledku prirodzených tendencií o 8. Prírastok nebol zaznamenaný.

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje vcelku rovnomerný vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok pozitívny trend.

Migračný prírastok / úbytok obyvateľov (osoby)

Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvateľov	29	29	32	40	45	52	-3	24	22	6	20

Zdroj: OcÚ Nedožery-Brezany, 2013, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Najväčší migračný prírastok obyvateľstva bol zaznamenaný od roku 2007. V uvedenom roku vzrástol počet obyvateľov v dôsledku migračných tendencií o 52.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľstva v obci, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku.

Celkový prírastok / úbytok obyvateľov (osoby) v obci

Ukazovateľ/Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvateľov	27	27	30	40	42	50	-5	24	22	-2	17

Zdroj: OcÚ Nedožery-Brezany, 2013, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Ako prezentuje tabuľka, dochádzalo v obci hlavne k prírastku obyvateľstva. Najvyšší prírastok bol v roku 2007, kedy celkový prírastok predstavoval 50 obyvateľov.

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) 5 ročná veková kategória a rok

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Spolu	1884	1910	1940	1980	2022	2072	2067	2091	2113	2111	2128
0	14	14	15	16	16	18	18	20	20	19	17
1-4	65	64	61	61	63	65	67	70	73	75	77
5-9	101	96	92	92	90	88	84	82	82	83	87
10-14	137	135	131	124	118	112	103	99	98	96	92

15-19	151	152	151	152	152	152	146	141	132	124	117
20-24	166	164	163	164	165	168	166	164	163	158	155
25-29	158	165	170	173	177	180	176	174	174	167	168
30-34	131	138	146	156	164	172	176	181	181	176	175
35-39	139	138	135	136	139	146	151	159	168	170	174
40-44	142	142	145	149	151	154	151	148	147	145	149
45-49	148	152	154	154	154	156	154	156	159	158	157
50-54	131	137	144	149	155	160	162	163	161	160	159
55-59	102	107	112	123	133	140	142	149	153	157	161
60-64	86	90	94	96	99	106	110	115	124	134	139
65-69	69	71	75	79	83	87	90	93	94	96	102
70-74	59	61	61	62	64	65	66	70	73	78	80
75-79	43	44	45	47	49	51	52	52	53	55	56
80-84	25	29	31	31	32	32	32	33	35	36	38
85-89	9	8	9	10	13	15	17	17	17	18	19
90-94	4	4	5	4	4	3	3	4	4	5	6
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 55-59 rokov, 60-64 rokov, 30-34 rokov, čo bolo spôsobené hlavne migračnými tendenciami. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Nedožery-Brezany.

Charakteristiky pohybu obyvateľstva (relatívne) podľa územie, typ ukazovateľa a rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet sobášov na 1000 obyvateľov	4,29	4,39	4,82	4,87	4,66	4,97	5,11	4,94	4,73	4,78	4,67
Počet rozvodov na 1000 obyvateľov	2,36	2,25	2,54	2,59	2,48	2,38	2,89	2,66	2,38	2,37	2,27
Počet živonarodených na 1000 obyv.	7,58	7,45	7,78	8,25	8,05	8,66	8,76	9,39	9,58	9,17	8,02
Počet potratov na 100 narodených	53,99	51,77	47,33	42,01	48,93	43,12	39,28	35,95	30,65	32,89	34,6
Počet zomretých na 1000 obyvateľov	8,51	8,99	8,23	9,53	9,5	9,55	9,48	9,48	9,37	9,48	9,47
Prírodz. prírastok (- úbytok) na 1000 ob.	-0,93	-1,55	-0,46	-1,28	-1,46	-0,89	-0,72	-0,09	0,21	-0,31	-1,45
Celk. prírastok (- úbytok) na 1000 obyv.	-2,39	-2,39	-0,82	-1,89	-0,8	2,26	1,41	-0,09	-0,66	-1,26	-3,19

<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Prognózy

Deti predškolského veku

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0	17	17	17	17	17	17	16	16	16	16	16
1-4	79	82	84	87	90	93	96	99	102	105	109
0 – priem. Index				0,994	% nárast – 0						-6,1
1-4 priem. Index				1,033	% nárast 1 – 4						37,6
Abs. nárast											29
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											4,48
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											5,15

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 1 roka o 6,1 % a vo vekovej skupine 1 – 4 roky sa predpokladá nárast o 37,6 %. V priemere by mal narastať rovnako podiel na celkovom počte obyvateľov. Nárast by mal byť relatívne významný a teda pravdepodobne bude vytvárať tlak na zvyšovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby napr. v predškolskej výchove.

Veková skupina 5 – 14

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
5-9	87	86	86	86	86	85	85	85	85	85	84
10-14	89	86	82	79	76	74	71	68	66	63	61
5-9 – pr. Index				0,997	% nárast – 5-9						-2,53
10-14 pr. Index				0,963	% nárast 10 – 14						-31,46
Abs. nárast											-30
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											17,5
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											14,5

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá pokles. V absolútnom vyjadrení by mal klesnúť počet detí v tomto veku o 30. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb.

Veková skupina 15 – 19

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
15-19	111	105	100	94	90	85	81	77	73	69	65
15-19 – pr. Index				0,949	% nárast – 15-19						-40,88
Abs. nárast											-45
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											5,16
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											2,70

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. Rovnako ako v predchádzajúcej skupine, predpokladá sa pokles. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal klesnúť do roku 2023 na 2,7 %.

Veková skupina 20 – 29

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
20-24	153	151	148	146	144	142	140	138	136	134	132
25-29	165	163	161	158	156	154	152	149	147	145	143
20-24 – pr. Index				0,985	% nárast – 20-24						-14,05
25-29 - pr. Index				0,986	% nárast 25 – 29						-13,35
Abs. nárast											-44
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											14,83
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											11,34

V rizikovej skupine od 20 do 29 rokov sa predpokladá celkový pokles o 44 obyvateľov. Celkovo 14,05 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 13,35 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
30-34	175	176	176	177	177	178	178	179	179	180	180
35-39	181	187	194	202	209	217	225	233	241	250	259
40-44	148	147	146	146	145	144	143	142	141	140	140
30-34 – pr. Index				1,003	% nárast – 30-34						3,03
35-39 - pr. Index				1,037	% nárast – 35-39						43,42

40-44 - pr. Index	0,994	% nárast 40 – 44	-5,82
Abs. nárast			75
% z celkového počtu obyvateľov - 2013			23,506
% z celkového počtu obyvateľov - 2023			23,919

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 rokov sa predpokladá nárast o 3,03 %. Najvyšší nárast sa predpokladá v skupine od 35 – 39 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času.

Veková skupina 45 – 59

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
45-49	157	158	158	158	158	159	159	159	159	160	160
50-54	158	158	157	157	157	156	156	156	155	155	155
55-59	165	170	174	179	184	189	195	200	206	211	217
45-49 – pr. Index				1,002	% nárast - 45-49						1,57
50-54 – pr. Index				0,998	% nárast - 50-54						-2,30
55-59 – pr. Index				1,028	% nárast - 55-59						31,56
Abs. nárast											51
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											22,408
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											21,944

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá nárast v skupine 45 – 49 rokov, pokles od 50 – 54 rokov, ktoré predstavujú rizikové skupiny na trhu práce. V skupine od 55 – 59 rokov sa predpokladá nárast o 31,56 %.

Veková skupina 60 –

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
60-64	147	155	164	173	183	193	204	215	227	240	254
65-69	105	109	112	116	119	123	127	131	135	140	144
70-74	84	87	91	95	99	103	108	112	117	122	127
75-79	57	58	59	60	61	63	64	65	66	67	68
80-84	39	40	42	43	44	46	47	49	51	52	54
85-89	19	20	21	22	23	24	25	26	28	29	30
90-94	7	8	9	10	11	12	14	16	17	20	22
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,043	% nárast – 60+						53
Abs. nárast											241
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											21,434
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											28,946

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 53 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 28,9 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 241 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

Ďalšie demografické charakteristiky

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 16,4 %. V skupine v produktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Od roku 2002 do roku 2012 stúpol počet

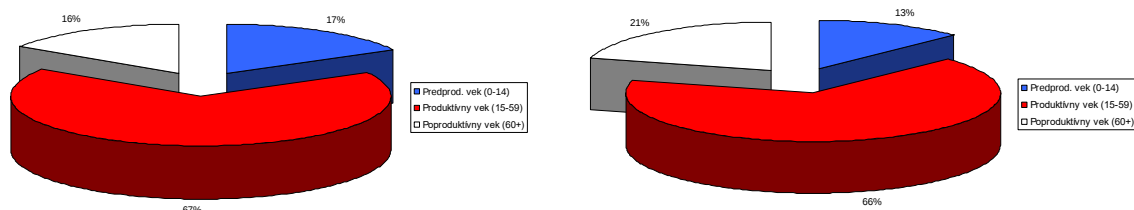
obyvateľov v tejto skupine o 11,4 %. V skupine v poproduktívnom veku počas posledných 11 rokov vzrástol počet obyvateľov o 48,9 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Spolu	1884	1910	1940	1980	2022	2072	2067	2091	2113	2111	2128
Predprod. vek (0-14)	318	308	299	292	287	283	273	271	273	273	273
Produktívny vek (15-59)	1269	1295	1321	1356	1391	1427	1423	1434	1438	1415	1414
Popro. vek (60+)	296	307	320	332	345	362	371	385	402	423	441

Zdroj: OcÚ Nedožery-Brezany, 2013, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

OcÚ Nedožery-Brezany

Do roku 2023 sa predpokladá nárast obyvateľov hlavne v skupine poproduktívneho veku. Mierny pokles sa predpokladá v skupine v predproduktívnom veku. V skupine produktívnom veku sa predpokladá nárast.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2023

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	2145	2163	2184	2206	2230	2257	2285	2316	2349	2384	2422
Predprod. vek (0-14)	271	270	270	269	268	268	268	268	269	269	270
Produktívny vek (15-59)	1413	1414	1415	1417	1420	1423	1427	1432	1437	1444	1451
Poproduktívny vek (60+)	460	479	499	520	542	566	590	616	643	671	701

Zdroj: vlastné spracovanie

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 30 do 34 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 19 rokov, od 60 do 64 rokov, od 40 – 44 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Spolu	1356	1385	1415	1453	1490	1533	1533	1549	1562	1549	1553
15-19	151	152	151	152	152	152	146	141	132	124	117
20-24	166	164	163	164	165	168	166	164	163	158	155
25-29	158	165	170	173	177	180	176	174	174	167	168
30-34	131	138	146	156	164	172	176	181	181	176	175
35-39	139	138	135	136	139	146	151	159	168	170	174
40-44	142	142	145	149	151	154	151	148	147	145	149
45-49	148	152	154	154	154	156	154	156	159	158	157
50-54	131	137	144	149	155	160	162	163	161	160	159
55-59	102	107	112	123	133	140	142	149	153	157	161
60-64	86	90	94	96	99	106	110	115	124	134	139

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 49 rokov. Zároveň ide o ohrozené skupiny na trhu práce. Významný podiel v tejto skupine pripadá aj na rómske obyvateľstvo, práve preto je potrebné v tejto oblasti aplikovať opatrenia na zvýšenie pracovných návykov. Samozamestnávanie v tejto skupine má obmedzené možnosti, rovnako je problematické aj uplatnenie na trhu práce v dôsledku absencie kvalifikácie, resp. nedostatočnej kvalifikácie.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa 92,36 % obyvateľov hlási k Slovenskej národnosti, a 0,56 % k Českej, moravskej a sliezkej národnosti. Okrem týchto dvoch národnostných skupín žijú v obci obyvatelia maďarskej, nemeckej a rómskej národnosti.

Obyvateľstvo podľa národnosti k 31.12. podľa územie, národnostná štruktúra a rok

Okres Prievidza	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
slovenská	97,19	97,19	97,17	97,08	97,05	96,95	96,56	96,21	96,10	96,07	92,36
maďarská	0,35	0,35	0,34	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,23
rómska	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,11
česká, moravská, sliezka	0,75	0,75	0,75	0,77	0,78	0,79	0,79	0,80	0,81	0,82	0,56
rusínska	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02
ukrajinská	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04
nemecká	0,42	0,42	0,42	0,42	0,43	0,43	0,44	0,44	0,44	0,45	0,27
poľská	0,04	0,04	0,04	0,07	0,07	0,12	0,17	0,18	0,20	0,21	0,04
ruská	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,03
iná a neudaná	0,89	0,89	0,91	0,94	0,95	0,98	1,31	1,64	1,71	1,72	6,32

<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Priemerný vek v oblasti pomaly narastá. V roku 2012 predstavoval 40,5 rokov.

Vybrané ukazovatele veku podľa územie, pohlavie, typ ukazovateľa a rok

Okres Prievidza	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Index starnutia	102,1	109,7	117,8	126,5	135,2	144,0	153,6	163,1	170,2	175,9	184,2
Priemerný vek	36,5	37,0	37,4	37,9	38,2	38,6	39,0	39,3	39,7	40,0	40,5
Index starnutia SR	96,7	101,4	106,4	111,2	116,3	122,1	127,9	133,6	137,8	141,7	166,9
Priemerný vek SR	36,2	36,5	36,8	37,1	37,4	37,7	38,0	38,3	38,5	38,7	39,1

<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Index starnutia pomaly narastá. Uvedené dokazuje aj predchádzajúca štatistika.

2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

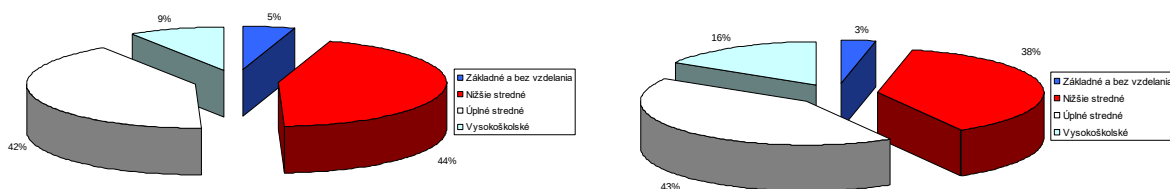
Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovné zloženie. Najväčší počet obyvateľov v mužskej populácii disponuje úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou a základným vzdelaním. Nízke percento pripadá na obyvateľov s vyšším odborným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa. Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (VZPS)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Základné a bez vzdelania	69	96	85	73	67	69	66	53	47	52	51
Nížšie stredné	601	584	577	565	607	643	629	652	597	593	598
Úplné stredné	563	577	606	622	603	605	619	635	665	668	653
Vysokoškolské	123	128	146	193	213	217	219	209	254	237	252

<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Kvalita ľudského potenciálu meraná podielom obyvateľstva s vysokoškolským a úplným stredným vzdelaním na celkovom počte obyvateľstva je jedným z činiteľov ovplyvňujúcich životnú úroveň a úspešný rozvoj regiónu.

Bilancia ekonomickej aktivity obyvateľstva v %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Miera ekonomickej aktivity (VZPS)	59,0	59,3	58,6	58,4	59,1	57,6	58,2	57,0	58,1	57,0	56,9
Miera zamestnanosti 15+ (VZPS)	51,9	53,6	53,5	53,6	54,9	54,4	55,5	52,9	52,2	52,1	51,8
Miera zamestnanosti 15-64 (VZPS)	60,7	62,7	62,6	62,7	64,3	63,8	65,0	62,1	61,5	61,7	61,6

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Obnova tvorby pracovných miest a zrýchlenie dynamiky sa prejavilo koncom 90-tych rokov minulého storočia. V súčasnosti je pre celú ekonomiku charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Svetová hospodárska kríza ovplyvnila nezamestnanosť v celom regióne, aj keď miernejšie ako v ostatných častiach Slovenska. Regionálny trh práce začal reagovať na priebeh svetovej ekonomickej recesie s oneskorením, ale aj tak veľmi mierne. Nepriaznivý vývoj pokračoval počas celého roku 2009 a 2010, keď evidovaná miera nezamestnanosti kontinuálne výrazne vzrástla. Z hľadiska medziokresného porovnania možno konštatovať, že okres Prievidza má jednu z najvyšších mier nezamestnanosti v rámci Slovenska, pričom na tejto pozícii sa drží už dlhodobo. Jedným z dôsledkov krízy na trhu práce regiónu je zmena štruktúry UoZ podľa pohlavia v neprospech mužov. Evidenciu nezamestnaných v obci Nedožery-Brezany uskutočňuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi.

Vývoj počtu nezamestnaných obyvateľov

Mesiac / Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet	170	123	133	129	107	93	97	173	188	200	202
Miera nezamestnanosti	12,5	8,9	9,4	8,9	7,2	6,1	6,3	11,2	12,1	12,9	12,9

Zdroj: OcÚ Nedožery-Brezany, 2013, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V budúcnosti sa predpokladá nárast nezamestnanosti. Pre obec Nedožery-Brezany i okres Prievidza ako celok najpočetnejšiu skupinu tvoria dlhodobo nezamestnaní evidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po dobu nad 12 mesiacov. V prípade evidencie viac ako 48 mesiacov to bolo 8 % nezamestnaných.

Štruktúra nezamestnaných podľa dĺžky evidencie

	do 3	4 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 18	19 - 24	25 - 30	31 - 36	37 - 42	43 - 48	nad 48
2002	29,01	15,94	10,42	7,65	12,21	8,07	4,51	2,46	2,47	1,86	5,40
2003	39,27	16,08	8,64	5,65	8,57	4,61	4,52	3,47	2,00	1,16	6,03
2004	30,30	18,91	9,59	7,86	11,92	4,07	4,14	1,87	2,76	2,25	6,33
2005	28,98	18,86	9,96	6,34	9,63	6,27	5,06	2,18	2,78	1,19	8,75
2006	27,35	16,92	7,82	8,14	8,55	5,90	4,45	4,16	3,46	1,70	11,56
2007	31,27	13,71	8,29	6,74	7,03	5,68	4,56	3,42	2,65	3,42	13,22
2008	33,76	19,24	9,14	4,48	6,58	4,43	2,58	2,97	2,27	2,12	12,44
2009	27,64	21,68	13,18	12,58	8,86	3,19	2,13	1,45	1,00	1,08	7,21
2010	22,52	17,92	14,09	7,99	12,65	9,81	4,15	2,02	1,33	0,89	6,62
2011	24,93	17,82	10,27	7,93	10,53	7,25	5,70	5,28	2,54	1,25	6,50
2012	16,05	18,85	11,21	7,63	13,16	7,78	5,68	4,18	3,77	3,65	8,04

Zdroj: prepočítané podľa, ÚPSVaR

V ponuke VPM z hľadiska kvalifikačnej štruktúry najvyšší podiel predstavuje ponuka orientovaná na pracovné miesta KZAM 8 – obsluha strojov a zariadení, ďalej KZAM 7 – remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia a KZAM 5 – prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode. V čase krízy zamestnávateľia kladú dôraz na vzdelanie a kvalifikáciu zamestnancov, vzrastá záujem o kvalitnú a kvalifikovanú pracovnú silu. Vychádzajúc z ponuky VPM na trhu práce regiónu sú najrizikovejšou skupinou občania s nízkym stupňom vzdelania v kombinácii s dlhodobou evidenciou. Záujem nie je ani o vytváranie pracovných príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím, ponuky VPM pre túto kategóriu sa v evidencii takmer nevyskytujú.

Nezamestnaní (VZPS) podľa dosiahnutého vzdelania v %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zákl. a bez vzdelania	15,71	19,63	12,60	14,23	15,57	8,98	13,67	10,75	7,49	9,41	12,55
Nižšie stredné	47,73	46,30	48,43	48,54	47,17	53,29	38,85	44,86	47,23	55,29	46,39
Úplné stredné	35,35	31,48	33,86	31,38	34,91	32,93	37,41	36,45	34,85	29,80	30,42
Vysokoškolské	1,21	2,59	4,72	6,28	2,83	5,99	10,07	7,94	10,42	5,49	10,65

Zdroj: prepočítané podľa, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Dlhodobá nezamestnanosť je vážnym problémom, pretože mnoho ľudí, ktorí sú bez práce dlhšie ako dva roky stratili napríklad pracovné návyky. Bariérou pri hľadaní zamestnania je aj nedostatočné vzdelanie nezamestnaných. Aj preto o nich zamestnávateľia nemajú záujem, hoci už pociťujú nedostatok pracovnej sily. Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre túto kategóriu, nakoľko zamestnávateľia zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce. Za rizikovú skupinu UoZ najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných UoZ s nízkym stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrození nezamestnaní so základným vzdelaním, vyučených a stredným odborným vzdelaním bez maturity. Z hľadiska veku nezamestnaných sú rizikovou skupinou nezamestnaní vo veku 40 až 54 rokov.

Počet uchádzačov o zamestnanie v %											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15-24	27,10	21,93	19,24	20,23	18,50	16,61	17,53	19,36	18,49	18,17	21,20
25-34	20,38	20,05	20,83	20,34	20,49	20,81	21,24	24,34	24,68	24,67	22,91
35-49	35,05	38,04	37,40	35,99	34,81	35,18	33,02	31,99	32,16	31,29	31,80
50 a viac	17,48	19,98	22,53	23,44	26,21	27,40	28,21	24,31	24,67	25,87	24,08

Zdroj: prepočítané podľa, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Časť ľudí zase naráža na odmietanie firiem, pretože majú už viac ako 50 rokov a podniky uprednostňujú mladších uchádzačov. Obyvatelia tejto skupiny nezamestnaných sa tak potýkajú s ekonomickými a sociálnymi problémami, pričom mnohí z nich sa nachádzajú v hmotnej núdzi. Snahou obce je aktívne pôsobiť na povedomie obyvateľstva, poskytovať informácie o možnostiach získania práce a podporiť programy celoživotného vzdelávania, čo by prispelo k zvýšeniu vzdelanostnej úrovne nezamestnaných.

Štruktúra nezamestnanosti podľa odvetvia (OKEČ) v %							
	A+B	C+D+E	F	G	L	N+O	
2002	6,19	20,00	36,69	6,41	15,03	15,69	
2003	6,26	35,87	36,18	7,52	5,40	8,77	
2004	5,22	32,22	31,64	14,51	5,08	11,32	
2005	5,31	44,27	27,37	12,99	3,21	6,84	
2006	6,43	30,80	25,15	15,98	3,12	18,52	
2007	9,97	25,98	15,41	16,62	3,32	28,70	
2008	4,26	55,05	17,55	9,04	3,46	10,64	
2009	8,39	47,24	5,28	24,46	13,19	1,44	
2010	4,52	54,77	5,28	18,34	14,57	2,51	
2011	6,67	31,97	12,65	24,44	12,99	11,28	
2012	5,46	30,04	14,34	23,16	13,24	13,76	

Zdroj: prepočítané podľa, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

A POĽNOHOSPODÁRSTVO, POĽOVNÍCTVO A LESNÍCTVO

B RYBOLOV, CHOV RÝB

C ŤAŽBA NERASTNÝCH SUROVÍN

D PRIEMYSELNÁ VÝROBA

E Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody

F Stavebníctvo

G VEĽKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVA MOTOROVÝCH VOZIDIEL, MOTOCYKLOV A SPOTREBNÉHO TOVARU

H Hotely a reštaurácie

I Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie

J Finančné sprostredkovanie

K Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti

L Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie

M Školstvo

N Zdravotníctvo a sociálna pomoc

O Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Prievidzi, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci

ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Zamestnanosť v obci je determinovaná štruktúrou priemyslu a službotvorného sektora v okrese.

Monoodvetvová hospodárska základňa založená na ťažbe nerastných surovín, energetike a odvetvovo úzko špecializovaných podnikoch ťažkého priemyslu je príčinou hlbokých štrukturálnych problémov regiónu. Horné Ponitrie od začiatku procesu hospodárskej transformácie patril k regiónom s vysokou mierou nezamestnanosti. Počet nezamestnaných prudko stúpol začiatkom 90. rokov. Nezamestnanosť sa zvýšila po útlme baníctva a súvisiacom úpadku energetického a ťažkého priemyslu. Neskôr sa situácia v okrese Prievidza stabilizovala a miera nezamestnanosti začala klesať, stále však patrila medzi najvyššie v Trenčianskom kraji. V roku 2001 bolo v obci Nedožery-Brezany nezamestnaných 14% ekonomicky aktívnych obyvateľov, do roku 2008 nastal pokles pod úroveň 10%. Po prepuknutí hospodárskej krízy došlo k opätovnému nárastu nezamestnanosti. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov je 51,7% (celoštatný priemer je 48,2%). V obci je spolu vytvorených asi 200 stálych pracovných miest, z toho väčšina pripadá na malých podnikateľov a samostatne zárobkovo činné osoby. Najväčším zamestnávateľom je PD Horná Nitra, ktoré má v obci 80 zamestnancov. V čase najväčšieho rozkvetu v 80. rokoch však PD malo až 1700 zamestnancov. Ostatné subjekty majú do 20 zamestnancov: Agro – 10 zam., Šport motel – 15 zam., Jednota: 12 zam., ZŠ+MŠ: 30 zam., obecný úrad: 6 zam., zhodnocovanie odpadov: 10 zam. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2001 pracovalo vo verejnom sektore 318 obyvateľov, v súkromnom sektore 469 obyvateľov. Za prácou odchádzalo 539 obyvateľov, čo z počtu pracujúcich predstavovalo až 73,6%. Obyvatelia odchádzajú za zamestnaním najmä do Prievidze, v menšej miere aj do Bojníc, Novák, Pravenca (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.25-26).

Štruktúra zamestnancov podľa OKEČ

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pol'n., pol'ov. a les., rybolov, chov rýb	2,80	2,50	2,08	1,92	1,65	1,65	1,54	0,80	1,51	1,36	1,23
Priemysel spolu (okrem stavebníctva)	42,07	41,35	40,79	40,29	39,68	39,75	38,93	39,74	36,47	37,17	37,81
Priemyselná výroba	25,72	25,73	26,70	26,51	27,09	27,36	27,48	28,41	23,60	25,50	27,26
Stavebníctvo	3,07	3,28	3,16	3,25	3,14	2,95	3,11	3,65	3,85	2,75	1,74
Veľkoobchod a maloobchod; ...	3,71	4,07	4,03	3,86	4,13	4,37	5,25	7,77	8,92	10,37	11,70
Hotely a reštaurácie	0,06	0,13	0,29	0,24	0,23	0,33	0,31	0,12	0,08	1,33	2,49
Doprava, skladovanie, pošty a tel..	3,61	3,75	3,61	3,72	3,32	3,40	3,45	3,04	4,53	2,86	1,31
Finančné sprostredkovanie	0,76	0,68	0,70	0,64	0,62	0,68	0,61	0,57	0,64	0,62	0,61
Nehnut., prenájom a obch. činnosti	1,85	1,70	2,09	2,72	1,73	1,68	1,69	0,24	0,37	1,57	2,67
V. správa a obrana; povinné soc. zabezp.	2,64	3,04	3,09	3,50	5,71	5,00	5,30	4,59	6,76	5,03	3,43
Školstvo	7,40	7,96	7,64	7,39	6,92	6,79	6,46	5,03	6,40	6,28	6,17
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	4,26	4,21	4,22	4,27	4,06	4,23	4,14	4,75	5,62	4,29	3,06
Ost. spoloč., sociálne a osobné služby	2,05	1,59	1,59	1,67	1,72	1,83	1,73	1,28	1,25	0,87	0,53

Zdroj: OcÚ Nedožery-Brezany, 2013, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V primárnom sektore sú zastúpené podnikateľské subjekty poľnohospodárskej výroby, kde okrem súkromne hospodáriacich roľníkov sa jej venujú poľnohospodárske organizácie. Štruktúru jej rastlinnej výroby tvorí produkcia obilnín, olejnin, viacročných krmovín. Pracovné príležitosti v obci sú prevažne v poľnohospodárstve, priemyselnej výrobe, doprave a komerčných službách, ktoré sa po reštrukturalizácii budú rozmáhať.

2.8 BÝVANIE

Bytový fond v obci Nedožery-Brezany zaznamenáva obdobie rekonštrukcie starších rodinných domov, kedy v prevažnej miere mladé rodiny riešia svoju bytovú situáciu rekonštrukciou a nadstavbou pôvodného rodinného domu. V obci však zaznamenávame aj výrazný nárast počtu novovybudovaných rodinných domov. Z hľadiska vývoja možno hovoriť o stredne dynamickom raste výstavby. Vzhľadom na silnejúci záujem o bývanie v obci je potrebné na zlepšenie demografickej štruktúry obyvateľstva a bytovej situácie orientovať sa na vymedzenie nových stavebných pozemkov pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby a taktiež na výstavbu nájomných bytov v obci, k čomu je v neposlednom rade potrebné následné rozšírenie inžinierskych sietí a miestnych komunikácií.

Základné údaje o domovom a bytovom fonde

Bytový fond tvorí tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. V miestnej časti Brezany sú zastúpené aj bytové domy. Staršie bytové domy sú na Sládkovičovej ulici; v posledných rokoch boli vybudované 3 nové bytové domy s väčším počtom bytových jednotiek oproti areálu ZŠ. Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,28 a mierne presahuje priemer SR (3,21) i priemer za okres Prievidza (3,15). Podiel neobývaných bytov je 15,9 % z celkového počtu bytov. Príčinou je vyšší vek zástavby a horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôbené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond sa už sčasti využíva pre účely chalupárskej rekreácie. Ukazovatele vybavenostného štandardu bytov len mierne zaostávajú za priemernými hodnotami za okres Prievidza, napr. ukazovatele podielu bytov vybavených kúpeľnou alebo sprchovým kútom (92,6 : 95,2%) a podielu bytov s ústredným kúrením (71,8 : 81,3%). Dôvodom je skutočnosť, že väčšina bytového fondu v okrese sa koncentruje v bytových domoch. V porovnaní s okolitými vidieckymi obcami je však situácia v obci Nedožery-Brezany priaznivejšia. Napríklad v obci Malá Čausa je podiel bytov vybavených kúpeľnou alebo sprchovým kútom 91,5% a podiel bytov s ústredným kúrením bol len 60,7% (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.25-26).

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti domácností

Ukazovateľ	Priemerný počet				Podiel trvalo obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (v %)
	trvalo bývajúcich osôb na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvalo obývaný byt	obytných miestností na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na osobu	
Obec	3,28	68,30	3,94	20,8	84,0
OcÚ Nedožery-Brezany					

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Je nutné vychádzať zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 124/1996 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Bývanie tvorí prevažnú časť zastavaného územia spolu so súkromnou hospodárskou zeleňou. Jestvujúca stavebná štruktúra sa navrhuje doplniť novou výstavbou a rozšíriť tak bytový fond v medzerách, prielukách a schátralých častiach obce, vzhľadom na majetkové možnosti. Objekty s dvoma a viac podlažiami sa navrhujú umiestňovať citlivo voči siluete obce do centrálnych polôh obce s polyfunkciou komerčnej vybavenosti a zdôrazňovať tak centralitu týchto polôh z kompozičného hľadiska. Zástavba reprezentujúca obytnú funkciu by sa mala prispôbiť nivelete existujúcich objektov s možnosťou umiestnenia aj iných funkcií, ktoré by neboli v konflikte s obytnou funkciou. Výber lokalít určených na výstavbu rodinných domov vychádza zo zásady prirodzeného rastu sídla, resp. z premisy intenzifikovať jestvujúcu rozvoľnenú zástavbu s cieľom vytvoriť kompaktné urbanistické plochy. Rozvojové programy obce v oblasti rekreácie - cestovného ruchu - turizmu a vytvorenie vhodných podmienok zo strany obce pre rozšírenie výroby, resp. prílev nových záujemcov o budovanie výrobných zariadení v obci, iniciujú. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. Predpokladá sa budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti, je však potrebné dodržať zásadu, aby nebola potláčaná primárna funkcia bývania a potrebné parkovacie kapacity sa prednostne realizovali na vlastnom pozemku.

2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

Prechod z centrálne riadeného typu ekonomiky na trhovú umožnil mnohým občanom Nedožery-Brezany založiť si privátnu živnosť, a to osobnú alebo skupinovú. Pri posudzovaní výhľadového vývoja hospodárskej základne v obci je treba rešpektovať aj vplyv kontinuity minulého vývoja a tradícií. V územnom usporiadaní plôch určených pre výrobu sa vychádza z princípu, že nové plochy budú naväzovať na stávajúce výrobné plochy a predstavujú ponuku pre rozvoj pracovných príležitostí v obci. Dominantné postavenie vo výrobe v obci Nedožery-Brezany bude mať i v návrhovom období, čo do podielu produkcie a zamestnaností, odvetvie poľnohospodárskej výroby, drobnej výroby, atď.. Celkovo sa v obci Nedožery-Brezany nachádza 40 podnikateľských subjektov – právnických osôb. V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Fyzické osoby - podnikatelia podľa právnych foriem za obce SR podľa územie, typ ukazovateľa a rok									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fyzické osoby – podnik.	86	86	103	113	122	114	107	103	107
Živnostníci	81	81	97	107	115	107	102	96	99
Slobodné povolania	4	4	5	5	5	5	3	5	6
Samos. hospod. roľníci	1	1	1	1	2	2	2	2	2

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Počet fyzických osôb podnikateľov v obci narastá. Od roku 2004 vzrástol počet podnikateľov na 107.

Právnické osoby za obce SR podľa územie, typ ukazovateľa a rok									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Právnické osoby spolu	27	32	36	39	44	47	47	51	54
Právnické osoby ziskové	19	24	27	29	35	37	37	38	40
Právnické osoby neziskové	8	8	9	10	9	10	10	13	14

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Počet právnických osôb podnikateľov rovnako narastá. Do roku 2012 ich počet súpol na 40.

Výroba

Na území obce pôsobí viacero podnikateľských subjektov zaoberajúcich sa výrobnými činnosťami a službami.

Skladba podnikateľských subjektov a počet ich zamestnancov sa priebežne mení, pretože závisí od dopytu po ich výrobkoch a službách. V súčasnom období má väčšina subjektov problémy s udržaním zamestnanosti a je zaznamenaný trend prepúšťania i likvidácie firiem. Tento stav bude ešte pretrvávajúť až do ukončenia ekonomickej krízy. Predpoklad oživenia ekonomiky je na prelome rokov 2015/2016.

Sekundárny sektor (priemyselná výroba) nie je v obci výraznejšou mierou zastúpený. V obci vzniklo viacero menších podnikateľských prevádzok remeselné-výrobných služieb (stolárstvo, zámočníctvo, krajčírstvo, autoservis). Pestovateľské pálenie ovocia zabezpečuje pálenica na Kukučínovej ul. (E. Solnicová). Z k.ú. Pravenec do k.ú. Nedožery zasahuje malou časťou výrobný areál spol. Iljin EU Pravenec (výroba komponentov do kolies pre automobilový priemysel – KIA) a jeho čistiareň odpadových vôd (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.49).

Maloobchodné služby a iné komerčné služby

V obci sa v rámci základnej vybavenosti nachádzajú objekty maloobchodnej siete a služieb v súkromnom vlastníctve. Ich počet a kapacita poskytovaných služieb je závislá od momentálnej ekonomickej úspešnosti jednotlivých majiteľov a kúpyschopnosti miestneho obyvateľstva. V obci je niekoľko prevádzok služieb a maloobchodu – 4 pohostinstvá (krčma Na kopci, hostinec Blesk, Potok pub a Jednotka), reštaurácia / pizzeria, 2 predajne potravín a ďalšie drobné predajne (predajňa textilu a obuvi, výroba a predaj cukrárenských a pekárenských výrobkov). Nie sú tu expozitúry žiadnych finančných inštitúcií ani bankomat. Sektor komerčných služieb a obchodu je vzhľadom k počtu obyvateľov obce primerane rozvinutý. Zariadenia pre spoločné stravovanie a ubytovanie (motel,

reštaurácie) využívajú predovšetkým účastníci cestovného ruchu a tranzitní cestujúci. V prípade zvýšenia počtu obyvateľov obce na 2400 by sa v budúcnosti mohol rozšíriť trhový priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu. Ako istý limit ich rozvoja sa javí rastúca ochota obyvateľov cestovať za prácou a nákupmi mimo miesta bydliska a vznik veľkých nákupných centier v Prievidzi (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.49).

Pol'nohospodárska výroba

Výrobné aktivity reprezentuje predovšetkým poľnohospodárska výroba. Podľa Atlasu SSR patrí do lucernovo-d'atelinovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. V rastlinnej výrobe prevládajú bežné obilniny (jačmeň, pšenica) a krmoviny. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu predstavuje 38,5 % z výmery katastrálnych území. JRD bolo v Nedožeroch založené v r. 1959, v Brezanoch r. 1952. V roku 1961 sa zlúčili spolu s JRD Pravenec na JRD Horná Nitra. V riešenom území sa nachádzajú dva pomerne rozsiahle výrobné areály poľnohospodárskeho družstva (PD Horná Nitra). Väčší areál je situovaný západne od obce, pri ceste III. triedy smerom do obce Lazany. V areáli je aj zariadenie na zhodnocovanie odpadov spol. Ekosolid. V ďalšom areáli PD, situovanom južne od obce, je v súčasnosti chov 250 ks hovädzieho dobytká. Oproti minulosti bol počet hospodárskych zvierat výrazne redukovaný. V roku 1998 tu bol chov 771 ks HD a 425 ošipáných, koncom 80. rokov až 1200 ks HD. Areál a jednotlivé objekty sú len extenzívne využívané. Aj tento areál navrhujeme intenzifikovať pri zachovaní jeho celkovej plochy, s možnosťou využitia aj pre nepoľnohospodársku výrobu a sklady. Živočíšna výroba ostáva medzi prípustnými funkciami (pri obmedzení celkového počtu veľkých dobytčích jednotiek). Bývalá maštal' PD pri vodnej nádrži je v súčasnosti využívaná na chov koní za rekreačným účelom.

Lesné hospodárstvo

Lesný pôdny fond obhospodarujú Lesy SR, š.p., urbárska a iné spoločnosti.

2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

Sústava škôl v obci Nedožery-Brezany je tvorená materskou a základnou školou, tým sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie do hierarchického systému. V zmysle Zákona č. 29/1984 Zb. § 5, § 6 základná škola poskytuje základné vzdelanie; žiaci nadobúdajú základné vedomosti, zručnosti a postoje v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie. Materská škola zabezpečuje a vytvára podmienky na predškolskú výchovu a vzdelávanie detí vo veku od 3 do 6 rokov (výnimočne i od 2 rokov) a ich prípravu pre vstup do 1. ročníka základnej školy. Vo všeobecnosti má sociálny akcent s umožnením rodičov zapojiť sa do produktívnej činnosti. Základná škola pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium. Činnosť základnej školy má nesporný vplyv na vyvážený rozvoj v obci. Zároveň dôležitým predpokladom pre rozvoj regiónu je stabilizácia ekonomicky produktívnych ľudí a vytvorenie podmienok pre život a prácu v regióne. Kvalitný výchovno-vzdelávací proces zabraňuje odlivu ekonomicky aktívnych obyvateľov z regiónu do centralizovaných aglomerácií miest.

Materská škola

V súčasnosti (2012) navštevuje materskú školu 66 detí. Súčasne s predpokladaným zvyšovaním počtu obyvateľov v obci bude stúpať aj počet žiakov v materskej škole. Predpokladáme postupný nárast žiakov až na dvojnásobok súčasného počtu (ÚPN Nedožery-Brezany, 2012,s.31). Materská škola je v rekonštruovanom objekte. V posledných rokoch bol zaznamenaný značný nárast počtu detí. V súčasnosti pracuje v materskej škole 8 pracovníkov, z toho 6 pedagogických a 2 nepedagogickí zamestnanci.

Jasle nie sú vybudované. Deti materskej školy sa prezentujú ako v športovej tak i kultúrnej oblasti. Vystupujú v programe ku dňu sv. Mikuláša, Dňu matiek, na karnevale, pripravujú program pre dôchodcov v obci Nedožery-Brezany. V súčasnosti sa predškolská výchova v obci poskytuje v jednom

zariadení materskej školy, ktorá je lokalizovaná v centrálnej časti obce, v rámci sústredenej občianskej vybavenosti.

Základné školstvo

Základná škola s materskou školou Vavrinca Benedikta predstavuje jeden právny celok. Základná škola je plnotriedna (pre 1. – 9. ročník). V súčasnosti je otvorených 12 tried s cca. 250 žiakmi. Súčasťou areálu ZŠ sú športoviská, školský klub a školská jedáleň. Školská jedáleň zabezpečuje stravu pre žiakov ZŠ, MŠ, ako aj pre dôchodcov. V budúcnosti - v súvislosti s trendom intenzívneho rozvoja bývania – bude počet žiakov narastať. Škola má ešte rezervu pre takýto nárast (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.48).

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0	17	17	17	17	17	17	16	16	16	16	16
1-4	79	82	84	87	90	93	96	99	102	105	109
0 – priem. Index				0,994	% nárast – 0						-6,1
1-4 priem. Index				1,033	% nárast 1 – 4						37,6
Abs. nárast											29
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											4,48
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											5,15

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 1 roka o 6,1 % a vo vekovej skupine 1 – 4 sa predpokladá nárast o 37,6 %. V priemere by mal narastať rovnako podiel na celkovom počte obyvateľov. Nárast by mal byť relatívne významný a teda pravdepodobne bude vytvárať tlak na zvyšovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby napr. v predškolskej výchove.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
5-9	87	86	86	86	86	85	85	85	85	85	84
10-14	89	86	82	79	76	74	71	68	66	63	61
5-9 – pr. Index				0,997	% nárast – 5-9						-2,53
10-14 pr. Index				0,963	% nárast 10 – 14						-31,46
Abs. nárast											-30
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											175
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											145

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá pokles. V absolútnom vyjadrení by mal klesnúť počet detí v tomto veku o 30. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb.

2.11 SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov.

Sociálna starostlivosť je občanom zabezpečovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVar v Prievidzi, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec. Obec zabezpečuje stravovanie pre dôchodcov v rámci školského stravovania.

Zo sociálnych služieb obec zabezpečuje opatrovateľskú službu. ÚPN obce navrhuje rozšíriť sociálne služby o stále opatrovateľské zariadenie (penzión) pre seniorov. Pre tento účel sa navrhuje využitie budovy bývalej školy v časti Nedožery parc. č. 235, 236 s príľahlým areálom (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.48).

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v meste (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálovo technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
60-64	147	155	164	173	183	193	204	215	227	240	254
65-69	105	109	112	116	119	123	127	131	135	140	144
70-74	84	87	91	95	99	103	108	112	117	122	127
75-79	57	58	59	60	61	63	64	65	66	67	68
80-84	39	40	42	43	44	46	47	49	51	52	54
85-89	19	20	21	22	23	24	25	26	28	29	30
90-94	7	8	9	10	11	12	14	16	17	20	22
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,043	% nárast – 60+						53
Abs. nárast											241
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											21,434
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											28,946

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 53 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60. roku by mal stúpnuť na 28,9 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 241 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.12 ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť o obyvateľov na území obce je pomerne dobre riešená. Zdravotné stredisko zahŕňa ambulancie 1 všeobecného lekára, pediatra a prevádzku lekárne.

V každej ambulancii pracuje lekár a zdravotná sestra. Tento stav v súčasnosti vyhovuje. V budúcom období v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v obci navrhujeme vytvoriť priestorové predpoklady pre rozšírenie zdravotnej starostlivosti o ďalšiu ambulanciu (ÚPN Nedožery-Brezany, 2012, s.32).

V budúcnosti je potrebné zriadiť priestory pre gynekologickú ambulanciu. Jedným z riešení by bolo vytvorenie zariadenia so striedaním praktických lekárov v priebehu týždňa.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárly obyvateľia.

Deti predškolského veku

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0	17	17	17	17	17	17	16	16	16	16	16
1-4	79	82	84	87	90	93	96	99	102	105	109
0 – priem. Index				0,994	% nárast – 0						-6,1
1-4 priem. Index				1,033	% nárast 1 – 4						37,6
Abs. nárast											29
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											4,48
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											5,15

Veková skupina 60 –

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
60-64	147	155	164	173	183	193	204	215	227	240	254
65-69	105	109	112	116	119	123	127	131	135	140	144
70-74	84	87	91	95	99	103	108	112	117	122	127
75-79	57	58	59	60	61	63	64	65	66	67	68
80-84	39	40	42	43	44	46	47	49	51	52	54
85-89	19	20	21	22	23	24	25	26	28	29	30
90-94	7	8	9	10	11	12	14	16	17	20	22
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,043	% nárast – 60+						53
Abs. nárast											241
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											21,434
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											28,946

2.13 ŠPORT

Pre telovýchovné a športové aktivity obyvateľov sa využíva areál TJ Družstevník, ktorý tvoria 2 futbalové ihriská (z toho 1 s umelým osvetlením a 1 cvičné). V areáli ZŠ je telocvičňa, využívaná aj obyvateľmi obce. Šport motel Raketa má vybudovaný areál s 3 tenisovými kurtmi, basketbalovým a volejbalovým ihriskom a ďalšími atrakciami (sauna, petanque, stolný tenis, nohejbal). Zariadenie poskytuje aj ubytovanie v apartmánoch a dvojposteľových izbách; je tu reštaurácia. Spolu s futbalovými ihriskami vytvára pomerne rozsiahle rekreačné územie na pravom brehu rieky Nitra. ÚPD navrhuje ďalšie scelenie rekreačno-športového areálu využitím voľných plôch medzi záhradami a ľavým brehom rieky Nitra, vo väzbe na cvičné ihrisko (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.50).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %, po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %. Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hrami hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Veková skupina 15 – 19

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
15-19	111	105	100	94	90	85	81	77	73	69	65
15-19 – pr. Index				0,949	% nárast – 15-19						-40,88
Abs. nárast											-45
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											5,16
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											2,70

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. Rovnako ako v predchádzajúcej skupine, predpokladá sa pokles. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal klesnúť do roku 2023 na 2,7 %.

Veková skupina 20 – 29

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
20-24	153	151	148	146	144	142	140	138	136	134	132
25-29	165	163	161	158	156	154	152	149	147	145	143
20-24 – pr. Index				0,985	% nárast – 20-24						-14,05
25-29 - pr. Index				0,986	% nárast 25 – 29						-13,35
Abs. nárast											-44

% z celkového počtu obyvateľov - 2013	14,83
% z celkového počtu obyvateľov - 2023	11,34

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 44 obyvateľov. Celkovo 14,05 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24 rokov. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 13,35 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
30-34	175	176	176	177	177	178	178	179	179	180	180
35-39	181	187	194	202	209	217	225	233	241	250	259
40-44	148	147	146	146	145	144	143	142	141	140	140
30-34 – pr. Index				1,003	% nárast – 30-34						3,03
35-39 - pr. Index				1,037	% nárast – 35-39						43,42
40-44 - pr. Index				0,994	% nárast 40 – 44						-5,82
Abs. nárast											75
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											23,506
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											23,919

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 rokov sa predpokladá nárast o 3,03 %. Najvyšší nárast sa predpokladá v skupine od 35 – 39 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času.

2.14 KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Prioritnými sú:

- prostredie, t.j. kapacita a kvalitatívna úroveň disponibilného zariadenia z architektonického, estetického a technického hľadiska,
- zabezpečenie činnosti po a kvalitatívnej a kvantitatívnej stránke a aktivita podujatí,
- demografické podmienky (spádovitosť) a podmienky územno-technické (prístup, parkoviská a pod.)

Najmä na programovú atraktivnosť a podmienky vstupu prevádzkovateľa musia reagovať pružne, operatívne a racionálne. Reakcia sa prejavuje v orientácii zariadení na také formy kultúrnych činností a podujatí, ktoré sú atraktívne a žiadané čo najširším spektrom populácie, ale najmä mladou generáciou ale i staršími. Je to náročný problém v súčasnej dobe elektronických médií, kedy komerčná kinematografia našla cestu až do súkromia spotrebiteľa formou videoprodukcie a videotechniky, digitálnej techniky domáceho kina. Výhľadovo bude potrebné počítať s rozšírením a vytvorením podmienok pre viacúčelovosť zariadenia. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné účely.

Na území obce Nedožery-Brezany sa nachádzajú viaceré kultúrno-historické i archeologické pamiatky z rôznych historických období. V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) sú evidované nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (v zmysle § 22, ods. 2, písm. b) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení neskorších predpisov), ktoré je potrebné zachovať a chrániť v súlade so všeobecným verejným záujmom a princípmi pamiatkovej ochrany:

- gotický kostol sv. Heleny a Krista Kráľa z čias okolo r. 1409, zbarokizovaný r. 1666 a 1748, novšia časť pristavaná z južnej strany r. 1938 (č. v ÚZPF 819/0, k.ú. Brezany). Z pôvodného gotického kostola vznikla bočná kaplnka. K jednodod'ovému priestoru s polygonálnym ukončením svätyne orientovaným na východ je zo severnej strany pristavaná sakristia a na severnej strane sa ku lodi pripája jednodod'ová kaplnka sv. Heleny. Kostol má na západnej strane lode murovanú emporu a kaplnka drevenú emporu, ktoré sú navzájom prepojené. Hmota veže je predstavaná ku štítovej stene lode kaplnky. Je murovaná prevažne z kameňa.
- obytný dom a sypáreň – 1-podlažný dom, 2-podlažná sýpka (č. v ÚZPF 1756/1,2, k.ú. Nedožery) – murovaný trojpriestorový dom so vstupnou murovanou bránou a vedľa so sypárňou. Sypáreň je trojpriestorová, dvojpodlažná, murovaná; stropy sú drevené, trámové. Krov je hambáľkový, strecha sedlová so štítom.
- kaplnka Panny Márie, zo zač. 19. storočia, klasicistická (č. v ÚZPF 845/0, k.ú. Nedožery). Je riešená ako solitér s orientáciou hlavnej fasády na východ, je jednopriestorová, jednopodlažná. Vnútorný priestor obdĺžnikového pôdorysu s rozmermi 480 x 385 cm je zaklenutý segmentovou klenbou so štukovými klenbovými pásmi.
- pamätná tabuľa Benedikta z Nedožier z r. 1933, v strede obce pri obchode (č. v ÚZPF 916/0, k.ú. Nedožery)

Okrem objektov evidovaných v ÚZPF je potrebné obnoviť a zachovať ďalšie pamiatky, ktoré majú nesporné architektonické a kultúrno-historické hodnoty:

- fara neskororenesančná, z rokov 1680 – 1700, pri kostole

Odporúča sa vytvorenie evidencie pamätihodností obce (podľa ustanovenia § 14 ods.4 zákona č. 49/2002 Z.z.), do ktorej môžu byť okrem hnutel'ných a nehnuteľných vecí zaradené aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, poprípade iné známe skutočnosti (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.30-31). V riešenom území sa nachádzajú archeologické lokality - sídliskové nálezy zo Slovánskeho obdobia (9. stor.) a včasného stredoveku (1. pol. 10. Stor. až 10. stor.). Z hľadiska ochrany archeologických nálezov sú nasledovné požiadavky:

- vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác, stavebník/investor je povinný od príslušného krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania si vyžiadať odborné stanovisko
- v prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad
- v prípade archeologických nálezov je potrebné postupovať podľa ust. § 40 ods. 2, 3, 10 pamiatkového zákona (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.30-31)

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návšev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľ'ov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľ'ov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľ'ov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnanú záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návšev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“,
- zefektívniť systém dlhodobejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií,
- rozšíriť systém permanentiek,
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov),
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku,
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku,
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom),
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení,
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky,
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3),
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.),
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa mierny pokles v oboch skupinách najväčších užívateľov.

Veková skupina 20 – 29

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
20-24	153	151	148	146	144	142	140	138	136	134	132
25-29	165	163	161	158	156	154	152	149	147	145	143
20-24 – pr. Index				0,985	% nárast – 20-24						-14,05
25-29 - pr. Index				0,986	% nárast 25 – 29						-13,35
Abs. nárast											-44
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											14,83
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											11,34

V rizikovej skupine od 20 do 29 rokov sa predpokladá celkový pokles o 44 obyvateľov. Celkovo 14,05 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24 rokov. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 13,35 %. Táto skupina je spotrebiteľov bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 45 – 59

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
45-49	157	158	158	158	158	159	159	159	159	160	160
50-54	158	158	157	157	157	156	156	156	155	155	155
55-59	165	170	174	179	184	189	195	200	206	211	217
45-49 – pr. Index				1,002	% nárast - 45-49						1,57
50-54 - pr. Index				0,998	% nárast - 50-54						-2,30
55-59 - pr. Index				1,028	% nárast - 55-59						31,56
Abs. nárast											51
% z celkového počtu obyvateľov - 2013											22,408
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											21,944

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá nárast v skupine 45 – 49 rokov, pokles od 50 – 54 rokov, ktoré predstavujú rizikové skupiny na trhu práce. V skupine od 55 – 59 rokov sa predpokladá nárast o 31,56 %.

2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nachádza ubytovacie zariadenie. Šport motel Raketa má vybudovaný areál s 3 tenisovými kurtmi, basketbalovým a volejbalovým ihriskom a ďalšími atrakciami (sauna, petanque, stolný tenis, nohejbal). Zariadenie poskytuje aj ubytovanie v apartmánoch a dvojposteľových izbách; je tu reštaurácia (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.50).

- Rudolf - Reštaurácie, Penzión, Adresa: 4. apríla 306/1, 972 12 Nedožery-Brezany, Nedožery, súradnice: 48°48'53"N, 18°38'36"E
- Raketa - Motel, Adresa: Kukučínova 34/17, 972 12 Nedožery-Brezany, Nedožery, súradnice: 48°49'6"N, 18°38'30"E

2.16 STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Všeobecným trendom vo verejnom stravovaní je rozvoj rýchleho občerstvenia a obnovenie tradície letného posedenia na terasách a pred stravovacími zariadeniami. Oživuje to kolorit centier obcí a miest. V Nedožery-Brezany je v prevádzke v súčasnom období 4 zariadení verejného stravovania:

- Kety - rýchle občerstvenie, adresa: Sládkovičova 366/13, 972 12 Nedožery-Brezany, Brezany, súradnice: 48°49'3"N, 18°38'51"E
- hostinec Blesk - pohostinstvo, adresa: V. B. Nedožerského 113/52, 972 12 Nedožery-Brezany, Nedožery, súradnice: 48°49'18"N, 18°38'39"E
- Šport-motel Raketa, adresa: Kukučínova 34/17, 972 12 Nedožery-Brezany, Nedožery, súradnice: 48°49'5"N, 18°38'30"E
- Rudolf - reštaurácie, penzión, adresa: 4. apríla 306/1, 972 12 Nedožery-Brezany, Nedožery, súradnice: 48°48'53"N, 18°38'36"E

2.17 CESTOVNÝ RUCH

Obec Nedožery-Brezany má výhodnú východiskovú polohu k existujúcim a potenciálnym centráam cestovného ruchu. Najvýznamnejším centrom cestovného ruchu sú Bojnice, ktoré ponúkajú široké spektrum možností – kultúrne pamiatky (zámok), kúpeľný cestovný ruch, je tu zoologická záhrada. V okrese Prievidza sú vyhlásené 3 pamiatkové zóny – v Bojniciach, Nitrianskom Pravne a v Lazanoch. V Prievidzi prevádzkuje Slovenský národný aeroklub športové letisko. V regióne sú pomerne dobré možnosti pre pešiu turistiku, cykloturistiku, lyžovanie, rybolov, skalolezectvo. Najbližšie stredisko zimných športov s lyžiarskym vlekom je v obci Kľačno. Možno konštatovať, že vzhľadom k polohe obce v blízkosti Prievidze a ďalších miest má obec značný potenciál rozvoja rôznych foriem vidieckej turistiky a osobitne agroturistiky. Tento potenciál zatiaľ nie je dostatočne využitý. Obec Nedožery-Brezany je podľa ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja zaradená medzi obce s perspektívou rozvoja poznávacieho a vidieckeho turizmu. Riešeným územím vedú viaceré pešie značkové trasy – cez Suchú horu do Prievidze (po žltej značke), na vrchol pohoria Žiar (po zelenej a modrej značke s pripojením na hrebeňovú magistrálu, Štyri chotáre). V okolí obce je po cestách I. – III. triedy vyznačená cykloturistická trasa Bojnický cyklookruh. Z obce Nedožery-Brezany navrhujeme viesť po existujúcich

poľných a lesných cestách cykloturistické trasy a okruhy pohorím Žiar s možnosťou prepojenia do Turčianskej kotliny. V zmysle ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa navrhuje regionálna cyklotrasa Nitrianske Pravno – Prievidza (s prepojením na Turčiansku cyklomagistrálu) v oddelenom pruhu pozdĺž cesty I. triedy. Pre telovýchovné a športové aktivity obyvateľov sa využíva areál TJ Družstevník, ktorý tvoria 2 futbalové ihriská (z toho 1 s umelým osvetlením a 1 cvičné). V areáli ZŠ je telocvičňa využívaná aj obyvateľmi obce. Šport motel Raketa má vybudovaný areál s 3 tenisovými kurtmi, basketbalovým a volejbalovým ihriskom a ďalšími atrakciami (sauna, petanque, stolný tenis, nohejbal). Zariadenie poskytuje aj ubytovanie v apartmánoch a dvojposteľových izbách; je tu reštaurácia. Spolu s futbalovými ihriskami vytvára pomerne rozsiahle rekreačné územie na pravom brehu rieky Nitra. Navrhujeme ďalšie scelenie rekreačno-športového areálu využitím voľných plôch medzi záhradami a ľavým brehom rieky Nitra, vo väzbe na cvičné ihrisko. Navrhovaná rozvojová plocha č. 11 s výmerou 1,01 ha je určená pre športovo-rekreačné účely. V k.ú. Brezany na Brezianskom potoku bola vybudovaná vodná nádrž. Využíva sa predovšetkým pre športový rybolov, v letnom období aj na kúpanie. V okolí vodnej nádrže vymedzujeme plochy pre extenzívne rekreačné aktivity v krajine (pre pikniky a prechádzky). Vzhľadom k primárnej protipovodňovej funkcii nádrže je tu vylúčené budovanie rekreačných objektov alebo iných trvalých stavieb. Prípustné sú len objekty drobnej architektúry, dočasné objekty a krajinárske úpravy, ktoré nebudú kolidovať s vodohospodárskymi a ekologickými funkciami. Rekreačia v krajine môže nadväzovať na predpoklad prepojenia neďalekého chovu hospodárskych zvierat s rekreačnými aktivitami. Agroturistiku je vhodné rozvíjať aj v rámci existujúcej farmy na južnom okraji obce (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.50-51).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejšiu rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie,

- záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch,
- dopyt po produktoch pre jednu osobu,
- rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí,
- individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu),
- potreba ponuky cenovo dostupných produktov,
- spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate,
- rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky),
- úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu,
- trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane),
- nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

V sledovanom období vykazovalo hospodárenie obce rovnomerný vývoj. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce				
Rekapitulácia rozpočtu v tis. €	Plnenie k 31.12.2009 €	Plnenie k 31.12.2010 €	Plnenie k 31.12.2011 €	Plnenie k 31.12.2012 €
Bežné príjmy	1007716	1174824	1054487	1066730
Kapitálové príjmy	34251	110455	0	1197
Vlastné príjmy RO s pr. subjektivitou	16639	17153	15000	17000
Finančné operácie príjmové	6319	69080	0	14043
Rozpočtové príjmy celkom	1064925	1371512	1069987	1098970
Bežné výdavky	395245	529122	406688	432738
Kapitálové výdavky	137816	243034	126903	58037
Výdavky RO s právnou subjektivitou	456876	520869	463724	522500
Finančné operácie výdavkové	67687	70838	1069987	73319
Rozpočtové výdavky celkom	1057624	1363863	1068315	1086594
Hospodárenie	7301	7649	1672	12376

Vzhľadom na veľkosť obce možno hospodárenie obce považovať za veľmi pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií. V každom roku obec hospodárila s kladným hospodárskym výsledkom.

2.19 SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce. Súčasné zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad, pošta, hraničné oddelenie policajného zboru a požiarna zbrojnica. Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠSS	
Sídlo matričného úradu	Nedožery-Brezany
Sídlo pracoviska daňového úradu	Prievidza
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Nitrianske Pravno
Sídlo Okresného súdu	Prievidza
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Prievidza
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Prievidza
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trenčín
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Prievidza
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Prievidza
ŠÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Nedožery-Brezany je súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Trenčiansky kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou a pozíciou pre investorov, s dlhodobou podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou. Na základe ekonomickej štruktúry sa TSK považuje za priemyselný región. Má dlhú tradíciu najmä v oblasti chemického (gumárenského), textilného a strojárkeho priemyslu (stále v procese reštrukturalizácie). V regióne sa rozvíjajú aj progresívne odvetvia, ako je napríklad elektrotechnická výroba, kde smerujú aj významné zahraničné investície a dodávky pre automobilový priemysel. V kraji sú 4 priemyselné parky s prevahou strojárkeho priemyslu. Z hospodárskeho hľadiska má kraj dve výrazne odlišné oblasti oddelené Považským Inovcom, a to Považie a Ponitrie. Na Hornej Nitre je najvýznamnejšia banícka oblasť Slovenska, na Považí dominuje strojárstvo a textilný priemysel. V súčasnosti sa radí medzi ekonomicky najsilnejšie kraje Slovenska. Je tiež mimoriadne aktívny v oblasti podnikania MSP. TSK nepatrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, a to aj napriek tradícii kúpeľníctva. Má nízku ubytovaciu kapacitu a

dosiahol jednu z najnižších návštevností (8,1 %) po TTK a Nitrianskom kraji. Celkom možno očakávať, že TSK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude viac dominovať strojársky a možno elektrotechnický priemysel, prostredníctvom inovácií aj pozícia chemického priemyslu by mohla byť udržateľná, ohrozená je pozícia textilného priemyslu a baníctva.

Inovačný potenciál regiónu by sa mal v budúcnosti zamerať na inovácie v elektrotechnickom priemysle a chemickom, a predovšetkým v oblasti lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a pod. TSK disponuje veľmi dobre rozvinutým systémom cestnej a železničnej dopravy. Kraj križuje medzinárodná významná železničná trať spájajúca Maďarsko/Rakúsko - Bratislavu - Trenčín - Košice - Poľsko. Región je tiež napojený aj na železničnú sieť Českej republiky (Trenčín - Brno). Krajom prechádza aj významný cestný koridor Bratislava - Trenčín - Žilina. Najvýznamnejší je diaľničný ťah D1, vybudovaný po Považskú Bystricu. Krajom prechádza viac ako pätina (80,3 km) diaľničných ťahov Slovenska. Prírodné zdroje TSK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú zdroje minerálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve (NSRR, 2012, s.64-68).

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že TSK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v chemickom, strojárskom a elektrotechnickom priemysle a IKT. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie TSK nízka. Za najväčší rozvojový potenciál regiónu TSK možno považovať:

- výhodnú geografickú polohu medzi rýchlorastúcimi regiónmi SR,
- priemyselnú tradíciu a dobrú exportnú výkonnosť, diverzifikovanú odvetvovú infraštruktúru s vybudovanou energetickou sieťou,
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry, vysoký stupeň flexibility malého a stredného podnikania,
- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárskeho priemyslu,
- existencia konkurencieschopných výrobkov (poľnohospodárstvo).

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda TSK je tvorená priemyselnou tradíciou, výhodnou geografickou polohou, nadregionálnymi väzbami, dostatkom kvalifikovanej pracovnej sily a konkurencieschopným poľnohospodárstvom a predpokladom pre rozvoj vysoko sofistikovaných služieb podporujúcich aj rozhodujúce priemyselné odvetvia.

Strategické ciele:

1. zvyšovať produktivitu a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb,
2. rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu a vytvárať dostatok nových pracovných miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
3. zvyšovať efektívnosť poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
4. rozvíjať nové ekologicky orientované služby a MSP,
5. vybudovať rýchlostnú komunikáciu R2,
6. využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetvami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry s prepojením celého regiónu západ - východ (stredné Považie - horná Nitra),
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu a tradičného kúpeľníctva (NSRR, 2012, s.64-68).

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Od schválenia predchádzajúceho PHSR nedošlo k realizácii významných investičných aktivít. Obec realizovala menšie investície v oblasti rekonštrukcií miestnych komunikácií, dopravného značenia,

chodníkov pre peších a parkovacích plôch. Obec realizovala aj opatrenia na zlepšenie systému zberu a likvidácie komunálneho odpadu a separovania.

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúce SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Nedožery-Brezany nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prijsť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

		S - silné stránky		W - slabé stránky	
		1.		1.	
		2.		2.	
		...		...	
		10.		10.	
O - príležitosti	1.	1.		1.	
	2.	2.	Stratégia SO	2.	Stratégia WO
	...	...		...	
	10.	10.		10.	
T - hrozby	1.	1.		1.	
	2.	2.	Stratégia ST	2.	Stratégia WT
	...	...		...	
	10.	10.		10.	

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktoré skrývajú potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu sa nad problémami, s ktorými bude obec kalkulovať v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu...

Kvadrant 1 pozostáva z príležitostí ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nedokáže dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

Matica príležitostí				Matica rizík			
Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia			
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálny faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti			
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka prioritá	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce obec úspešná, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa

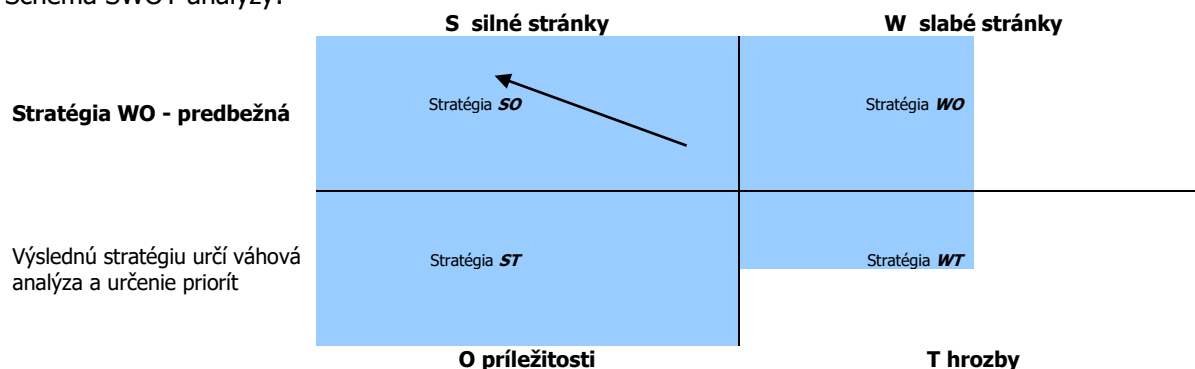
vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
- obec vzdialená len 6 km od okresného mesta Prievidza, - existencia vodnej plochy hospodárskeho účelu, - rozsiahle lesné porasty – 13,2 mil. m², - prechádzajúca železničná trať, - narastajúci počet obyvateľov, - sídlo 40 právnických osôb podnikateľských subjektov, - celkovo 107 podnikateľských subjektov – fyzických osôb, až 99 živnostenských oprávnení, 6 slobodných povolání a 2 SHR, - existencia komerčnej vybavenosti na križovaní Hviezdoslavovej ul., - rozvinutá poľnohospodárska výroba – pestovanie obilnín a krmovín, - existencia 2 rozsiahlych výrobných areálov PD Horná Nitra, - zariadenie na zhodnocovanie odpadov – Ekosolid, - 250 kusov hovädzieho dobytku v areáli PD, - existencia súkromného menšieho areálu v blízkosti vodnej nádrže – 40 ošpaných, 4 kone, 2 HD, - viacero menších podnikateľských prevádzok remeselníckych služieb - stolárstvo, zámočníctvo, krajčírstvo, autoservis. - existencia pálenice ovocia na Kukučínovej ul., - výrobný areál spol. Iljin EU Pravenec – výroba automobilových komponentov, - existencia 9 stravovacích zariadení - 6 pohostinstiev, 2 reštaurácie, jedno zariadenie rýchleho občerstvenia - existencia 5 obchodov s nepotravinárskym tovarom, - 4 predajne s potravinárskym tovarom, predajňa stavebnín, prítomnosť supermarketu, - dostatok ubytovacích zariadení - 1x Penzión, 1x Horská chata, 1x Motel - Existencia vhodných plôch na budovanie priemyselných zón v južnej a severnej časti obce, - Vhodné podmienky pre rozvoj drevospracujúceho priemyslu,	- nevyužitý prírodný potenciál pre rozvoj drevospracujúceho priemyslu, - absencia expozitúr finančných inštitúcií, prípadne bankomatu, - poľnohospodárska výroba alokovaná v blízkosti obytnej zóny, - absencia drobných prevádzok služieb – oprava obuvi, kaderníctvo, atď., - nevyužitý hydrologický potenciál v oblasti energetiky, - nevyhovujúci technická stav poľnohospodárskych areálov v obidvoch častiach obce, - nevysporiadané pozemkové vlastníctvo, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - obec nemá určené trhové miesto s predajnými pultami, - nízka úroveň služieb pre starších, - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, - nízky záujem občanov zriaďovať, otvárať prevádzky a poskytovať služby typu oprava elektroniky, oprava obuvi,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia a rozvoj plôch poľnohospodárskeho družstva - intenzifikácia jestv. areálu, - potenciál pre rozvoj tradičných remesiel, - maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok, - rozvoj technickej infraštruktúry, - rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám, - zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k financiám, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - zahraničné investície, - podpora rozvojových investícií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách, - spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika),	- pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity, - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej, aj keď technicky nevyhovujúcej infraštruktúry - hospodárskych dvorov, výrobných kapacít, skladového hospodárstva, ...

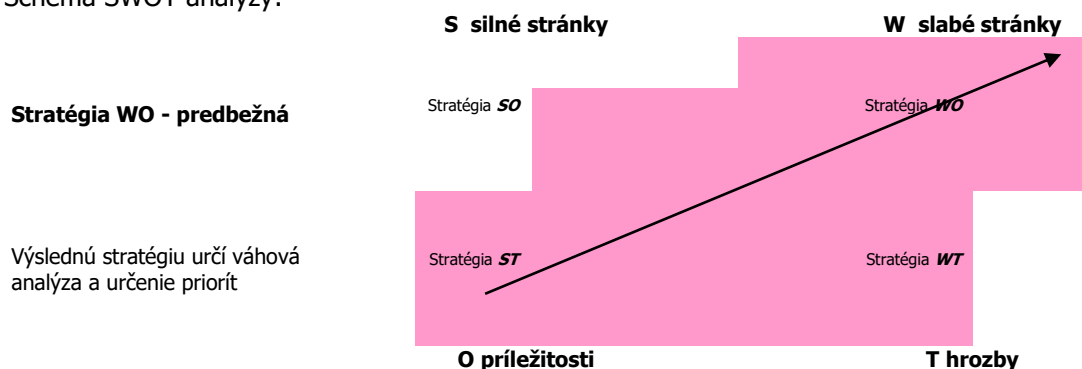
3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
- blízka alokácia okresného mesta Prievidza, - výhodná poloha obce z hľadiska dopravnej dostupnosti, - prechádzajúca železničná trať a 2 železničné stanice, - prechádzajúca cesta I. triedy I/64 v celkovej dĺžke 1,7 km, - existencia parkoviska v centrálnej časti obce s kapacitou 40 vozidiel, - existencia odstavných plôch pred amfiteátróm, cintorínmi a športovom areáli, - kapacita parkovacích miest v obytnej zóne 1 parkovacie miesto na 1,5 bytu, - vybudované obojstranné chodníky v prieťahu cesty I. triedy, - vybudované jednostranné chodníky pozdĺž väčšiny obslužných komunikácií, - verejná doprava zabezpečená 48 pásmi spojov, - 7 prímestských liniek a 1 diaľková linka, - existencia 5 autobusových zastávok s dostupnosťou 500 m,	- vysoká intenzita dopravy na ceste I. triedy, - nevyhovujúca kapacita odstavnej plochy pri cintoríne v časti Brezany, - absencia chodníka pozdĺž cesty III. triedy pozdĺž Brezianskeho potoka, - absencia chodníka od športového areálu po križovatku s cestou I. triedy, - absencia chodníka od cesty I. triedy k železničnej trati, - neexistencia cyklistického chodníka v obci, - vysoké riziko nehôd na ceste I. triedy, - absencia spomaľovačov a meračov rýchlostí na hlavnej ceste, - zlý technický stav miestnej komunikácie – ul. M. Rázusa, Žiarska, Sládkovičova, - zlý technický stav štátnej cesty III. triedy od reštaurácie Rudolf po Kostol, - Nedostatok parkovacích miest ul. Družby SO I,II,III, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry, - prudký nárast individuálneho motorizmu, - nevhodná del'ba prepravnej práce verejnej osobnej dopravy,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia chodníkov a výstavba nových častí chodníkov, - výstavba preložky cesty I. triedy severne od okresného mesta, - zokruhovanie ulíc Žiarska a ul. Družby miestnou komunikáciou o celkovej dĺžke 770 m, - vybudovanie obrátisk na slepých uliciach dlhších ako 100 m., - rozšírenie odstavných plôch pri cintoríne v miestnej časti Brezany, - výstavba chodníkov pozdĺž prieťahu ciest III. triedy zastavaným územím obce,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - znižovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy, - pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,

- výstavba regionálnej cyklotrasy Prievidza – Nitrianske Pravno,
- rozšírenie siete miestnych komunikácií k novým plochám individuálnej bytovej výstavby,
- doplnenie peších komunikácií v smere hlavných peších ťahov v sídle,
- rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- majetko-právne doriešenie pozemkov pod obecnými cestami a všetkými verejnými priestranstvami,
- odkúpenie podielov v pozemkovom spoločenstve, ktorého je obec členom, od spoluvlastníkov, ktorí nemajú trvalý pobyt v obci Nedožery-Brezany,
- dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách v častiach, kde to umožňuje šírkové usporiadanie,
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,
- využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov,
- zlepšenie dopravnej dostupnosti železničnou dopravou,
- zníženie dopravnej dostupnosti a s tým spojené zníženie atraktívnosti územia pre investorov,
- zhoršenie dopravnej obsluhy,
- spomalenie hospodárskeho rastu,
- trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

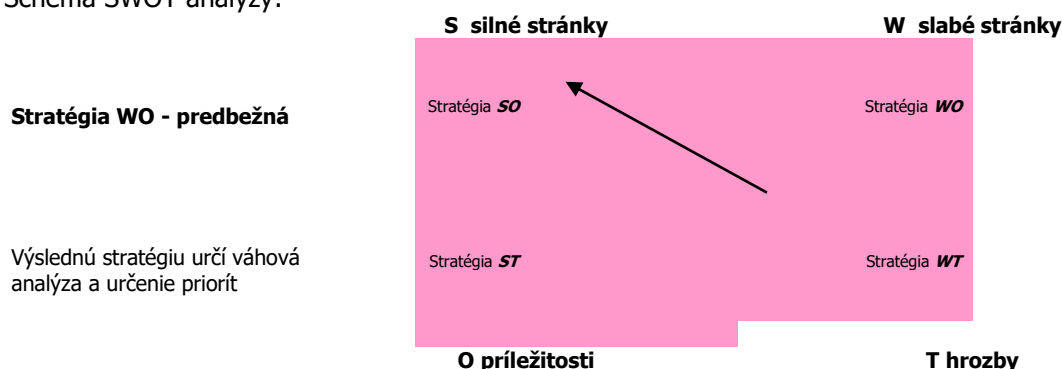
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- fungujúci verejný rozhlas, - existencia cintorína v Nedožeroch s dostatočnou kapacitou rezervy 700 miest, - existencia 2 domov smútku, - organizovaný hasičský zbor, - vybudované požiarne hydranty, - vybudovaný celoobecný vodovod napojený na skupinový vodovod, - 2 vodojemy s objemom 100 m3 vybudované v lokalite Dolné záhumnie, - vybudovaná elektrická rozvodná sieť so 6 samostatnými trafostanicami, - všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia, - vybudovaná rozvodná sieť plyn s vysokotlakovou regulačnou stanicou RS 1200, - dostatočná kapacita rozvodnej siete plynu, - digitálna ústredňa RSÚ Nedožery, - dobré pokrytie signálom mobilných operátorov Orange, T-mobile, O2, - vybudovaná káblová televízia, ako aj vedenie miestneho rozhlasu,	- absencia verejných studní, - absencia vlastných zdrojov pitnej vody, - cintorín v Brezanych kapacitne vyťažený na 90 %, nedostatočná kapacita elektrickej rozvodnej siete vzhľadom na súčasné rozvojové potreby, - potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia, - zlý technický stav vodovodného potrubia na Sládkovičovej ul., - poruchovosť TKR, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia domov smútku v obidvoch častiach obce	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,

- a obecných cintorínov,
- rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií,
- vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody plynu, vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií) – Partizánska ul., Kopaničky, Žiarska ul.
- výstavba transformačných staníc TS-X, TS-Y,
- dostavba kanalizačnej siete,
- príprava nových plôch pre IBV,
- rekonštrukciu existujúcej telefónnej siete a jej rozšírenie na rozvody káblové, uložené v zemi,
- rozšíriť akumuláciu pitnej vody pre Nedožery-Brezany,
- rekonštrukcia elektrickej siete,
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,
- využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov,
- zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií,
- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,
- nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,
- znižovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy,
- pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie,
- zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry,
- oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,
- zníženie dopravnej dostupnosti a s tým spojené zníženie atraktívnosti územia pre investorov,
- zhoršenie dopravnej obsluhy,
- spomalenie hospodárskeho rastu,
- narastanie environmentálneho zaťaženia,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

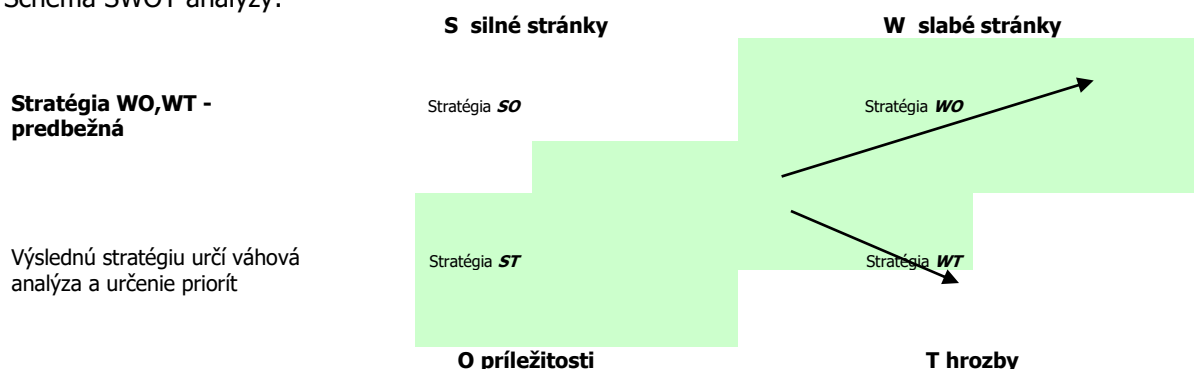
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - 2 nefunkčné úseky kanalizácie DN 300 na Žiarskej a Hviezdoslavovej ul. - vybudované lokálne čistiarne odpadových vôd, - zabezpečený zber a odvoz TKO – ukladanie na skládku vo Veľkej Lehôtke, - zavedený separovaný zber odpadu – zbierajú sa plasty, sklo, kovy a papier - existencia vhodných plôch vo vlastníctve obce pre budovanie obecného kompostoviska, - existencia zberného dvora pre separovaný zber,	- absencia obecného kompostoviska, - absencia súvislej funkčnej kanalizačnej siete - likvidovanie splaškových odpadových vôd z neodkanalizovanej časti obce je v žumpách, septikoch, - absencia splaškovej kanalizačnej siete, - do separovaného zberu nie sú dostatočne zapojené domácnosti, - program odpadového hospodárstva spracovaný len do roku 2005, - nedostatok kontajnerov na separovaný zber, - chýbajúca skládka stavebného odpadu, - existencia čiernych skládok, - nedostatok smetných košov na verejných priestranstvách, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadu, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy,
Príležitosti	Ohrozenia
- výstavba obecného kompostoviska, - dostavba splaškovej kanalizačnej siete, - dostavba systému odvádzania dažďových vôd formou odvodňovacích rigolov popri cestách,	- ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia v krajskom meste,

- odstránenie starej environmentálnej záťaže – úplnou rekultiváciou skládky odpadu v lokalite Kráčiny,
- zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci,
- možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov,
- dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva,
- odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody,
- zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,
- rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby,
- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,
- dodržiavanie noriem EU v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,
- dopady na zdravotný stav obyvateľov,
- zníženie biodiverzity,
- nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,
- nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,
- neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Trenčianskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie WO a WT - prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
- dobrá starostlivosť o verejnú zeleň, - pravidelné čistenie trávnikov, - regulované korytá vodných tokov Breziansky potok a Rysný potok – úprava na Q100, - vybudovaná protipovodňová nádrž nad obcou – mokrad' vodná nádrž Brezany, - existencia odvodňovacích kanálov odvádzajúce svahové vody z pahorkatiny, - až 1/2 katastrálneho územia tvoria lesy, - biocentrum regionálneho významu - Vyšehrad, - existencia biocentra miestneho významu – Nad Rysnom, - existencia biocentra miestneho významu – Močiar a Suchá hora, - plynifikácia obce umožňuje využívať zemný plyn na vykurovacie účely, - zabezpečený zber a odvoz TKO – ukladanie na skládku vo Veľkej Lehôtkke, - zavedený separovaný zber odpadu – zbierajú sa plasty, sklo, kovy a papier,	- neupravené koryto rieky Nitra, - existencia 2 stredných zdrojov znečistenia – ZŠ Nedožery a farma PD Horná Nitra, - v regióne sa nachádzajú veľké zdroje znečistenia – Elektrárň Nováky, - negatívny dopad poľnohospodárskej výroby a chovu hospodárskych zvierat na životné prostredie, - 14 veľkých a 150 stredných zdrojov znečistenia v okrese Prievidza, - rozsiahle lesné plochy v pohoriach Strážovské vrchy, Vtáčnik, Žiar sa vyznačujú - vysokým imisným zaťažením v dôsledku znečistenia ovzdušia exhalátmi, - celoplošné chradnutie bučín s nekrózou kôry, - znečistenie vodného toku Nitra v dôsledku banskej a priemyselnej činnosti, - zvyšujúca sa kyslosť pôdy vplyvom znečistenia, - nadmerný hluk z dopravy na ceste I. triedy č. I/64, - existencia nezrekultivovanej skládky na pri Rysnom potoku v lokalite Kráčiny, - zosuvné územia západne od zastavaného územia, - nedostatok kontajnerov na separovaný zber, - znečisťovanie vodného toku nezrekultivovanou skládkou v časti Kráčiny, - absencia protipovodňových opatrení v lokalite „pod

- Vrbyčkami",
- nedostatočne upravená verejná zeleň pred obecným úradom,
 - slabá disciplína obyvateľov v dodržiavaní ochrany životného prostredia,
 - neinformovanosť obyvateľstva o potrebe chrániť si svoje životné prostredie,
 - vykurovanie domácností tuhým palivom s dôsledkom znečisťovania ovzdušia a vznikom smogu,
 - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
 - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP,
 - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí,

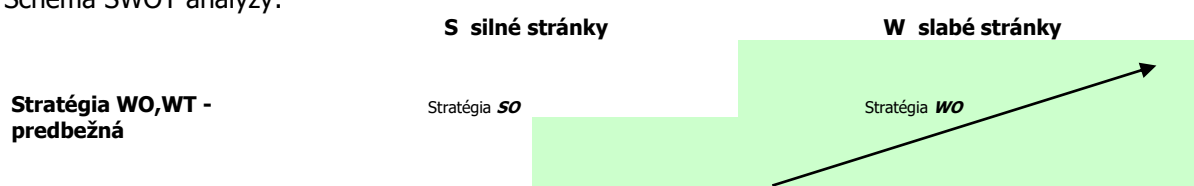
Príležitosti

- odstránenie starej environmentálnej záťaže – úplnou rekultiváciou skládky odpadu v lokalite Kráčiny,
- do riešeného územia zasahuje prieskumné územie Bojnice – minerálne vody,
- výstavba odvodňovacieho rigolu západne od zastavaného územia miestnej časti Nedožery,
- výstavba preložky dolnej časti toku Rysného potoka so zaústením do Nitry, pri zachovaní pôvodného koryta s ekologickým prietokom,
- realizácia opatrení na zachovanie a zlepšenie protipovodňovej funkcie vodnej nádrže na Brezianskom potoku,
- realizácia protipovodňových úprav na rieke Nitra a Rysnom potoku,
- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodných tokov, zatravnovaných a ponechané na sukcesiu za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody,
- obnova mokradí a vlhkých lúk v pôvodných lokalitách pozdĺž Nitry,
- vylúčenie holorubného spôsobu ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov,
- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov,
- kompletizácia zelene s izolačnou funkciou pozdĺž prieťahu cesty I. triedy zastavaným územím obce – na verejných priestranstvách a v predzáhradkách,
- výsadba aspoň jednostrannej línie zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných súboroch,
- revitalizácia / výsadba zelene na verejných priestranstvách,
- revitalizácia línie zelene pozdĺž Brezianskeho potoka,
- výstavba odvodňovacích rigolov – na západnom okraji časti Nedožery
- zachovanie krajinných segmentov s historickou štruktúrou krajiny,
- revitalizácia tokov a rekonštrukcia pôvodných brehových porastov, eliminovanie ich znečistenia TKO a splaškami,
- dotvorenie sadovníckych úprav v centre obce,
- dosadenie izolačnej zelene v okolí cintorínov a domov smútku,
- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,
- dodržiavanie noriem EU v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,

Ohrozenia

- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja,
- ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd,
- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,
- znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia,
- dopady na zdravotný stav obyvateľov,
- zníženie biodiverzity,

Schéma SWOT analýzy:

Výslednú stratégiu určí váhová analýza a určenie priorít

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Trenčianskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie WO a WT - prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- blízka alokácia mesta Prievidza a rýchla dostupnosť mesta Trenčín umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne služby širšieho rozsahu, - zabezpečené stravovanie pre dôchodcov, - existencia zdravotného strediska v obci, - 2 ambulancie praktického lekára, pediatra a stomatóloga, - opatrovateľská služba zabezpečená obcou, - činný klub dôchodcov,	- nedostatočná terénna sociálna služba, - absencia DSS, - absencia gynekologickej spádovej ambulancie, - absencia služby prevozu obyvateľov v dôchodkovom veku v podobe odvozu za lekárskou starostlivosťou, - nedostatočná spolupráca praktických lekárov, - absencia zariadenia núdzového bývania, - absencia domova dôchodcov, - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory obecných stavieb, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - nedostatočná úroveň klubovej činnosti, - zdravotný stav obyvateľstva, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľia) - nedostatočná úroveň identifikovania potrieb rozvoja ľudských zdrojov,
Príležitosti	Ohrozenia
- existencia budovy bývalej školy v Nedožeroch vhodnej na zriadenie zariadenia, - zriadenie zariadenia sociálnych služieb pre seniorov, - dostatok priestorov pre rozširovanie individuálnej bytovej výstavby na ul. Tomáša Hromadu, - dostatok priestorov pre rozširovanie hromadnej bytovej výstavby na ul. Družby a Komenského, - zriadenie zariadenia núdzového bývania. - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilítom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta, - pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí,

- lepšie podmienky na zlad'ovanie prac. a rodinných povinností,
- začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnanie európskych štandardov,
- zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike,
- príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti,
- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,
- neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi,
- klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť,
- nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu WO - prekonať slabiny využitím príležitostí na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Prievidza a Trenčín.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia základnej školy s materskou školou, - plnotriedna základná škola s kapacitou viac ako 250 žiakov a 12 triedami, - areál základnej školy so športoviskami, školský klub a jedáleň, - zrekonštruovaný objekt materskej školy, - nárast počtu detí v materskej škole, v súčasnosti cca. 66 detí, - činný športový klub TJ Družstevník, - aktívny futbalový, minifutbalový, stolno-tenisový, tenisový a šachový oddiel, - existencia 2 futbalových ihrísk – 1 s umelým osvetlením a 1 cvičným, - existencia funkčnej telocvične pre potreby ZŠ, - existencia 3 tenisových kurtov pri motely Raketa, - existencia basketbalového, volejbalového ihriska, - existencia súkromnej Základnej umeleckej školy, -	- absencia jaslí, - do budúcnosti nedostatočné kapacity fungujúcej materskej školy, - nezrekonštruovaná základná škola, - potrebná výmena osvetlenia v priestoroch školy, - zlý technický stav športového areálu, - potrebná revitalizácia areálu školy a obnovou drevinnej skladby a osadením lavičiek, - nevyhovujúci technický a hygienický stav hygienických zariadení v škole, - nedostatočné vybavenie počítačovou a didaktickou technikou v ZŠ, - nedostatočná kapacita priestorov súkromnej Základnej umeleckej školy, - nedostatočné vybavenie počítačovou a didaktickou technikou v súkromnej Základnej umeleckej školy, - nedostupné tenisové kurty, - absencia vzdelávacieho centra pre deti a mládež, - absencia priestorov pre jazykové kurzy, - neorganizované počítačové kurzy pre dospelých, - nedostatok finančných prostriedkov na prevádzkovanie školských zariadení a nákup ďalšieho technického vybavenia, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu

- partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií,
- partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií,
- opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu,
- tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie,
- záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov,
- existujúcich športových objektov,
- nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,
- nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,
- nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,
- nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily,
- nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,
- pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky,
- deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie,
- nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania,
- deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie,
- úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí,
- skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom,
- nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie,
- slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
Stratégia SO,ST - predbežná	Stratégia SO	Stratégia WO
Výslednú stratégiu určí váhová analýza a určenie priorít	Stratégia ST	Stratégia WT
	O príležitosti	T hrozby

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu **WT** - kde sa obec môže zamerať len na minimalizáciu nákladov súvisiacich s poskytovaním vzdelávania a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

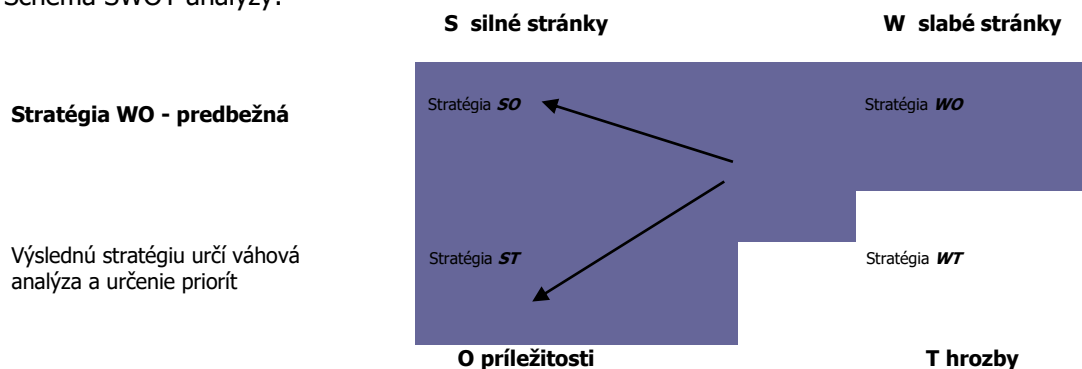
Silné stránky	Slabé stránky
- dlhoročná história obce, tradície, - množstvo kultúrnych akcií organizovaných obcou, - existencia obecnej knižnice, - existencia rímskokatolíckeho a evanjelického kostola, - rozvinutá cirkevná činnosť s kostolom, - existencia amfiteátru, - existencia kultúrno-historických pamiatok – gotický kostol sv. Heleny a Krista Kráľa, kaplnka Panny Márie, obytný dom a sýpáreň, neskororenesančná fara. - existencia archeologických nálezísk zo Slovanického obdobia, - existencia tradičnej ľudovej architektúry, najmä na uliciach V. B. Nedožerského, M. Rázusa, Hviezdoslavova, - činný divadelný ochotnícky súbor a detský divadelný súbor Matičiarik,	- slabý záujem o oživenie a udržiavanie ľudových zvykov, tradícií a remesiel, - chátranie a nevhodná údržba pôvodných stavieb, - nízky záujem o dobre vybavenú knižnicu, - nerozvinutá kultúrna turistika, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - neexistencia zariadenia propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

- činný Detský folklórny súbor Briezka, dychová kapela „Fešáci“,

Príležitosti	Ohrozenia
- vybudovať internetovú knižnicu, - zmeniť status osláv obce – zvýšiť povedomie širšej verejnosti ako kultúrno - spoločenskú akciu, - organizovať vianočné trhy spojené s predajom výrobkov ľudí z obce, - usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci, - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody a ST - využiť silné stránky na čelenie hrozbám. V oblasti kultúry podporovať športové podujatia, výstavbu a údržbu kultúrnej infraštruktúry.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
- www stránka obce, - neustále zlepšovanie služieb cestovného ruchu, - existencia ubytovacieho zariadenia šport motel Raketa s apartmánmi a dvojposteľovými izbami, - prítomnosť vodnej plochy s možnosťou rybolovu a oddychovej rekreácie, - existencia 3 tenisových kurtov pri moteli Raketa, - existencia basketbalového, volejbalového ihriska, - existencia kultúrno-historických pamiatok – gotický kostol sv. Heleny a Krista Kráľa, kaplnka Panny Márie, obytný dom a sypáreň, neskororenesančná fara. - existencia archeologických nálezísk zo Slováckého obdobia, - existencia tradičnej ľudovej architektúry, najmä na uliciach V. B. Nedožerského, M. Rázusa, Hviezdoslavova, - existencia 9 stravovacích zariadení - 6 pohostinstiev, 2 reštaurácie, jedno zariadenie rýchleho občerstvenia - dostatok ubytovacích zariadení - 1x Penzión, 1x Horská chata, 1x Motel, - blízka alokácia mesta Bojnice, - prírodný potenciál pohorí Strážovské vrchy a Žiar,	- nevyužitý prírodný a priestorový potenciál, - nedostatočne využitý kultúrno - historický potenciál obce a jej okolia, - slabšia spolupráca obce s okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, - absencia oddychových priestorov pre cyklistov, - nízky záujem miestnych podnikateľov o cestovný ruch, - absencia oddychových zón, - chýbajúci krúžok mladých ochrancov prírody pracujúci napríklad pod hlavičkou poľovného združenia, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - nerozvinuté podnikanie v oblasti agroturistiky, - slabo organizovaná folklórna činnosť a ľudové tradície,

Príležitosti	Ohrozenia
- zapojenie miestnych podnikateľov do projektov cestovného ruchu – možnosť získať dotácie na rozvoj, - vybudovanie oddychových zón a nových turistických trás, podpora rozvoja vidieckej turistiky, - výstavba komerčnej infraštruktúry, - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí, - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov, - vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít, - spracovať multimediálne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU - rozvíjať rodinnú rekreáciu, - vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre CR,	- prítomnosť prírodných hodnôt výrazne obmedzí rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci, - nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít, - náročné získavanie úverových zdrojov, - neochota ľudí investovať a započat' podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu, - zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov, - predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky,

Schéma SWOT analýzy:

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu WO - prekonať slabiny využitím príležitostí, ako kultúrno - historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
- dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v centre obce, - existencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s.,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - energetická náročnosť budovy obecného úradu, - zastarané vybavenie obecného úradu, - absencia monitorovacieho systému, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a šandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy - nedostupný kvalitný digitálny obsah - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia

- inštalácia monitorovacieho kamerového systému,
- rekonštrukcia budovy obecného úradu – zateplenie,
- modernizácia vybavenia obecného úradu,
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,
- zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou,
- e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr,
- zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,
- vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,
- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,
- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,
- nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,
- nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy,
- zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia *WT* – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
+ vybudovanie prístupu na internet s využitím OS, 1 + dobré pokrytie signálom mobilného operátora Orange – 100 %, 2 + dobré pokrytie signálom mobilného operátora T - mobile – 100 %, 2 + postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb samosprávy 3 + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, 3 + existencia DSL pripojenia, 3	- neexistencia internetovej kaviarne, - neorganizované kurzy v oblasti využitia Internetu, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb , - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy - nedostupný kvalitný digitálny obsah - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - pomaly rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,
Príležitosti	Ohrozenia
- podpora projektov internetizácie domácností, - vybudovanie verejného prístupového bodu k internetu, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti,	- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

- zníženie cien využívania Internetu,
- rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí,
- vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu,
- zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,
- vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,
- rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,
- digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT,
- nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách,
- rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Nedožery-Brezany a ostatnými obcami v okolí.

Aj napriek vyššie uvedeným obmedzeniam a determinantom je možné konštatovať, že silná stránka obce vychádza hlavne z jej výhodnej alokácie v blízkosti regionálnych centier, ako aj blízkej alokácie hlavných dopravných tepien.

Naopak medzi slabé stránky obce Nedožery-Brezany patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce pomerne vysoká miera nezamestnanosti, nízka profesijná mobilita ľudských zdrojov, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o nedostatočne rozvinutý výrobný sektor a potreba dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Nedožery-Brezany vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE NEDOŽERY-BREZANY.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Nedožery-Brezany. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Nedožery-Brezany a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (NSRR 2014-2020), regionálnej (PHRSR TNSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Nedožery-Brezany poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb. Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerieť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Nedožery-Brezany je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité. Nasledujúci prehľad je uporiadáný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie. Celková suma predstavuje počet bodov podľa párových preferencií. Vyššia hodnota determinuje poradie investičných akcií.

Obec Nedožery-Brezany je súčasťou vyššieho územného celku Trenčín. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Nedožery-Brezany:

Hlavné disparity TNK:

v pôdohospodárstve

- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti poľnohospodárskych podnikov;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v strojárskom priemysle;
- nedostatočná spolupráca existujúcich VŠ s podnikateľskou sférou v oblasti vedy, výskumu a inovácií;
- pokles v ťažbe uhlia, problémy súvisiace s útlmovým programom, nedokončená reštrukturalizácia významných odvetví priemyslu;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja;
- pretrvávajúca vysoká koncentrácia v odvetviach strojárkeho priemyslu so zameraním na špeciálnu výrobu;
- nízka úroveň inovácie produktov a zaostávanie v exportnej výkonnosti;

v službách

- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb a produktov;
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére, podporné služby sa koncentrujú len vo väčších mestách (Trenčín, Prievidza);

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody a nezáujem investorov z titulu dopravy;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca demografická štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- chýbajúci ucelený systém celoživotného vzdelávania.

Hlavné faktory rozvoja TNK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov;

v priemysle

- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;
- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
- možnosť posilňovania exportu;
- budovanie vedecko-technologických parkov;

v službách

- využitie geotermálnych prameňov za splnenia príslušných zákonných podmienok (zákon č. 538/2005 Z. z.) pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva;
- disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií;

v technickej infraštruktúre

- zámery týkajúce sa splavenia Váhu, ekologizácia dopravy;
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- polohový potenciál kraja, logistické väzby minimálne na úrovni západ - východ;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily;
- dobré pokrytie územia lokálnou občianskou infraštruktúrou v školstve, zdravotníctve,

sociálnych službách a kultúre;

- vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vytvára predpoklady pre možnosti využívania nových technológií a obnoviteľných zdrojov energií v súlade s ekologickými princípmi na základe využitia ľudského a ekonomického potenciálu;
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cieľenej rekvalifikácie (NSRR, 2013, s.66-67).

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Silné stránky - S

- + rozsiahle lesné porasty – 13,2 mil. m², 1
- + sídlo 40 právnických osôb podnikateľských subjektov, 2
- + celkovo 107 podnikateľských subjektov – fyzických osôb, až 99 živnostenských oprávnení, 6 slobodných povolání a 2 SHR, 2
- + rozvinutá poľnohospodárska výroba – pestovanie obilnín a krmovín, 3
- + existencia pälence ovocia na Kukučínovej ul., 3
- + výrobný areál spol. Iljin EU Pravenec – výroba automobilových komponentov, 4
- + existencia 9 stravovacích zariadení - 6 pohostinstiev, 2 reštaurácie, jedno zariadenie rýchleho občerstvenia, 5
- + existencia 5 obchodov s nepotravinárskym tovarom, 6
- + 4 predajne s potravinárskym tovarom, predajňa stavebnín, prítomnosť supermarketu, 6
- + dostatok ubytovacích zariadení - 1x Penzión, 1x Horská chata, 1x Motel 5

Slabé stránky - W

- nevyužitý prírodný potenciál pre rozvoj drevospracujúceho priemyslu, 1
- absencia expozitúr finančných inštitúcií, prípadne bankomatu, 2
- poľnohospodárska výroba alokovaná v blízkosti obytnej zóny, 3
- absencia drobných prevádzok služieb – oprava obuvi, kaderníctvo, atď., 4
- nevyhovujúci technický stav poľnohospodárskych areálov v obidvoch častiach obce, 3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný

0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný

0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5	0,5	0,5	1		3	2
S2	0,5	-	0,5	0,5	1	1		3,5	1
S3	0,5	0,5	-	0,5	1	1		3,5	1
S4	0,5	0,5	0,5	-	1	1		3,5	1
S5	0,5	0	0	0	-	0,5		1	3
S6	0	0	0	0	0,5	-		0,5	4
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok										
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy	
W1	-		1	0,5	0,5			2		1
W2	0	-		0				0		2
W3	0,5	1	-		0,5			2		1
W4	0,5	1	0,5	-				2		1
W5					-					
W6						-				
W7							-			

Doprava a komunikácie

Silné stránky - S		Slabé stránky - W	
+	výhodná poloha obce z hľadiska dopravnej dostupnosti, 1	-	vysoká intenzita dopravy na ceste I. triedy, 1
+	prechádzajúca železničná trať a 2 železničné stanice, 2	-	nevyhovujúca kapacita odstavných plochy pri cintoríne v časti Brezany, 2
+	prechádzajúca cesta I. triedy I/64 v celkovej dĺžke 1,7 km, 3	-	absencia chodníka pozdĺž cesty III. triedy pozdĺž Brezianskeho potoka, 3
+	existencia parkoviska v centrálnej časti obce s kapacitou 40 vozidiel, 4	-	absencia chodníka od športového areálu po križovatku s cestou I. triedy, 3
+	existencia odstavných plôch pred amfiteátrom, cintorínmi a športovom areáli, 4	-	absencia chodníka od cesty I. triedy k železničnej trati, 3
+	kapacita parkovacích miest v obytnej zóne 1 parkovacie miesto na 1,5 bytu, 4	-	neexistencia cyklistického chodníka v obci, 3
+	vybudované obojstranné chodníky v prietahu cesty I. triedy, 5	-	vysoké riziko nehôd na ceste I. triedy, 1
+	vybudované jednostranné chodníky pozdĺž väčšiny obslužných komunikácií, 5	-	absencia spomaľovačov a meračov rýchlostí na hlavnej ceste, 1
+	verejná doprava zabezpečená 48 pásmi spojov, 6	-	zlý technický stav miestnej komunikácie – ul. M. Rázusa, Žiarska, Sládkovičova, 4
+	7 prímestských liniek a 1 diaľková linka, 6	-	zlý technický stav štátnej cesty III. triedy od reštaurácie Rudolf po Kostol, 4
+	existencia 5 autobusových zastávok s dostupnosťou 500 m, 6	-	Nedostatok parkovacích miest ul. Družby SO I,II,III, 2
		-	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, 5

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný

0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný

0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok										
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy	
S1	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		2,5		3
S2	0,5	-	0	0	0	0		0,5		4
S3	0,5	1	-	0,5	0,5	0,5		3		2
S4	0,5	1	0,5	-	0	0,5		2,5		3
S5	0,5	1	0,5	1	-	1		4		1
S6	0,5	1	0,5	0,5	0	-		2,5		3
S7							-			

Váha vybraných slabých stránok										
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy	
W1	-	0,5	0,5	0,5	0,5			2		2
W2	0,5	-	0	0	0			0,5		3
W3	0,5	1	-	0,5	0,5			2,5		1
W4	0,5	1	0,5	-	0,5			2,5		1
W5	0,5	1	0,5	0,5	-			2,5		1
W6						-				
W7							-			

Technická infraštruktúra

Silné stránky - S		Slabé stránky - W	
-	fungujúci verejný rozhlas, 1	-	absencia verejných studní, 1

- existencia cintorína v Nedožeroch s dostatočnou kapacitou rezervy 700 miest, 2
- existencia 2 domov smútku, 2
- organizovaný hasičský zbor, 1
- vybudované požiarne hydranty, 1
- vybudovaný celoobecný vodovod napojený na skupinový vodovod, 3
- 2 vodojemy s objemom 100 m3 vybudované v lokalite Dolné záhumnie, 3
- vybudovaná elektrická rozvodná sieť so 6 samostatnými trafostanicami, 4
- všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia, 1
- vybudovaná rozvodná sieť plyn s vysokotlakovou regulačnou stanicou RS 1200, 4
- dostatočná kapacita rozvodnej siete plynu, 4
- digitálna ústredňa RSÚ Nedožery, 1
- dobré pokrytie signálom mobilných operátorov Orange, T-mobile, O2, 5
- vybudovaná káblová televízia, ako aj vedenie miestneho rozhlasu, 5
- absencia vlastných zdrojov pitnej vody, 1
- cintorín v Brezanoch kapacitne vyťažený na 90 %, 2
- nedostatočná kapacita elektrickej rozvodnej siete vzhľadom na súčasné rozvojové potreby, 3
- potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia, 4
- zlý technický stav vodovodného potrubia na Sládkovičovej ul., 1
- poruchovosť TKR, 4
- nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, 3
- nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, 3
- zlý technický stav telefónnej siete, 4

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0	0	0,5			1	3
S2	0,5	-	0	0	1			1,5	2
S3	1	1	-	0,5	1			3,5	1
S4	1	1	0,5	-	1			3,5	1
S5	0,5	0	0	0	-			0,5	4
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	0,5	1				2,5	1
W2	0	-	0	0				0	3
W3	0,5	1	-	1				2,5	1
W4	0	1	0	-				1	2
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Odpadové hospodárstvo

Silné stránky - S

- + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, 1
- + 2 nefunkčné úseky kanalizácie DN 300 na Žiarkej a Hviezdoslavovej ul. 2
- + vybudované lokálne čistiarnie odpadových vôd, 2
- + zabezpečený zber a odvoz TKO – ukladanie na skládku vo Veľkej Lehôtky, 1
- + zavedený separovaný zber odpadu – zbierajú sa plasty, sklo, kovy a papier, 3
- + existencia vhodných plôch vo vlastníctve obce pre budovanie obecného kompostoviska, 3
- + existencia zberného dvora pre separovaný zber, 3

Slabé stránky - W

- absencia obecného kompostoviska, 1
- absencia súvislej funkčnej kanalizačnej siete 2
- likvidovanie splaškových odpadových vôd z neodkanalizovanej časti obce je v žumpách, septikoch, 2
- absencia splaškovej kanalizačnej siete, 2
- do separovaného zberu nie sú dostatočne zapojené domácnosti, 1
- nedostatok kontajnerov na separovaný zber, 1
- chýbajúca skládka stavebného odpadu, 3
- existencia čiernych skládok, 3
- nedostatok smetných košov na verejných priestranstvách, 1

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný

0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5					1	1
S2	0,5	-	0,5					1	1
S3	0,5	0,5	-					1	1
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0	0,5					0,5	3
W2	1	-	0,5					1,5	1
W3	0,5	0,5	-					1	2
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Životné prostredie

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ dobrá starostlivosť o verejnú zeleň, 1 + pravidelné čistenie trávnikov, 1 + regulované korytá vodných tokov Breziansky potok a Rysný potok – úprava na Q100, 2 + vybudovaná protipovodňová nádrž nad obcou – mokrad' vodná nádrž Brezany, 2 + existencia odvodňovacích kanálov odvádzajúce svahové vody z pahorkatiny, 2 + až 1/2 katastrálneho územia tvoria lesy, 3 + biocentrum regionálneho významu - Vyšehrad, 3 + existencia biocentra miestneho významu – Nad Rysnom, 3 + existencia biocentra miestneho významu – Močiar a Suchá hora, 3 + plynofikácia obce umožňuje využívať zemný plyn na vykurovacie účely, 4 + zabezpečený zber a odvoz TKO – ukladanie na skládku vo Veľkej Lehôtke, 5 + zavedený separovaný zber odpadu – zbierajú sa plasty, sklo, kovy a papier, 5	- neupravené koryto rieky Nitra, 1 - existencia 2 stredných zdrojov znečistenia – ZŠ Nedožery a farma PD Horná Nitra, 2 - v regióne sa nachádzajú veľké zdroje znečistenia – Elektráreň Nováky, 2 - negatívny dopad poľnohospodárskej výroby a chovu hospodárskych zvierat na životné prostredie, 2 - 14 veľkých a 150 stredných zdrojov znečistenia v okrese Prievidza, 2 - rozsiahle lesné plochy v pohoriach Strážovské vrchy, Vtáčnik, Žiar sa vyznačujú vysokým imisným zaťažením v dôsledku znečistenia ovzdušia exhalátmi, 2 - celoplošné chradnutie bučín s nekrózou kôry, 2 - znečistenie vodného toku Nitra v dôsledku banskej a priemyselnej činnosti, 1 - zvyšujúca sa kyslosť pôdy vplyvom znečistenia, nadmerný hluk z dopravy na ceste I. triedy č. 1/64, existencia nezrekultivovanej skládky na pri Rysnom potoku v lokalite Kráčiny, 3 - zosuvné územia západne od zastavaného územia, nedostatok kontajnerov na separovaný zber, znečisťovanie vodného toku nezrekultivovanou skládkou v časti Kráčiny, 3 - absencia protipovodňových opatrení v lokalite „pod Vrbyčkami“, 1

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný

0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný

0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0	0,5	0,5	0,5			1,5	2
S2	1	-	1	1	1			4	1
S3	0,5	0	-	0,5	0,5			1,5	2
S4	0,5	0	0,5	-	0,5			1,5	2
S5	0,5	0	0,5	0,5	-			1,5	2
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	0,5					1,5	1
W2	0	-	0					0	2
W3	0,5	1	-					1,5	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ blízka alokácia mesta Prievidza a rýchla dostupnosť mesta Trenčín umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne služby širšieho rozsahu, 1 + zabezpečené stravovanie pre dôchodcov, 2 + existencia zdravotného strediska v obci, 3 + 2 ambulancie praktického lekára, pediatra a stomatóloga, 3 + opatrovateľská služba zabezpečená obcou, 2 + činný klub dôchodcov, 2	- nedostatočná terénna sociálna služba, 1 - absencia DDS, 1 - absencia gynekologickej spádovej ambulancie, 2 - absencia služby prevozu obyvateľov v dôchodkovom veku v podobe odvozu za lekárskou starostlivosťou, 3 - nedostatočná spolupráca praktických lekárov, 2 - absencia zariadenia núdzového bývania, 1 - absencia domova dôchodcov, 1

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný

0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný

0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5					1	1
S2	0,5	-	0,5					1	1
S3	0,5	0,5	-					1	1
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0,5	1				1	1
W2	0,5	-	0,5					1	1
W3	0,5	0,5	-					1	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Školstvo a šport

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ existencia základnej školy s materskou školou, 1 + plnotriedna základná škola s kapacitou viac ako 250 žiakov a 12 triedami, 2 + areál základnej školy so športoviskami, školský klub a jedáleň, 2 + zrekonštruovaný objekt materskej školy, 1 + nárast počtu detí v materskej škole, v súčasnosti cca. 66 detí, 1 + činný športový klub TJ Družstevník, 3 + aktívny futbalový, minifutbalový, stolno-tenisový, tenisový a šachový oddiel, 3 + existencia 2 futbalových ihrísk – 1 s umelým osvetlením a 1 cvičným, 3	- absencia jasí, 1 - do budúcnosti nedostatočné kapacity fungujúcej materskej školy, 1 - nezrekonštruovaná základná škola, 2 - potrebná výmena osvetlenia v priestoroch školy, 2 - zlý technický stav športového areálu, 2 - potrebná revitalizácia areálu školy a obnovou drevinnej skladby a osadením lavičiek, 2 - nevyhovujúci technický a hygienický stav hygienických zariadení v škole, 2 - nedostatočné vybavenie počítačovou a didaktickou technikou v ZŠ, 2 - nedostatočná kapacita priestorov súkromnej Základnej

+ existencia funkčnej telocvične pre potreby ZŠ, 3 + existencia 3 tenisových kurtov pri moteli Raketa, 3 + existencia basketbalového, volejbalového ihriska, 3 + existencia súkromnej Základnej umeleckej školy, 4	- umeleckej školy, 3 - nedostatočné vybavenie počítačovou a didaktickou technikou v súkromnej Základnej umeleckej školy, 3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	1	1				2,5	1
S2	0,5	-	1	1				2,5	1
S3	0	0	-	0,5				0,5	2
S4	0	0	0,5	-				0,5	2
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	1					1,5	1
W2	0,5	-	1					1,5	1
W3	0	0	-					0	2
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Kultúra

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ dlhoročná história obce, tradície, 1 + množstvo kultúrnych akcií organizovaných obcou, 1 + existencia obecnej knižnice, 2 + existencia rímskokatolíckeho a evanjelického kostola, 3 + rozvinutá cirkevná činnosť s kostolom, 3 + existencia amfiteátru, 1 + existencia kultúrno-historických pamiatok – gotický kostol sv. Heleny a Krista Kráľa, kaplnka Panny Márie, obytný dom a sypáreň, neskororenesančná fara, 4 + existencia archeologických nálezísk zo Slovanského obdobia, 4 + existencia tradičnej ľudovej architektúry, najmä na uliciach V. B. Nedožerského, M. Rázusa, Hviezdoslavova, 4 + činný divadelný ochotnícky súbor a detský divadelný súbor Matičiarik, 1 + činný Detský folklórny súbor Briezka, dychová kapela „Fešáci“, 1	- slabý záujem o oživenie a udržiavanie ľudových zvykov, tradícií a remesiel, 1 - chátranie a nevhodná údržba pôvodných stavieb, 2 - nízky záujem o dobre vybavenú knižnicu, 3 - nerozvinutá kultúrna turistika, 2 - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, 2 - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce, 1

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	1	0,5				2	2
S2	0,5	-	1	1				2,5	1
S3	0	0	-	0,5				0,5	4
S4	0,5	0	1	-				1,5	3
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	1					1,5	1
W2	0,5	-	0,5					1	2
W3	1	0,5	-					1,5	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Propagácia a cestovný ruch

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ existencia ubytovacieho zariadenia šport motel Raketa s apartmánmi a dvojposteľovými izbami, 1 + prítomnosť vodnej plochy s možnosťou rybolovu a oddychovej rekreácie, 2 + existencia 3 tenisových kurtov pri motely Raketa, 3 + existencia basketbalového, volejbalového ihriska, 3 + existencia kultúrno-historických pamiatok – gotický kostol sv. Heleny a Krista Kráľa, kaplnka Panny Márie, obytný dom a sypáreň, neskororenesančná fara, 4 + existencia archeologických nálezísk zo Slováckého obdobia, 4 + existencia tradičnej ľudovej architektúry, najmä na uliciach V. B. Nedožerského, M. Rázusa, Hviezdoslavova, 4 + existencia 9 stravovacích zariadení - 6 pohostinstiev, 2 reštaurácie, jedno zariadenie rýchleho občerstvenia 5 + dostatok ubytovacích zariadení - 1x Penzión, 1x Horská chata, 1x Motel, 5 + blíзка a lokácia mesta Bojnice, 4 + prírodný potenciál pohorí Strážovské vrchy a Žiar, 2	- nevyužitý prírodný a priestorový potenciál, 1 - nedostatočne využitý kultúrno - historický potenciál obce a jej okolia, 1 - slabšia spolupráca obce s okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, 2 - absencia oddychových priestorov pre cyklistov, 3 - nízky záujem miestnych podnikateľov o cestovný ruch, absencia oddychových zón, 3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný

0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný

0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	0,5	0,5	0,5			2,5	1
S2	0	-	0,5	1	1			2,5	1
S3	0,5	0,5	-	0	0			1	3
S4	0,5	0	1	-	0,5			2	2
S5	0,5	0	1	0,5	-			2	2
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0,5					1	1
W2	0,5	-	0,5					1	1
W3	0,5	0,5	-					1	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Administratíva a bezpečnosť

Silné stránky - S

- + dostatok priestorov pre administratívu,1
- + budova obecného úradu v dostupná v centre obce,1
- + existencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s.,2

Slabé stránky - W

- negatívny stav nehnuteľného majetku obce,1
- energetická náročnosť budovy obecného úradu,2
- absencia kamerového systému,2

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1						1	1
S2	0	-						0	2
S3			-						
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1						1	1
W2	0	-						0	2
W3			-						
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Informatizácia obce

Silné stránky - S

- + vybudovanie prístupu na internet s využitím OS, 1
- + dobré pokrytie signálom mobilného operátora Orange – 100 %, 2
- + dobré pokrytie signálom mobilného operátora T - mobile – 100 %, 2
- + postupne zavádzané služby eGovernemtu a elektronizácia služieb samosprávy 3
- + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, 3
- + existencia DSL pripojenia, 3

Slabé stránky - W

- neorganizované kurzy v oblasti využitia Internetu, 2
- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb , 3
- nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, 1
- absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, 3
- nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, 3
- nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS 3
- nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy 3
- nedostupný kvalitný digitálny obsah 3
- fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, 4
- pomaly rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 4

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	0,5					1,5	1
S2	0	-	0					0	2
S3	0,5	1	-					1,5	1
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0	0				0,5	3
W2	0,5	-	0	0				0,5	3
W3	1	1	-	0				2	2
W4	1	1	1	-				3	1
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie klúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Nedožery-Brezany.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, ako aj NSRR 2007 – 2013, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHRSR TNSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľová skupina

- podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách
- obec
- investori

2. Doprava a komunikácie

Cieľová skupina

- obyvatelia
- podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách
- obec
- investori

3. Technická infraštruktúra

Cieľová skupina

- obec,
- obyvatelia obce,
- podnikateľské subjekty,
- mimovládne subjekty,

4. Odpadové hospodárstvo

Cieľová skupina

- obec,
- obyvatelia obce,
- podnikateľské subjekty,

5. Životné prostredie

Cieľová skupina

- obec,
- obyvatelia obce,
- podnikateľské subjekty,

6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľová skupina

- nezamestnaní,
- sociálne odkázaní,
- zdravotne a duševne postihnutí,

- obyvatelia v dôchodkovom veku,
- mladí ľudia,
- rizikové skupiny obyvateľstva,

7. Školstvo a šport

Cieľová skupina

- deti predškolského veku,
- žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky,
- nezamestnaní,
- obyvatelia v dôchodkovom veku,
- športovci organizovaní v rámci športových hnutí,
- pasívna športová verejnosť,
- obyvatelia v produktívnom veku,

8. Kultúra

Cieľová skupina

- obyvateľstvo
- podnikateľské subjekty
- návštevníci obce,

9. Cestovný ruch a public relation

Cieľová skupina

- obec,
- VÚC,
- obyvatelia obce,
- návštevníci obce,
- súkromný podnikateľský sektor,

10. Administratíva a bezpečnosť

Cieľová skupina

- obec,
- obyvatelia obce,
- súkromný podnikateľský sektor,

11. Informatizácia obce

Cieľová skupina

- obec,
- obyvatelia obce,
- súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 2015 - 2024

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE NEDOŽERY-BREZANY

Vízia

Obec Nedožery-Brezany bude obcou, ktorá bude vyvážené zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov, ako aj okolitých obcí okresu Prievidza. Bude vyvážené a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zvel'ad'ovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen v nadväznosti na Hornonitriansky región, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí, kultúrne centrum, pamätná izba. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – poľnohospodárstvo a drobné výrobné prevádzky. V oblasti cestovného ruchu obec vytvorí podmienky na rozvoj ubytovacích a stravovacích služieb v okolí vodnej nádrže a hypoturistiky. Vytvorí podmienky na prepojenie významných lokalít regiónu – Bojnice, Strážovské vrchy, Žiar, atď. V oblasti propagácie sa obec zameria na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt a kultúrnej identity typickej pre túto oblasť Hornonitrianskej kotliny.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Nedožery-Brezany. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Nedožery-Brezany a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Nedožery-Brezany disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Nedožery-Brezany všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

3.1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je budovanie priemyselných zón. Obec Nedožery-Brezany v súlade s touto filozofiou plánuje vybudovať zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty a ich rozlohu plánuje naďalej rozširovať.

3.2. Doprava a komunikácie

Príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3.3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej, kanalizačnej.

3.4. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

3.5. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľadovanie obce neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj detské a športové ihriská so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

3.6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení - počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine, zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v

hmotnej núdzy, zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec Nedožery-Brezany považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

3.7. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Nedožery-Brezany v rámci existujúcich kompetencií nezabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnom vzdelávacom zariadení – materskej a základnej škole. Môže ale ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkových vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovnej jednoty prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Nedožery-Brezany či koncepcných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

3.8. Kultúra

Obec Nedožery-Brezany v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, zabezpečuje kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzkuje knižnicu a obecné múzeum, zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

3.9. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s komisiou pre kultúru a CR, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

3.10. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

3.11. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľádovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Nedožery-Brezany nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Nedožery-Brezany, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, drevovýroby, malej priemyselnej výroby a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľádovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva

na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových Projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Nedožery-Brezany je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

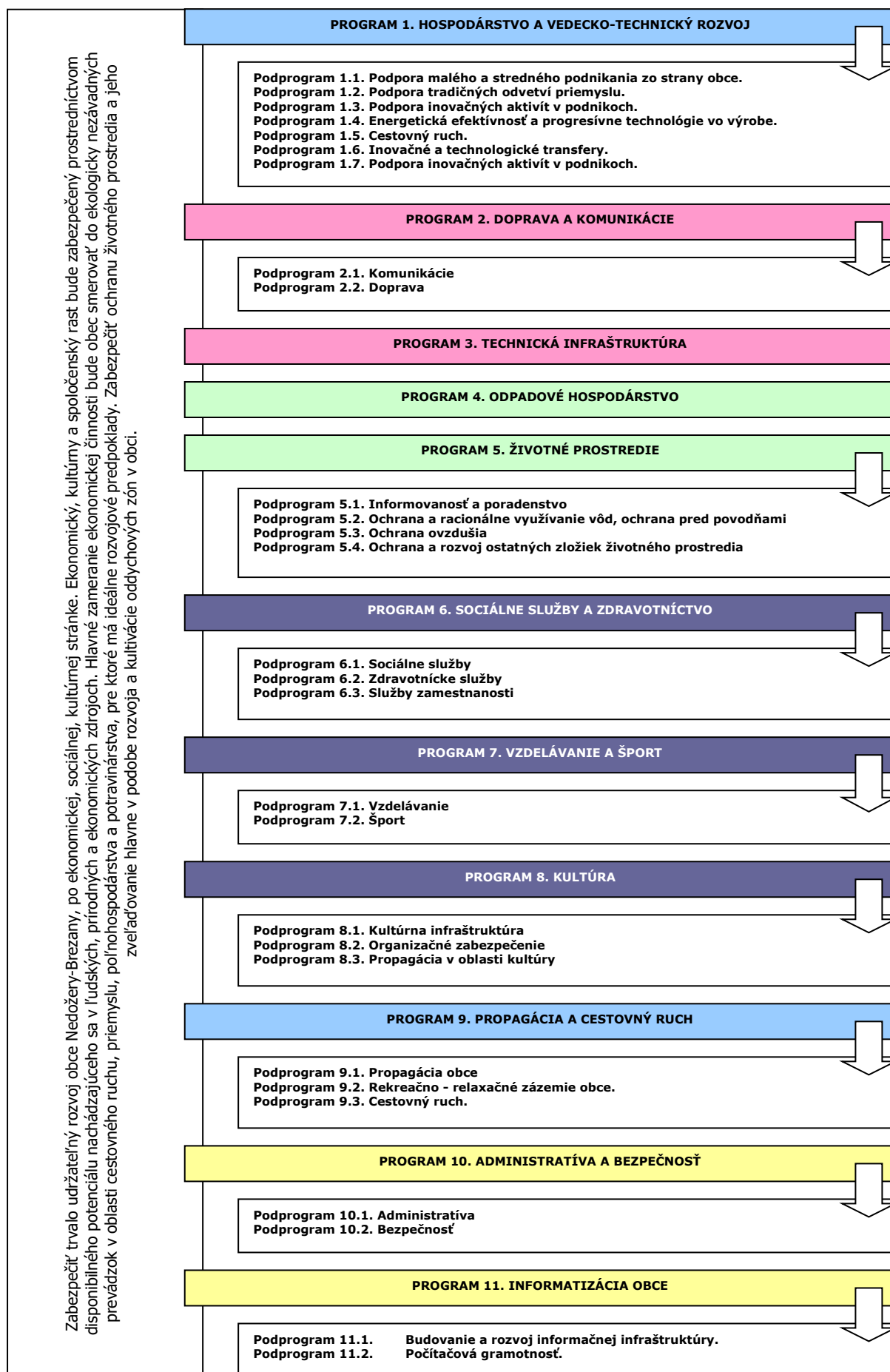
K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany na roky 2015 – 2024 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Nedožery-Brezany. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov

regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OSI OBCE

4.1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry. Nasledujúci graf prezentuje priority riešenia oblastí podľa dotazníkového prieskumu.

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba nových priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Projekty podprogramu:

- Projekt 1.1.1 Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.
- Projekt 1.1.2 Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
- Projekt 1.1.3 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov – tvorba podmienok.
- Projekt 1.1.4 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
- Projekt 1.1.5 Podpora rozvoja reštauračných služieb v obci.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Projekty podprogramu:

- Projekt 1.2.1 Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.
- Projekt 1.2.2 Výstavba a rekonštrukcia infraštruktúry poľnohospodárskej výroby.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Projekty podprogramu:

- Projekt 1.3.1 Zavádzanie nových technológií do súčasných a budúcich výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Projekty podprogramu:

- Projekt 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Podprogram 1.5. Cestovný ruch.

Cieľ 1.5 Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekty podprogramu:

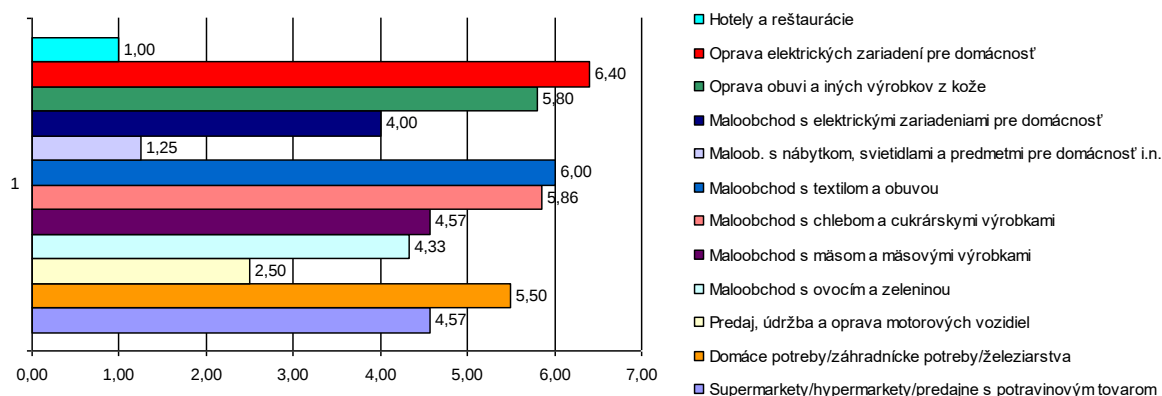
- Projekt 1.5.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.
- Projekt 1.5.2 Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.

Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.

Cieľ 1.6 Podpora inovácií a technologických transferov.

Projekty podprogramu:

- Projekt 1.6.1 Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch výroby.

4.2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy. Nasledujúci graf prezentuje priority riešenia oblastí podľa dotazníkového prieskumu.

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy, miestne komunikácie) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Nedožery-Brezany. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Projekty podprogramu:

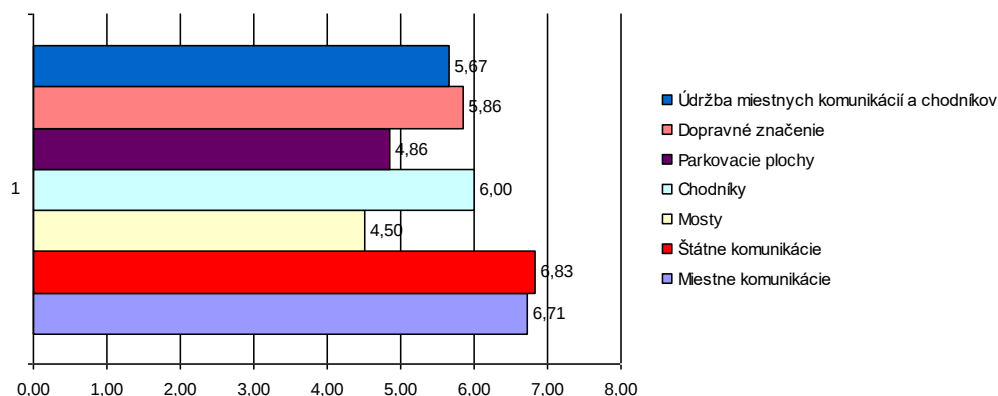
- Projekt 2.1.1 Výstavba miestnych komunikácií v obci.
- Projekt 2.1.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
- Projekt 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
- Projekt 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
- Projekt 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách a štátnej
- Projekt 2.1.6 Ostatné dopravné zariadenia a štátne komunikácie.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou, železničnou a vodnou dopravou.

Projekty podprogramu:

- Projekt 2.2.1 Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD v obci Nedožery-Brezany.

4.3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.
Projekt 3.2	Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu.
Projekt 3.3	Revitalizácia centrálnej časti obce Nedožery-Brezany.
Projekt 3.4	Rekonštrukcia rozhlasu.
Projekt 3.5	Modernizácia vybavenia DHZ.
Projekt 3.6	Rekonštrukcia a rozšírenie areálu obecného cintorína v časti Brezany.
Projekt 3.7	Dostavba a rekonštrukcia obecného vodovodu.
Projekt 3.8	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.
Projekt 3.9	Rekonštrukcia budovy domu smútku v časti Nedožery a časti Brezany.
Projekt 3.10	Rekonštrukcia osvetlenia.
Projekt 3.11	Modernizácia elektrickej rozvodnej siete.

4.4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska. Nasledujúci graf prezentuje priority riešenia oblastí podľa dotazníkového prieskumu.

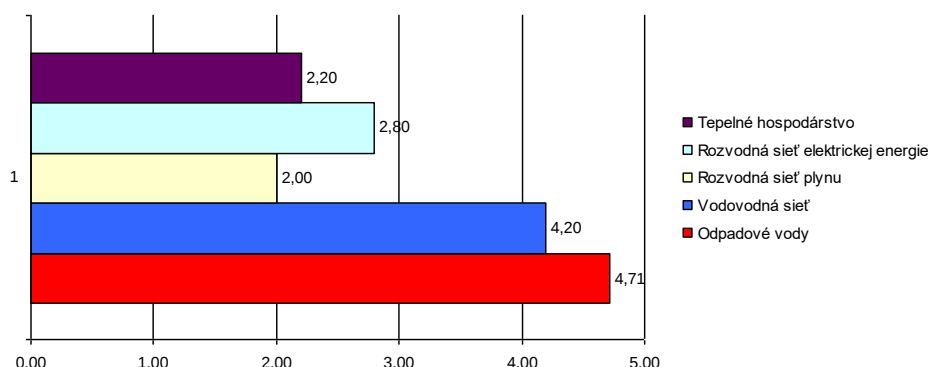
Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Projekty podprogramu:

Projekt 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Projekt 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Projekt 4.3	Odstránenie starej environmentálnej záťaže – Kráčiny.
Projekt 4.4	Rozšírenie a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber.
Projekt 4.5	Výstavba obecného kompostoviska.
Projekt 4.6	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.
Projekt 4.7	Výstavba skládky stavebného odpadu.
Projekt 4.8	Osadenie smetných košov na verejné priestranstvá.
Projekt 4.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.

4.5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí.

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Projekty podprogramu:

Projekt 5.2.1 Dostavba lapačov ropných látok na spevnených plochách.

Projekt 5.2.2 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Projekt 5.2.3 Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.

Projekt 5.2.4 Dostavba a rekonštrukcia obecného vodovodu.

Projekt 5.2.5 Redukcia dopadov poľnohospodárskej výroby na hygienicky nezávadnú.

Projekt 5.2.6 Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.

Projekt 5.2.7 Revitalizácia koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.3.4.1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Projekty podprogramu:

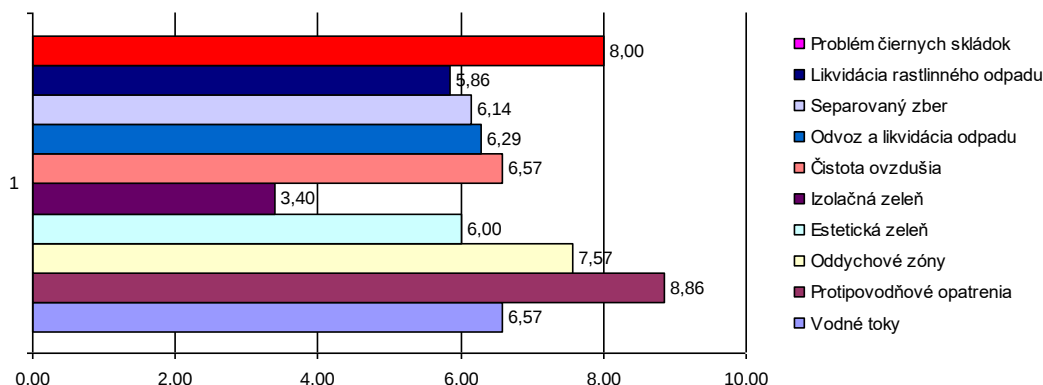
Projekt 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení.

Projekt 5.4.2 Oživenie parkovej zóny na obecných cintorínoch.

Projekt 5.4.3 Výstavba a estetizácia vstupov do obce.

Projekt 5.4.4 Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných

Projekt 5.4.5 Výsadba estetickéj zelene a výstavba oddychových zón v obci.

4.6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbieť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Projekty podprogramu:

- Projekt 6.1.1 Vybudovanie priestorov na stretávanie sa občanov v každom veku.
- Projekt 6.1.2 Výstavba domova sociálnych služieb v areáli bývalej školy v miestnej
- Projekt 6.1.3 Vytvorenie podmienok pre poskytovanie služieb nájomného bývania.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Projekty podprogramu:

- Projekt 6.2.1 Zlepšenie úroveň poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.
- Projekt 6.2.2 Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradenie v obci.
- Projekt 6.2.3 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
- Projekt 6.2.4 Podpora vytvárania podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekty podprogramu:

- Projekt 6.3.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
- Projekt 6.3.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
- Projekt 6.3.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

4.7. Školstvo a šport

Skvalitňovanie poskytovaných služieb v materskej a základnej škole. Zriadenie vzdelávacieho zariadenia pre neformálne vzdelávanie. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry. Výstavba novej športovej infraštruktúry a detských ihrísk.

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných finančných zdrojov ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Projekty podprogramu:

- Projekt 7.1.1 Rozvoj základného školstva v obci.
- Projekt 7.1.2 Podpora mimoškolskej činnosti.
- Projekt 7.1.3 Rozvoj predškolskej výchovy.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Projekty podprogramu:

- Projekt 7.2.1 Výstavba športovej infraštruktúry.
- Projekt 7.2.2 Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.
- Projekt 7.2.3 Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.
- Projekt 7.2.4 Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.
- Projekt 7.2.5 Podporovať talentovanú mládež.
- Projekt 7.2.6 Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.
- Projekt 7.2.7 Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
- Projekt 7.2.8 Dostavba areálu futbalového ihriska vrátane sociálneho a technického vybavenia.
- Projekt 7.2.9 Výstavba športových zariadení pre deti a mládež.

4.8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami, ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce. Nasledujúci graf prezentuje priority riešenia oblastí podľa dotazníkového prieskumu.

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Projekty podprogramu:

- Projekt 8.1.1 Modernizácia domu kultúry v obci.
- Projekt 8.1.2 Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.
- Projekt 8.1.3 Prepojiť obec so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.
- Projekt 8.1.4 Budovanie remeselníckych dvorov.
- Projekt 8.1.5 Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.
- Projekt 8.1.6 Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.
- Projekt 8.1.7 Zriadenie internetovej knižnice.
- Projekt 8.1.8 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí - Deň obce, Hody, atď..
- Projekt 8.1.9 Rekonštrukcia amfiteátra pre uskutočňovanie letných festivalov.
- Projekt 8.1.10 Podpora kultúrnych spolkov v obci.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Projekty podprogramu:

Projekt 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

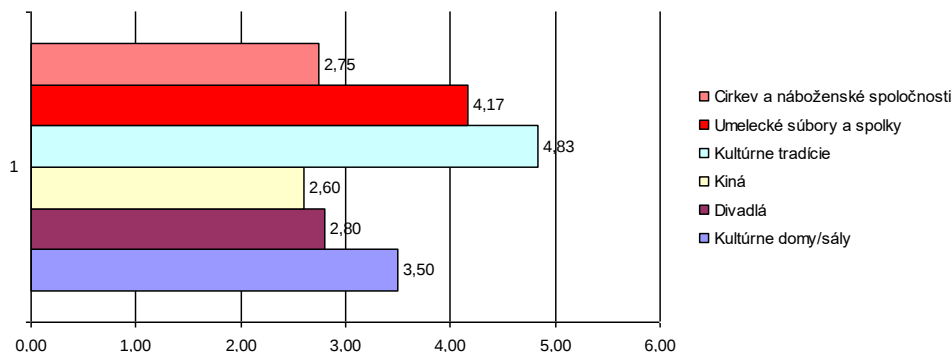
Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Projekty podprogramu:

Projekt 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimedialnej forme.

Projekt 8.3.2 Spracovať komplexnú knihu historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.

Projekt 8.3.3 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

4.9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www – stránky a informačného centra.

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 9.1.1 Aktualizácia samostatnej www stránky obce.

Projekt 9.1.2 Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimedialnej forme.

Projekt 9.1.3 Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.

Projekt 9.1.4 Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 9.2.1 Zriadenie oddychových zón.

Projekt 9.2.2 Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.

Projekt 9.2.3 Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.

Projekt 9.2.4 Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

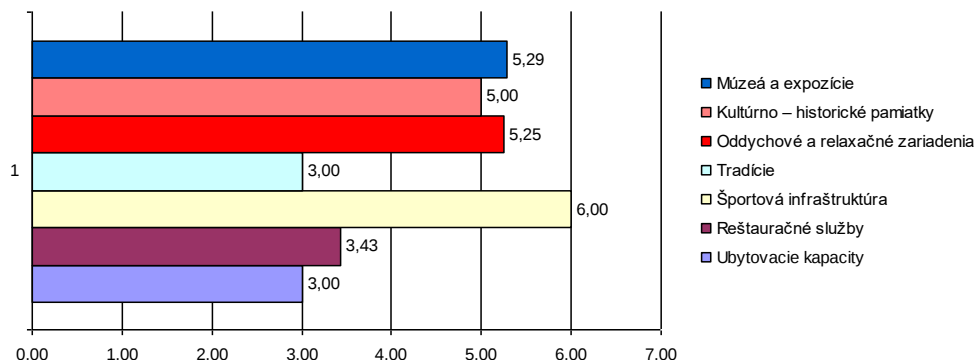
Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekty podprogramu:

Projekt 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Projekt 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

4.10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Projekty podprogramu:

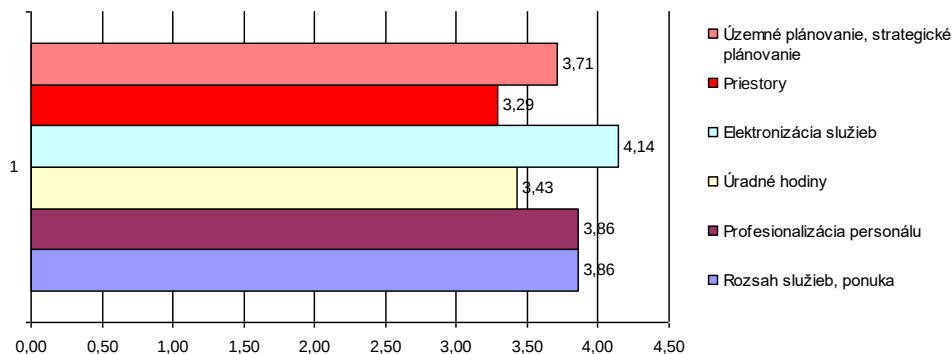
Opatrenie 10.1.1 Rekonštrukcia a modernizácia interiérov budovy obecného úradu.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Projekty podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Zriadenie kamerového systému.

4.11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti. Nasledujúci graf prezentuje priority riešenia oblastí podľa dotazníkového prieskumu.

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Projekty podprogramu:

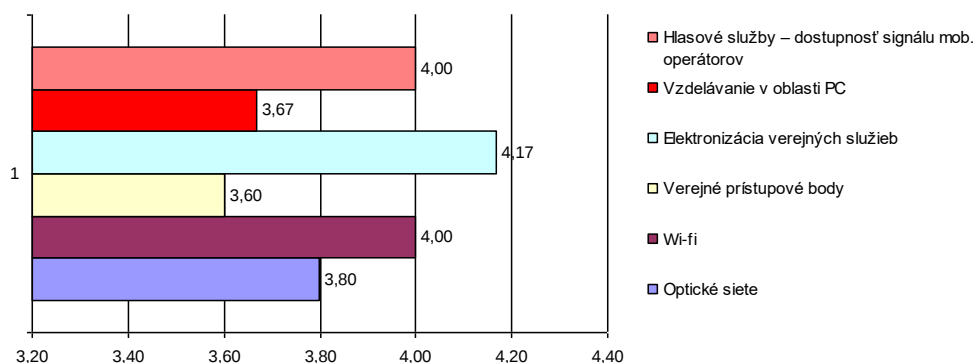
- Projekt 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
- Projekt 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni
- Projekt 11.1.3 Podpora využívania Internetu v obci.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Projekty podprogramu:

- Projekt 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
- Projekt 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
- Projekt 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 2015 - 2024

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba nových priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.
-----------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 1.1.1 Aktivita	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci. Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci. Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.
Projekt 1.1.2 Aktivita	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem. Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Projekt 1.1.3 Aktivita	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov – tvorba podmienok. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba skladových priestorov Stavebniny Nedožery, s.r.o.. Výstavba administratívnej budovy Ronchem, s.r.o.
Projekt 1.1.4 Aktivita	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Podpora zriaďovania obchodných jednotiek a prevádzok služieb. Vytváranie podmienok pre zriadenie prevádzok služieb – oprava obuvi, kaderníctvo, atď..
Projekt 1.1.5 Aktivita	Podpora rozvoja reštauračných služieb v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie cukrárne s kapacitou 20 stoličiek. Zriadenie kaviarní o kapacite 50 stoličiek.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.

Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.
-----------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 1.2.1 Aktivita	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky. Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest. Podpora prevádzok drevospracujúceho priemyslu.
Projekt 1.2.2 Aktivita	Výstavba a rekonštrukcia infraštruktúry poľnohospodárskej výroby. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry. Rekonštrukcia a modernizácia areálu PD v južnej časti obce.

Rekonštrukcia a modernizácia areálu PD v severozápadnej časti obce.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.1
Aktivity

Zavádzanie nových technológií do súčasných a budúcich výrobných prevádzok.

Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.
Obstaranie novej výrobnéj technológie PD Horná Nitra.
Obnova strojového parku PD Horná Nitra.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.4.1
Aktivity

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Spracovanie technickej dokumentácie.
Inštalácia solárnych kolektorov na obecných budovách.

Podprogram 1.5. Cestovný ruch.

Cieľ 1.5 Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.5.1
Aktivity

Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.

Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba piknikového oddychového priestoru pri vodnej nádrži na Brezianskom potoku.
Výstavba ranču s možnosťou jazdy na koňoch.

Projekt 1.5.2
Aktivity

Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.

Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba prepojenia cyklotrasy v smere Prievidza - Bojnice.
Vybudovanie cyklotrasy v smere na pohorie Žiar.
Výstavba cyklotrasy s prepojením na pohorie Strážovské vrchy.
Rozšírenie priestorov Šport Motela Raketa.

Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.

Cieľ 1.6 Podpora inovácií a technologických transferov.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.6.1
Aktivity

Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch výroby.

Nákup novej technológie.
Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.
Obstaranie technológie.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy, miestne komunikácie) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Nedožery-Brezany. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
-----------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 2.1.1 Aktivity	Výstavba miestnych komunikácií v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zokruhovanie ulíc Žiarska a ul. Družby miestnou komunikáciou o celkovej dĺžke 770 m. Výstavba obrátisk v slepých uliciach.
Projekt 2.1.2 Aktivity	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci. Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. M. Rázusa. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Žiarskej ulici v celkovej dĺžke cca. 300 m. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Sládkovičovej ulici v celkovej dĺžke cca. 300 m. Rekonštrukcia cesty III. triedy od reštaurácie Rudolf po kostol v celkovej dĺžke cca. 500 m. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Partizánskej ulici. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Kopaničky.
Projekt 2.1.3 Aktivity	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba prepojenia cyklotrasy v smere Prievidza - Bojnice. Výbudovanie cyklotrasy v smere na pohorie Žiar. Výstavba cyklotrasy s prepojením na pohorie Strážovské vrchy.
Projekt 2.1.4 Aktivity	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie parkovacích plôch pri cintoríne v Brezanoch. Výstavba 10 parkovacích miest na ul. Družby SO I. Výstavba 10 parkovacích miest na ul. Družby SO II. Výstavba 10 parkovacích miest na ul. Družby SO III.
Projekt 2.1.5 Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách a štátnej ceste. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž Brezianskeho potoka. Výstavba jednostranného chodníka od športového areálu k ceste I. triedy. Výstavba jednostranného chodníka od cesty III. triedy k železničnej trati. Rekonštrukcia a dostavba chodníka na ul. V.B.Nedožerského.
Projekt 2.1.6 Aktivity	Ostatné dopravné zariadenia a štátne komunikácie. Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií. Vypracovanie technickej dokumentácie. Inštalovanie meračov rýchlosti na rizikových miestach cesty I. triedy. Rekonštrukcia cesty III. triedy od reštaurácie Rudolf po kostol v celkovej dĺžke cca. 500 m. Výstavba západného obchvatu obce Nedožery-Brezany. Inštalácia spomaľovacích prahov v bytovej zástavbe.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou, železničnou a vodnou dopravou.
-----------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 2.2.1 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD v obci Nedožery-Brezany. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia zastávok SAD. Výstavba zastávok SAD v koncových častiach obce.
----------------------------------	---

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
---------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1 Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB. Vypracovanie technickej dokumentácie. Príprava pozemkov pre IBV na ul. Tomáša Hromadu. Príprava pozemkov pre rozšírenie HVB na ul. Družby. Príprava pozemkov pre rozšírenie HVB na ul. Komenského.
Projekt 3.2 Aktivity	Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu na Partizánskej ul. Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu na ul. Kopaničky. Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu na Žiarskej ulici.
Projekt 3.3 Aktivity	Revitalizácia centrálnej časti obce Nedožery-Brezany. Vypracovanie technickej dokumentácie. Úprava verejných priestranstiev v centrálnej zóne obce Nedožery-Brezany.
Projekt 3.4 Aktivity	Rekonštrukcia rozhlasu. Spracovanie technickej dokumentácie. Výber dodávateľa – verejná súťaž. Rekonštrukcia rozhlasu.
Projekt 3.5 Aktivity	Modernizácia vybavenia DHZ. Spracovanie technickej dokumentácie. Obnova budovy požiarnej zbrojnice. Vybavenie požiarnej zbrojnice.
Projekt 3.6 Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie areálu obecného cintorína v časti Brezany. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a rozšírenie cintorína a dotvorenie estetickej zelene na cintoríne v časti obce Brezany.
Projekt 3.7 Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia obecného vodovodu. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodnej siete na Sládkovičovej ulici. Rekonštrukcia vodovodnej siete na Partizánskej ul. Rekonštrukcia vodovodnej siete na ul. Kopaničky. Rekonštrukcia vodovodnej siete na Žiarskej ulici.
Projekt 3.8	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Osadenie lavičiek.
Projekt 3.9	Rekonštrukcia budovy domu smútku v časti Nedožery a časti Brezany.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budov domov smútku v častiach Nedožery a Brezany.
Projekt 3.10	Rekonštrukcia osvetlenia.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia osvetlenia.
Projekt 3.11	Modernizácia elektrickej rozvodnej siete.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba transformačných staníc TS-X, TS-Y. Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete na Partizánskej ul. Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete na ul. Kopaničky. Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete na Žiarskej ulici.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
---------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberu elektroodpadu 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Projekt 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
Projekt 4.3	Odstránenie starej environmentálnej záťaž – Kráčiny.
Aktivity	Rekultivácia skládky.
Projekt 4.4	Rozšírenie a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie a prevádzka zberného dvora.
Projekt 4.5	Výstavba obecného kompostoviska.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba kompostoviska.
Projekt 4.6	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Výstavba kanalizačného zberača a prepojenia na ČOV Prievidza. Výstavba súvislej kanalizačnej siete v celej obci I. etapa – u.Mladých, Brezianska, F.Hečku, Družby, Kopaničky, Tajovského, Jilemnického. Rekonštrukcia odpadových potrubí zo SO I,II,III. Výstavba súvislej kanalizačnej siete II. etapa – Družby, Sládkovičova, Komenského, Budovateľská, K. Nálepku, Výstavba súvislej kanalizačnej siete III. etapa – 4. Apríla, Vavrinca Benedikta Nedožerského, Kukučínova. Výstavba prečerpávacej stanice pre splaškovú kanalizačnú sieť.
Projekt 4.7	Výstavba skládky stavebného odpadu.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia výkopových prác. Výstavba skládky.

Projekt 4.8
Aktivity	Osadenie smetných košov na verejné priestranstvá.
Obstaranie nádob a inštalácia.
Doplňenie odpadkových košov pre chovateľov psov.
Projekt 4.9
Aktivity	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba odvodňovacieho rigolu západne od zastavaného územia v časti Nedožery.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1.1
Aktivity | Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia. |
|----------------------------------|--|

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Projekty podprogramu:

Projekt 5.2.1
Aktivity	Dostavba lapačov ropných látok na spevnených plochách.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba lapačov.
Projekt 5.2.2
Aktivity	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Výstavba vodovodnej siete.
Pravidelný monitoring vodovodnej siete.
Projekt 5.2.3
Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.
Výstavba kanalizačného zberača a prepojenia na ČOV Prievidza.
Výstavba súvislej kanalizačnej siete v celej obci I. etapa – u.Mladých, Brezianska, F.Hečku, Družby, Kopaničky, Tajovského, Jilemnického.
Rekonštrukcia odpadových potrubí zo SO I,II,III.
Výstavba súvislej kanalizačnej siete II. etapa – Družby, Sládkovičova, Komenského, Budovateľská, K. Nálepku,
Výstavba súvislej kanalizačnej siete III. etapa – 4. Apríla, Vavrinca Benedikta Nedožerského, Kukučínova.
Výstavba prečerpávacej stanice pre splaškovú kanalizačnú sieť.
Projekt 5.2.4
Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia obecného vodovodu.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia vodovodnej siete na Sládkovičovej ulici.
Rekonštrukcia vodovodnej siete na Partizánskej ul.
Rekonštrukcia vodovodnej siete na ul. Kopaničky.
Rekonštrukcia vodovodnej siete na Žiarskej ulici.
Projekt 5.2.5
Aktivity	Redukcia dopadov poľnohospodárskej výroby na hygienicky nezávadnú.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Redukcia dopadov výroby.
Projekt 5.2.6
Aktivity	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.
Spracovanie technickej dokumentácie.

Výstavba odvodňovacieho rigolu západne od zastavaného územia v časti Nedožery.

Projekt 5.2.7

Aktivity

Revitalizácia korýt vodných tokov.

Analýza súčasného stavu.

Vypracovanie technickej dokumentácie.

Rekultivácia a úprava vodného toku Nitra.

Realizácia protipovodňových opatrení v lokalite „Pod Vrbyčkami“.

Výstavba preložky dolnej časti toku Rysného potoka so zaústením do rieky Nitra.

Revitalizácia protipovodňovej nádrže na Brezijskom potoku.

Obnova mokradí a vlhkých lúk v pôvodných lokalitách rieky Nitra.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.3.4.1

Aktivity

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.

Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Projekty podprogramu:

Projekt 5.4.1

Aktivity

Realizácia protieróznych opatrení.

Spracovanie technickej dokumentácie.

Realizácia protieróznych opatrení.

Projekt 5.4.2

Aktivity

Oživenie parkovej zóny na obecných cintorínoch.

Spracovanie technickej dokumentácie.

Oživenie zóny cintorína.

Projekt 5.4.3

Aktivity

Výstavba a estetizácia vstupov do obce.

Vypracovanie technickej dokumentácie.

Dobudovať vstup do obce.

Projekt 5.4.4

Aktivity

Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti.

Vypracovanie technickej dokumentácie.

Zabezpečiť postupnú dosadbu brehových porastov prirodzenými drevinami.

Postupné odstraňovanie nepôvodných porastov pri zachovaní doterajších užitočných funkcií týchto alejových výsadiel.

Spracovanie agroenvironmentálneho plánu.

Spracovanie generelu pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci.

Výsadba izolačnej zelene v styku s priemyselnou časťou.

Rekultivácia a údržba zelene v okrajových častiach obce, na styku s poľnohospodárskou krajinou.

Revitalizácia líniovej zelene pozdĺž Brezijskeho potoka.

Projekt 5.4.5

Aktivity

Výsadba estetickéj zelene a výstavba oddychových zón v obci.

Spracovanie technickej dokumentácie.

Komplexná revitalizácia verejných priestranstiev do podoby oddychových centier pri obecnej úrade.

Výstavba športových zariadení a oddychových plôch v centrálnej časti obce Brezany.

Výstavba oddychovej zóny pred železničnou stanicou.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.1.1 Aktivita	Výbudovanie priestorov na stretávanie sa občanov v každom veku. Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia. Rozšírenie kapacity klubu dôchodcov na 50 členov. Zriadenie Klubu pre mladých.
Projekt 6.1.2 Aktivita	Výstavba domova sociálnych služieb v areáli bývalej školy v miestnej časti Nedožery. Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Založenie súkromného združenia pre realizáciu projektu zariadenia pre seniorov. Zriadenie DSS.
Projekt 6.1.3 Aktivita	Vytvorenie podmienok pre poskytovanie služieb nájomného bývania. Spracovanie tehcnickej dokumentácie. Výstavba bytového domu SO IV.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.2.1 Aktivita	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Projekt 6.2.2 Aktivita	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Projekt 6.2.3 Aktivita	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom a spádovou obcou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.
Projekt 6.2.4 Aktivita	Podpora vytvárania podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie priestorov pre gynekologickú ambulanciu.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.3.1 Aktivita	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania. Finančné a personálne zabezpečenie.
----------------------------------	---

Projekt 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Projekt 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
-----------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 7.1.1	Rozvoj základného školstva v obci.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu základnej školy. Rekonštrukcia športového areálu základnej školy. Zateplenie a obnova budovy základnej školy. Rekonštrukcia osvetlenia priestorov základnej školy. Rekonštrukcia hygienických zariadení základnej školy. Modernizácia a doplnenie počítačového vybavenia základnej školy. Modernizácia odborných učební základnej školy.
Projekt 7.1.2	Podpora mimoškolskej činnosti.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie kapacít Súkromnej základnej školy. Modernizácia a doplnenie počítačového vybavenia Súkromnej základnej umeleckej školy.
Projekt 7.1.3	Rozvoj predškolskej výchovy.
Aktivity	Modernizácia vybavenia materskej školy.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
------------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.
Aktivity	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba obecného tenisového kurtu. Výstavba detského ihriska v areáli základnej školy. Výstavba futbalového ihriska s umelou trávou. Výstavba detského ihriska v oddychovej zóne pri vodnej nádrži.
Projekt 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného

Aktivita	a rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 7.2.3 Aktivita	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 7.2.4 Aktivita	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 7.2.5 Aktivita	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 7.2.6 Aktivita	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Projekt 7.2.7 Aktivita	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia. Podpora TJ.
Projekt 7.2.8 Aktivita	Dostavba areálu futbalového ihriska vrátane sociálneho a technického vybavenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba areálu futbalového ihriska.
Projekt 7.2.9 Aktivita	Výstavba športových zariadení pre deti a mládež. Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba zariadení.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
-----------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 8.1.1 Aktivita	Modernizácia domu kultúry v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie multifunkčného kultúrneho domu.
Projekt 8.1.2 Aktivita	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu. Rekonštrukcia historických objektov.
Projekt 8.1.3 Aktivita	Prepojiť obec so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Projekt 8.1.4 Aktivita	Budovanie remeselníckych dvorov. Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora. Zabezpečenie personálnych kapacít. Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.
Projekt 8.1.5 Aktivita	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva. Zabezpečenie personálnych kapacít. Výber vhodných trás. Spracovanie technickej dokumentácie.

	Realizácia výstavby.
Projekt 8.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.
Projekt 8.1.7	Zriadenie internetovej knižnice.
Aktivita	Príprava priestorov. Obstaranie technológie. Obstaranie knižnej literatúry pre potreby knižnice.
Projekt 8.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí - Deň obce, Hody, atď..
Aktivita	Personálne zabezpečenie.
Projekt 8.1.9	Rekonštrukcia amfiteátra pre uskutočňovanie letných festivalov.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia amfiteátra. Zriadenie letného kina.
Projekt 8.1.10	Podpora kultúrnych spolkov v obci.
Aktivita	Finančné zabezpečenie.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Projekty podprogramu:

Projekt 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Projekty podprogramu:

Projekt 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Projekt 8.3.2	Spracovať komplexnú knihu historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie a vydanie ďalšej knihy.
Projekt 8.3.3	Propagácia kultúry na Internetе prostredníctvom www stránky obce.
Aktivita	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 9.1.1 Aktivity	Aktualizácia samostatnej www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Pribežná aktualizácia www stránky.
Projekt 9.1.2 Aktivity	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Projekt 9.1.3 Aktivity	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.
Projekt 9.1.4 Aktivity	Podpora budovania informačných tabúl v obci. Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce. Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 9.2.1 Aktivity	Zriadenie oddychových zón. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba piknikového oddychového priestoru pri vodnej nádrži na Breziarskom potoku.
Projekt 9.2.2 Aktivity	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl. Výstavba chodníkov.
Projekt 9.2.3 Aktivity	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba ranču s možnosťou jazdy na koňoch.
Projekt 9.2.4 Aktivity	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba prepojenia cyklotrasy v smere Prievidza - Bojnice. Vybudovanie cyklotrasy v smere na pohorie Žiar. Výstavba cyklotrasy s prepojením na pohorie Strážovské vrchy.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekty podprogramu:

Projekt 9.3.1 Aktivity	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Projekt 9.3.2 Aktivity	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ. Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
------------------	--

Projekty podprogramu:

Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia a modernizácia interiérov budovy obecného úradu.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia interiérového vybavenia. Zateplenie budovy OcÚ.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
------------------	---

Projekty podprogramu:

Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Inštalácia kamerového systému.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
------------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivita	Technické zabezpečenie IS. Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Projekt 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivita	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci. Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.
Projekt 11.1.3	Podpora využívania Internetu v obci.
Aktivita	Zriadenie verejného prístupového bodu v centre obce.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Projekty podprogramu:

Projekt 11.2.1 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy. Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Projekt 11.2.2 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.
Projekt 11.2.3 Aktivity	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb. Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nedožery-Brezany sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a podprogramom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Projekty		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.	Počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	dopad	absolútny počet	10
		Produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	€	30 000/rok
		Počet klientov	výstup	počet	2 500/rok
Projekt 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	10
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	50
		Počet podporených subjektov,	výstup	počet	10
Projekt 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov – tvorba podmienok	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	10
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	0
		Nárast tržieb	výsledok	€	50 000/rok
Projekt 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	10
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	500
		Nárast tržieb	výsledok	€	100 000/rok
Projekt 1.1.5	Podpora rozvoja reštauračných služieb	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	8

	v obci.	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	2
		Celková kapacita stravovacích zariadení	výsledok	osoby	70
		Nárast tržieb	výsledok	€	75 000/rok

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Projekty		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 1.2.1	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	10
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	€	100 000/rok
		Počet podporených projektov	výstup	počet	5
		Nárast tržieb	výsledok	€	200 000/rok
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	50 000/rok
Projekt 1.2.2	Výstavba a rekonštrukcia infraštruktúry poľnohospodárskej výroby.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	15
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	€	100 000/rok
		Nárast tržieb	výsledok	€	300 000/rok
		Počet podporených projektov	výstup	počet	1
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	2 000 000

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných a budúcich výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	5
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	20
		Nárast tržieb	výsledok	%	20
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	400 000/rok

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	400 000
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	MW	
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	0

Podprogram 1.5. Cestovný ruch.

Cieľ 1.5 Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 1.5.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	3
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	1 500
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	25 000/rok
Projekt 1.5.2	Podpora budovania	Počet vytvorených nových	dopad	počet	3

	nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.	pracovných miest			
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	1500
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	25 000/rok

Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.

Cieľ 1.6 Podpora inovácií a technologických transferov.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 1.6.1	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch výroby.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	4
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	25
		Nárast tržieb	výsledok	%	20
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	200 000/rok

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 2.1.1	Výstavba miestnych komunikácií v obci .	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	0,8
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	0,8
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	200
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0
Projekt 2.1.2	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	3,5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	1,5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0
Projekt 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	10 000
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	10 000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0
Projekt 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	45
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0
Projekt 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách a štátnej ceste.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	0
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	3

		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0
Projekt 2.1.6	Ostatné dopravné zariadenia.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest I., II. a III. triedy a miestnych komunikácií a mostov	výstup	km	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 2.2.1	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD v obci Nedožery-Brezany.	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	0,5
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	200
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0
Projekt 3.2	Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu.	km zrekonštruovanej siete	výsledok	km	2,5
Projekt 3.3	Revitalizácia centrálnej časti obce Nedožery-Brezany.	Plocha upravených verejných plôch,	výsledok	m ²	7 000
		Počet inštalovaných svietidiel	výsledku	počet	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	2 200
		Počet vysadených nových okrasných krovín a stromov,	výsledok	počet	300
Projekt 3.4	Rekonštrukcia rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom a televíziou	dopad	%	100
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
		Počet novonainštalovaných reprosústav,	výstup	počet	40
Projekt 3.5	Modernizácia vybavenia DHZ.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	50
Projekt 3.6	Rekonštrukcia a rozšírenie areálu obecného cintorína v časti Brezany.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	8 000
		Počet vysadených krov	výsledok	počet	200

		a drevín			
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²	10 000
Projekt 3.7	Dostavba a rekonštrukcia obecného vodovodu.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných km sietí	výsledok	km	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	500
Projekt 3.8	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.	Počet osadených lavičiek	výsledok	počet	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
Projekt 3.9	Rekonštrukcia budovy domu smútku v časti Nedožery a časti Brezany.	Počet zrekonštruovaných budov	výsledok	počet	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
Projekt 3.10	Rekonštrukcia osvetlenia.	Počet svetelných bodov	výsledok	počet	30
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
Projekt 3.11	Modernizácia elektrickej rozvodnej siete.	Percento obyvateľov zásobovaných elektrickou energiou	kontextový	%	100
		Dĺžka vybudovanej elektrickej siete	výsledok	km	1,5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	200

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Ciele a podprogramu		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	kontextový	665 rok
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	650 rok
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	15 rok
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	10 rok
Projekt 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	15 rok
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	10 rok
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	650 rok
Projekt 4.3	Odstránenie starej environmentálnej záťaže – Kráčiny.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	5000
Projekt 4.4	Rozšírenie a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	50 rok
		Počet zberných dvorov	výsledok	počet	1
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	10 rok
Projekt 4.5	Výstavba obecného kompostoviska.	Objem uskladnenej biomasy	výsledok	t	10 rok
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2200
Projekt 4.6	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.	Počet odkanalizovaných domácností	výsledok	počet	600
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
Projekt 4.7	Výstavba skládky stavebného odpadu.	Kapacita skládky v m3	výsledok	m3	15 000
		Počet užívateľov projektu	výsledok	počet	2 200
Projekt 4.8	Osadenie smetných košov na verejné priestranstvá.	Počet osadených smetných košov	výsledok	počet	20
		Počet užívateľov projektu	výsledok	počet	1 000
Projekt 4.9	Dostavba dažďovej	Km vybudovanej kanalizačnej	výsledok	km	8,5

	kanalizačnej siete.	siete			
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 5.2.1	Dostavba lapačov ropných látok na spevnených plochách.	Počet vybudovaných lapačov	výsledok	počet	5
Projekt 5.2.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	100
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	3
Projekt 5.2.3	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.	Počet odkanalizovaných domácností	výsledok	počet	600
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
Projekt 5.2.4	Rekonštrukcia a dostavba obecného vodovodu.	Percento obyvateľov napojených na verejný vodovod	kontextový	%	100
Projekt 5.2.5	Redukcia dopadov poľnohospodárskej výroby na hygienicky nezávadnú.	Zníženie znečistenia v ukazovateľoch	výsledok	%	30
Projekt 5.2.6	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.	Km vybudovanej kanalizačnej siete	výsledok	km	8,5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
Projekt 5.2.7	Revitalizácia korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	6
		Dĺžka udržiavaných ochranných valov	výsledok	km	4

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	počet	20

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.	Celková plocha s realizovanými podprogramami	výstup	ha	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2 200
		Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet	500
Projekt 5.4.2	Oživenie parkovej zóny na obecných cintorínoch.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m²	8 000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	400
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m²	8 000
Projekt 5.4.3	Výstavba a estetizácia vstupov do obce.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	100
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m²	1 000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0
Projekt 5.4.4	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	300
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m²	15 000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0
Projekt 5.4.5	Výsadba estetickej zelene a výstavba oddychových zón v obci.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	250
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m²	10 000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 6.1.1	Vybudovanie priestorov na stretávanie sa občanov v každom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	50
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	1
Projekt 6.1.2	Výstavba domova sociálnych služieb v areáli bývalej školy v miestnej časti Nedožery.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	20
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	1
		Počet vybudovaných bytových jednotiek	výsledku	počet	5
Projekt 6.1.3	Vytvorenie podmienok pre poskytovanie služieb nájomného bývania.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	80
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	2
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná	Hodnota
---------	----------------------	-----	-------	---------

				jednotka	
Projekt 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	200
Projekt 6.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	250
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	1
Projekt 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	200
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	2
Projekt 6.2.4	Podpora vytvárania podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	1 000
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	1

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	20
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	25
Projekt 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	1
Projekt 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	20
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	2

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 7.1.1	Rozvoj základného školstva v obci.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	600

		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	200
Projekt 7.1.2	Podpora mimoškolskej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	100
		Počet organizovaných mimoškolských podujatí	výsledku	počet	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	150
Projekt 7.1.3	Rozvoj predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	50

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	4
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	500
Projekt 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	200
Projekt 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	100
Projekt 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	10
Projekt 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	20
Projekt 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	100
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	2
Projekt 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	200
Projekt 7.2.8	Dostavba areálu futbalového ihriska vrátane sociálneho a technického vybavenia.	Počet vybudovaných a rekonštruovaných ihrísk	výsledku	počet	4
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	250
Projekt 7.2.9	Výstavba športových zariadení pre deti a mládež.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	2
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	250

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
-----------------	--

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 8.1.1	Modernizácia domu kultúry v obci.	Počet zariadených miestností.	výstup	počet	3
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	1 000
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	2 200
Projekt 8.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	1 000
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	500
		m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny,	výstup	m ²	500
Projekt 8.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.	Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	1 000
Projekt 8.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	2 500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	1 000
Projekt 8.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	10 000
		Celková dĺžka budovaných chodníkov	výstup	km	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	5 000
Projekt 8.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	1 000
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	5
		Počet zriadených nových stálych expozícií	výsledok	počet	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	5 000
Projekt 8.1.7	Zriadenie internetovej knižnice.	Počet nových služieb	výsledok	počet	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	400
Projekt 8.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí - Deň obce, Hody, atď..	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	2
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	1 500
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	2 200
Projekt 8.1.9	Rekonštrukcia amfiteátra pre uskutočňovanie letných festivalov.	Počet zrekonštruovaných objektov kultúrnych služieb	výsledok	počet	1
		Počet užívateľov	výsledku	počet	2 200

		podporených projektov			
Projekt 8.1.10	Podpora kultúrnych spolkov v obci.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	2 000
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	2 200

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	3 000

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	2 500
Projekt 8.3.2	Spracovať komplexnú knihu historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	2 500
Projekt 8.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	8 000/rok
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	2 000
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	5

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 9.1.1	Aktualizácia samostatnej www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	2 000/rok
Projekt 9.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	2
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	2 000

Projekt 9.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	1
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	2 000
Projekt 9.1.4	Podpora budovania informačných tabúl v obce.	Počet nových inštalovaných tabúl	výsledok	počet	2
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	2 000

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 9.2.1	Zriadenie oddychových zón.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	300
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m²	10 000
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	2
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	1 500
Projekt 9.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúlí.	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	3 000
		Celková dĺžka budovaných chodníkov	výstup	km	4
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	5 000
Projekt 9.2.3	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	3
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	15000
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	25 000/rok
Projekt 9.2.4	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	3
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	1500
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	25 000/rok

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	2
		Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	3
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	2 000
Projekt 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	0,1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	2 000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	3 000

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 10.1.1	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1
	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	500
	Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Projekt 10.2.1	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	10
	Zníženie kriminality	dopad	%	30
	Pokrytie územia	dopad	%	45

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Ciele a podprogramu		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota
Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.				
Projekt 6.5.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	35
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	15
Projekt 6.5.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	10
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	5
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na	dopad	%	80

		interakciu s verejnými inštitúciami			
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	20
		Počet pripojených subjektov	dopad	počet	150
Projekt 6.5.1.3	Podpora využívania Internetu v obci.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb	dopad	počet	2
		Celkový objem prenesených dát	dopad	GB	100 000

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Ciele a podprogramu		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	
Cieľ 6.5.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.				
Projekt 6.5.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	5
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	2
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	50
Projekt 6.5.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	2
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	50
Projekt 6.5.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	2
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	35
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	85
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	60

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 2015 - 2024

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE NEDOŽERY-BREZANY

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Nedožery-Brezany. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Nedožery-Brezany, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Nedožery-Brezany, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúci sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Nedožery-Brezany na roky 2015 – 2024.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Nedožery-Brezany

Implementácia PHRSR obce Nedožery-Brezany sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Nedožery-Brezany je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Nedožery-Brezany. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Nedožery-Brezany budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Nedožery-Brezany.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorit realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2015 – 2024 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorit a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Nedožery-Brezany je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby

miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Nedožery-Brezany. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Nedožery-Brezany vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Nedožery-Brezany (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Nedožery-Brezany). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažérmi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Nedožery-Brezany. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Nedožery-Brezany a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Nedožery-Brezany. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Nedožery-Brezany na roky 2015 - 2024. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2015 – 2024) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Nedožery-Brezany najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Nedožery-Brezany. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Nedožery-Brezany pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Nedožery-Brezany. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2024. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Nedožery-Brezany, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 - 2024		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a dol'ahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Nedožery-Brezany.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2016	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2017	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce,	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

						Záverečný účet	
6.	01/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej propravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Projekt 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	podnikateľské subjekty, obec
	Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty, obyvateľia
Projekt 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.	podľa potreby	rozpočet obce	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské

	stredných firiem.					subjekty
Projekt 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov – tvorba podmienok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor/verejný sektor	vysoký	podnikateľské subjekty, obec
	Výstavba skladových priestorov Stavebniny Nedožery, s.r.o..	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor/verejný sektor	vysoký	podnikateľské subjekty, obec
	Výstavba administratívnej budovy Ronchem, s.r.o.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor/verejný sektor	vysoký	podnikateľské subjekty, obec
Projekt 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania obchodných jednotiek a prevádzok služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vytváranie podmienok pre zriadenie prevádzok služieb – oprava obuvi, kaderníctvo, atď..	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 1.1.5	Podpora rozvoja reštauračných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie cukrárne s kapacitou 20 stoličiek.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie kaviarní o kapacite 50 stoličiek.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Projekt 1.2.1	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora prevádzok drevospracujúceho priemyslu.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 1.2.2	Rekonštrukcia infraštruktúry hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry.	1 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia a modernizácia areálu PD v južnej časti obce.	2 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Rekonštrukcia a modernizácia areálu PD v severozápadnej časti obce.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
--	---	-----	--	-----------------	--------	------------------------

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3		Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.				
Projekt 1.3.1		Zavádzanie nových technológií do súčasných a budúcich výrobných prevádzok.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov na tento účel.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obstaranie novej výrobných technológií PD Horná Nitra.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obnova strojového parku PD Horná Nitra.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4		Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.				
Projekt 1.4.1		Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Inštalácia solárnych kolektorov na obecných budovách.	400	rozpočet obce, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany

Podprogram 1.5. Cestovný ruch.						
Cieľ 1.5		Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.				
Projekt 1.5.1		Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba piknikového oddychového priestoru pri vodnej nádrži na Brezijskom potoku.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba ranču s možnosťou jazdy na koňoch.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 1.5.2		Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

			schémy			
Výstavba prepojenia cyklotrasy v smere Prievidza - Bojnice.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany	
Vybudovanie cyklotrasy v smere na pohorie Žiar.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany	
Výstavba cyklotrasy s prepojením na pohorie Strážovské vrchy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany	
Rozšírenie priestorov Šport Motela Raketa.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty	

Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.						
Cieľ 1.6 Podpora inovácií a technologických transferov.						
Projekt 1.6.1	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch výroby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Nákup novej technológie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.	5	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obstaranie technológie.	600	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Projekt 1.1.1										
Projekt 1.1.2										
Projekt 1.1.3										
Projekt 1.1.4										
Projekt 1.1.5										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.										
Cieľ 1.2										
Projekt 1.2.1										
Projekt 1.2.2										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Projekt 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Projekt 1.4.1										
Podprogram 1.5. Cestovný ruch.										
Cieľ 1.5										

Projekt 1.5.1									
Projekt 1.5.2									
Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.									
Cieľ 1.6									
Projekt 1.6.1									

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Nedožery-Brezany. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Projekt 2.1.1	Výstavba miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Zokruhovanie ulíc Žiarska a ul. Družby miestnou komunikáciou o celkovej dĺžke 770 m.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba obrátisk v slepých uliciach.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 2.1.2	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií.	-	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	6	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. M. Rázusa.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Žiarskej ulici v celkovej dĺžke cca. 300 m.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Sládkovičovej ulici v celkovej dĺžke cca. 300 m.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia cesty III. triedy od reštaurácie Rudolf po kostol v celkovej dĺžke cca. 500 m.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Partizánskej ulici.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Kopaničky.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba prepojenia cyklotrasy v smere Prievidza - Bojnice.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Vybudovanie cyklotrasy v smere na pohorie Žiar.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba cyklotrasy s prepojením na pohorie Strážovské vrchy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					

2.1.4		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rozšírenie parkovacích plôch pri cintoríne v Brezanoch.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba 10 parkovacích miest na ul. Družby SO I.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba 10 parkovacích miest na ul. Družby SO II.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba 10 parkovacích miest na ul. Družby SO III.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách a štátnej ceste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž Brezianskeho potoka.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba jednostranného chodníka od športového areálu k ceste I. triedy.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba jednostranného chodníka od cesty III. triedy k železničnej trati.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia a dostavba chodníka na ul. V.B.Nedožerského.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 2.1.6	Ostatné dopravné zariadenia a štátne komunikácie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií.	podľa potreby	SSC,a.s., VÚC Trenčín	verejný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SSC,a.s., VÚC Trenčín, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	SSC,a.s., VÚC Trenčín
	Inštalovanie meračov rýchlosti na rizikových miestach cesty I. triedy.	podľa potreby	obec Nedožery-Brezany	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia cesty III. triedy od reštaurácie Rudolf po kostol v celkovej dĺžke cca. 500 m.	podľa potreby	VÚC Trenčín, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC Trenčín
	Výstavba západného obchvatu obce Nedožery-Brezany.	podľa potreby	SSC,a.s., ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	SSC,a.s.
	Inštalácia spomaľovacích prahov v bytovej zástavbe.	podľa potreby	obec Nedožery-Brezany	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

Podprogram 2.2. Doprava

Projekt 2.1.1	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD v obci Nedožery-Brezany.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia zastávok SAD.	18	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba zastávok SAD v koncových častiach obce.	6	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										
Projekt 2.1.2										
Projekt 2.1.3										
Projekt 2.1.4										
Projekt 2.1.5										
Projekt 2.1.6										
Podprogram 2.2. Doprava										
Projekt 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Projekt 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	rozpočet obce / súkromný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Príprava pozemkov pre IBV na ul. Tomáša Hromadu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	rozpočet obce / súkromný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Príprava pozemkov pre rozšírenie HVB na ul. Družby.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	rozpočet obce / súkromný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Príprava pozemkov pre rozšírenie HVB na ul. Komenského.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	rozpočet obce / súkromný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 3.2	Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SPP, a.s.	verejný sektor/súkromný	žiadny	SPP, a.s., obyvatelia
	Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu na Partizánskej ul.	podľa potreby	SPP, a.s.	verejný sektor/súkromný	žiadny	SPP, a.s., obyvatelia
	Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu na ul. Kopaničky.	podľa potreby	SPP, a.s.	verejný sektor/súkromný	žiadny	SPP, a.s., obyvatelia
	Rekonštrukcia rozvodnej siete plynu na Žiarskej ulici.	podľa potreby	SPP, a.s.	verejný sektor/súkromný	žiadny	SPP, a.s., obyvatelia
Projekt 3.3	Revitalizácia centrálnej časti obce Nedožery-Brezany.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Úprava verejných priestranstiev v centrálnej zóne obce Nedožery-Brezany.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 3.4	Rekonštrukcia rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výber dodávateľa – verejná súťaž.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

	Rekonštrukcia rozhlasu.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 3.5	Modernizácia vybavenia DHZ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Obnova budovy požiarnej zbrojnice.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Vybavenie požiarnej zbrojnice.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 3.6	Rekonštrukcia a rozšírenie areálu obecného cintorína v časti Brezany.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia a rozšírenie cintorína a dotvorenie estetickej zelene na cintoríne v časti obce Brezany.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 3.7	Dostavba a rekonštrukcia obecného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	6	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na Sládkovičovej ulici.	250	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na Partizánskej ul.	250	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na ul. Kopaničky.	300	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na Žiarskej ulici.	400	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
Projekt 3.8	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	0	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Osadenie lavičiek.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 3.9	Rekonštrukcia budovy domu smútku v časti Nedožery a časti Brezany.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia budov domov smútku v častiach Nedožery a Brezany.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 3.10	Rekonštrukcia osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia osvetlenia.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 3.11	Modernizácia elektrickej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ZSE,a.s..	verejný sektor	žiadny	ZSE,a.s..
	Výstavba transformačných staníc TS-X, TS-Y.	podľa potreby	ZSE,a.s..	verejný sektor	žiadny	ZSE,a.s..
	Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete na Partizánskej ul.	podľa potreby	ZSE,a.s..	verejný sektor	žiadny	ZSE,a.s..

	Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete na ul. Kopaničky.	podľa potreby	ZSE,a.s..	verejný sektor	žiadny	ZSE,a.s..
	Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete na Žiarskej ulici.	podľa potreby	ZSE,a.s..	verejný sektor	žiadny	ZSE,a.s..

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 3. Technická infraštruktúra										
Cieľ 3										
Projekt 3.1										
Projekt 3.2										
Projekt 3.3										
Projekt 3.4										
Projekt 3.5										
Projekt 3.6										
Projekt 3.7										
Projekt 3.8										
Projekt 3.9										
Projekt 3.10										
Projekt 3.11										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Projekt 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 4.3	Odstránenie starej environmentálnej záťaže – Kráčiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekultivácia skládky.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 4.4	Rozšírenie a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rozšírenie a prevádzka zberného dvora.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 4.5	Výstavba obecného kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej	2	rozpočet obce, ŠF	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-

	dokumentácie.		EÚ			Brezany
	Výstavba kompostoviska	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 4.6	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kanalizačného zberača a prepojenia na ČOV Prievidza.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Výstavba súvislej kanalizačnej siete v celej obci I. etapa - u.Mladých, Brezianska, F.Hečku, Družby, Kopaničky, Tajovského, Jilemnického.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia odpadových potrubí zo SO I,II,III.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Výstavba súvislej kanalizačnej siete II. etapa - Družby, Sládkovičova, Komenského, Budovateľská, K. Nálepku,	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Výstavba súvislej kanalizačnej siete III. etapa - 4. Apríla, Vavrinca Benedikta Nedožerského, Kukučínova.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Výstavba prečerpávacej stanice pre splaškovú kanalizačnú sieť.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
Projekt 4.7	Výstavba skládky stavebného odpadu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Realizácia výkopových prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba skládky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 4.8	Osadenie smetných košov na verejné priestranstvá.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie nárob a inštalácia.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Doplnenie odpadkových košov pre chovateľov psov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 4.9	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany,
	Výstavba odvodňovacieho rigolu západne od zastavaného územia v časti Nedožery.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany,

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 4. Odpadové hospodárstvo										
Cieľ 4										
Projekt 4.1										
Projekt 4.2										
Projekt 4.3										
Projekt 4.4										
Projekt 4.5										
Projekt 4.6										
Projekt 4.7										
Projekt 4.8										
Projekt 4.9										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Projekt 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Projekt 5.2.1	Dostavba lapačov ropných látok na spevnených plochách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Dostavba lapačov ropných látok na spevnených plochách.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
Projekt 5.2.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba vodovodnej siete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Pravidelný monitoring vodovodnej siete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 5.2.3	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kanalizačného zberača a prepojenia na ČOV Prievidza.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Výstavba súvislej kanalizačnej siete v celej obci I. etapa - u.Mladých, Brezianska, F.Hečku, Družby, Kopaničky, Tajovského, Jilemnického.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia odpadových potrubí zo SO I,II,III.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Výstavba súvislej kanalizačnej siete II. etapa - Družby, Sládkovičova, Komenského, Budovateľská, K. Nálepku,	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Výstavba súvislej kanalizačnej siete III. etapa - 4. Apríla, Vavrinca Benedikta Nedožerského, Kukučínova.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
	Výstavba prečerpávacej stanice pre splaškovú kanalizačnú sieť.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ, Veolia, a.s.	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany, Veolia, a.s.
Projekt 5.2.4	Dostavba a rekonštrukcia obecného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	6	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na Sládkovičovej ulici.	250	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na Partizánskej ul.	250	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na ul. Kopaničky.	300	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na Žiarskej ulici.	400	ŠF EÚ, Veolia, a.s.	súkromný sektor	žiadny	Veolia, a.s.

Projekt 5.2.5	Redukcia dopadov poľnohospodárskej výroby na hygienicky nezávadnú.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Redukcia dopadov výroby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 5.2.6	Dostavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany,
	Výstavba odvodňovacieho rigolu západne od zastavaného územia v časti Nedožery.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany,
Projekt 5.2.7	Revitalizácia korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	8	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekultivácia a úprava vodného toku Nitra.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Realizácia protipovodňových opatrení v lokalite "Pod Vrbyčkami".	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba preložky dolnej časti toku Rysného potoka so zaústením do rieky Nitra.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Revitalizácia protipovodňovej nádrže na Brezianskom potoku.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Obnova mokradí a vlhkých lúk v pôvodných lokalitách rieky Nitra.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Projekt 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Projekt 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Realizácia protierózných opatrení.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 5.4.2	Oživenie parkovej zóny na cintoríne.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Oživenie zóny cintorína.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 5.4.3.	Výstavba a estetizácia vstupov do obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

	Dobudovať vstup do obce.	4	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 5.4.4	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zabezpečiť postupnú dosadbu brehových porastov prirodzenými drevinami.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Postupné odstraňovanie nepôvodných porastov pri zachovaní doterajších užitočných funkcií týchto alejových výsadb.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Spracovanie agroenvironmentálneho plánu.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Spracovanie generelu pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výsadba izolačnej zelene v styku s priemyselnou časťou.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekultivácia a údržba zelene v okrajových častiach obce, na styku s poľnohospodárskou krajinou.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekultivácia a údržba zelene v okrajových častiach obce, na styku s poľnohospodárskou krajinou.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Revitalizácia líniovej zelene pozdĺž Brezianskeho potoka	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 5.4.5	Výsadba estetickej zelene a výstavba oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Komplexná revitalizácia verejných priestranstiev do podoby oddychových centier pri obecnom úrade.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba športových zariadení a oddychových plôch v centrálnej časti obce Brezany.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba oddychovej zóny pred železničnou stanicou.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Projekt 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Projekt 5.2.1										
Projekt 5.2.2										
Projekt 5.2.3										
Projekt 5.2.4										
Projekt 5.2.5										
Projekt 5.2.6										
Projekt 5.2.7										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Projekt 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Projekt 5.4.1										
Projekt 5.4.2										

Projekt 5.4.3										
Projekt 5.4.4										
Projekt 5.4.5										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 6.1.1	Vybudovanie priestorov na stretávanie sa občanov v každom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rozšírenie kapacity klubu dôchodcov na 50 členov.	10	rozpočet obce	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Zriadenie Klubu pre mladých.	10	rozpočet obce	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 6.1.2	Výstavba domova sociálnych služieb v areáli bývalej školy v miestnej časti Nedožery.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery-Brezany
	Založenie súkromného združenia pre realizáciu projektu zariadenia pre seniorov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery-Brezany
	Zriadenie DSS.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 6.1.3	Vytvorenie podmienok pre poskytovanie služieb nájomného bývania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba bytového domu SO IV.	1 400	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery-Brezany
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Projekt 6.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

Projekt 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom a spádovou obcou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 6.2.4	Podpora vytvárania podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zriadenie priestorov pre gynekologickú ambulanciu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Projekt 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Projekt 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Projekt 6.1.1										
Projekt 6.1.2										
Projekt 6.1.3										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Projekt 6.2.1										
Projekt 6.2.2										
Projekt 6.2.3										
Projekt 6.2.4										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Projekt 6.3.1										
Projekt 6.3.2										
Projekt 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Projekt 7.1.1	Rozvoj základného školstva v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Revitalizácia areálu základnej školy.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia športového areálu základnej školy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Zateplenie a obnova budovy základnej školy.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia osvetlenia priestorov základnej školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia hygienických zariadení základnej školy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Modernizácia a doplnenie počítačového vybavenia základnej školy.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Modernizácia odborných učební základnej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 7.1.2	Podpora mimoškolskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet zriaďovateľa, ŠF EÚ, MŠ SR	súkromný sektor	žiadny	zriaďovateľ
	Rozšírenie kapacít Súkromnej základnej školy.	podľa potreby	rozpočet zriaďovateľa, ŠF EÚ, MŠ SR	súkromný sektor	žiadny	zriaďovateľ
	Modernizácia a doplnenie počítačového vybavenia Súkromnej základnej umeleckej školy.	podľa potreby	rozpočet zriaďovateľa, ŠF EÚ, MŠ SR	súkromný sektor	žiadny	zriaďovateľ
Projekt 7.1.3	Rozvoj predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia materskej školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Projekt 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba obecného tenisového kurtu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba detského ihriska v areáli základnej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba futbalového ihriska s umelou trávou.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba detského ihriska v oddychovej zóne pri vodnej nádrži.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce,	verejný, tretí	nízky	obec,

			podnikateľské subjekty	sektor		podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Podpora TJ.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 7.2.8	Dostavba areálu futbalového ihriska vrátane sociálneho a technického vybavenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Dostavba areálu futbalového ihriska.	300	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 7.2.9	Výstavba športových zariadení pre deti a mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba zariadení.	20	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Projekt 7.1.1										
Projekt 7.1.2										
Projekt 7.1.3										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Projekt 7.2.1										
Projekt 7.2.2										
Projekt 7.2.3										
Projekt 7.2.4										
Projekt 7.2.5										

Projekt 7.2.6									
Projekt 7.2.7									
Projekt 7.2.8									
Projekt 7.2.9									

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Projekt 8.1.1	Modernizácia domu kultúry v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zriadenie multifunkčného kultúrneho domu.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia historických objektov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.1.3	Prepojiť obce so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný, tretí, súkromný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.1.5	Výbudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výber vhodných trás.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Realizácia výstavby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany

						Brezany
Projekt 8.1.7	Zriadenie internetovej knižnice.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Príprava priestorov.	2	rozpočet obce, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Obstaranie technológie.	5	rozpočet obce, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
	Obstaranie knižnej literatúry pre potreby knižnice.	2	rozpočet obce, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď..					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.1.9	Rekonštrukcia amfiteátra pre uskutočňovanie letných festivalov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Rekonštrukcia amfiteátra.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Zriadenie letného kina.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.1.10	Podpora kultúrnych spolkov v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Projekt 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Projekt 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 8.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Spracovanie bulletinu.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

Projekt 8.3.3		Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Projekt 8.1.1										
Projekt 8.1.2										
Projekt 8.1.3										
Projekt 8.1.4										
Projekt 8.1.5										
Projekt 8.1.6										
Projekt 8.1.7										
Projekt 8.1.8										
Projekt 8.1.9										
Projekt 8.1.10										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Projekt 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Projekt 8.3.1										
Projekt 8.3.2										
Projekt 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Projekt 9.1.1	Aktualizácia samostatnej www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
Projekt 9.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej	2	rozpočet obce,	verejný	nízky	obec Nedožery-

	forme.		ŠF EÚ, MK SR	sektor		Brezany
Projekt 9.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 9.1.4	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atrakciách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Projekt 9.2.1	Zriadenie oddychových zón.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba piknikového oddychového priestoru pri vodnej nádrži na Breziarskom potoku.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
Projekt 9.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba chodníkov.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 9.2.3	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba ranču s možnosťou jazdy na koňoch.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 9.2.4	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Výstavba prepojenia cyklotrasy v smere Prievidza - Bojnice.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany
	Vybudovanie cyklotrasy v smere na pohorie Žiar.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery-Brezany

	Výstavba cyklotrasy s prepojením na pohorie Strážovské vrchy.	150	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
--	---	-----	---	-----------------	--------	------------------------

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3		Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.				
Projekt 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Projekt 9.1.1										
Projekt 9.1.2										
Projekt 9.1.3										
Projekt 9.1.4										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Projekt 9.2.1										
Projekt 9.2.2										
Projekt 9.2.3										
Projekt 9.2.4										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Projekt 9.3.1										
Projekt 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.		Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci				
Projekt 10.1.1		Rekonštrukcia a modernizácia interiérov budovy obecného úradu.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	-	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Modernizácia interiérového vybavenia.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-Brezany
	Zateplenie budovy OcÚ.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
Projekt 10.1.2		Zriadenie obecných novín.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery- Brezany
----------	-------------------------------------	---------------	-------------------------	----------------	-------	------------------------------

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Projekt 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	nízky	obec Nedožery- Brezany
	Inštalácia kamerového systému.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	nízky	obec Nedožery- Brezany

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Projekt 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Projekt 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Projekt 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Nedožery- Brezany
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Nedožery- Brezany
Projekt 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery- Brezany
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	1	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery- Brezany
Projekt 11.1.3	Podpora využívania Internetu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zriadenie verejného prístupového bodu v centre obce.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Nedožery- Brezany

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.
--

Cieľ 11.2		Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.				
Projekt 11.2.1		Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Nedožery-Brezany
Projekt 11.2.2		Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Projekt 11.2.3		Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Projekt 11.1.1										
Projekt 11.1.2										
Projekt 11.1.3										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Projekt 11.2.1										
Projekt 11.2.2										
Projekt 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 2015 - 2024

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.								
Projekt 1.2.2	4 000	2 600	1 600	1 000	1 000	0	0	1 400	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Projekt 1.3.1	500	325	200	125	125	0	0	175	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Projekt 1.4.1	400	400	300	100	80	0	20	0	0
Cieľ 1.5	Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.								
Projekt 1.5.1	355	355	266	89	71	0	18	0	0
Projekt 1.5.2	502	502	377	126	100	0	25	0	0
Cieľ 1.6	Podpora inovácií a technologických transferov.								
Projekt 1.6.1	605	303	227	76	76	0	0	303	0
Spolu	6 362	4 485	2 970	1 515	1 452	0	63	1 878	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	1100	750	475	275	270	0	5	350	0

2016	1100	750	475	275	270	0	5	350	0
2017	1225	831	525	306	301	0	5	394	0
2018	1439	1046	686	360	344	0	16	394	0
2019	339	296	211	85	74	0	11	44	0
2020	491	371	267	104	93	0	11	119	0
2021	366	290	217	72	62	0	11	76	0
2022	151	76	57	19	19	0	0	76	0
2023	151	76	57	19	19	0	0	76	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	6362	4485	2970	1515	1452	0	63	1878	0

Zdroje financovania EU

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosi technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Projekt 2.1.1	402	402	302	101	80	0	20	0	0
Projekt 2.1.2	1 056	1 056	792	264	211	0	53	0	0
Projekt 2.1.3	502	502	377	126	100	0	25	0	0
Projekt 2.1.4	56	56	42	14	11	0	3	0	0
Projekt 2.1.5	750	750	563	188	150	0	38	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Projekt 2.1.2	25	25	19	6	5	0	1	0	0
Spolu	2 791	2 791	2 093	698	558	0	140	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	20	20	15	5	4	0	1	0	0
2016	572	572	429	143	114	0	29	0	0
2017	572	572	429	143	114	0	29	0	0
2018	698	698	523	174	140	0	35	0	0
2019	678	678	508	169	136	0	34	0	0
2020	126	126	94	31	25	0	6	0	0
2021	126	126	94	31	25	0	6	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2791	2791	2093	698	558	0	140	0	

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Projekt 3.1	192	192	144	48	38	0	10	0	0
Projekt 3.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 3.3	352	352	264	88	70	0	18	0	0
Projekt 3.4	7	7	5	2	1	0	0	0	0
Projekt 3.5	52	52	39	13	10	0	3	0	0
Projekt 3.6	202	202	152	51	40	0	10	0	0
Projekt 3.7	1 206	0	0	0	0	0	0	1 206	0
Projekt 3.8	2	2	2	1	0	0	0	0	0
Projekt 3.9	102	102	77	26	20	0	5	0	0
Projekt 3.10	353	353	265	88	71	0	18	0	0
Spolu	2 468	1 262	947	316	252	0	63	1 206	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	302	0	0	0	0	0	0	302	0
2016	326	24	18	6	5	0	1	302	0
2017	503	202	151	50	40	0	10	302	0
2018	591	290	217	72	58	0	14	302	0
2019	290	290	217	72	58	0	14	0	0
2020	292	292	219	73	58	0	15	0	0
2021	114	114	85	28	23	0	6	0	0
2022	26	26	19	6	5	0	1	0	0
2023	26	26	19	6	5	0	1	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2468	1262	947	316	252	0	63	1206	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Projekt 4.4	152	152	114	38	30	0	8	0	0
Projekt 4.5	102	102	77	26	20	0	5	0	0
Projekt 4.6	2 100	2 100	1 575	525	420	0	105	0	0
Projekt 4.8	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Projekt 4.9	300	300	225	75	60	0	15	0	0
Spolu	2 655	2 655	1 991	665	531	0	134	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

2015	689	689	517	173	138	0	35	0	0
2016	689	689	517	173	138	0	35	0	0
2017	638	638	479	160	128	0	32	0	0
2018	638	638	479	160	128	0	32	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2655	2655	1991	665	531	0	134	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR
 EKOFOND
 ENVIRONMENTÁLNY FOND
 RECYKLAČNÝ FOND
 NADÁCIA SPP
 NADÁCIA ORANGE
 NADÁCIA EKOPOLIS
 GREENWAYS
 PRIESTORY
 POHODA ZA MESTOM
 ZELENÉ OÁZY
 GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Projekt 5.2.1	82	82	62	21	16	0	4	0	0
Projekt 5.2.3	450	450	338	113	90	0	23	0	0
Projekt 5.2.4	1 206	0	0	0	0	0	0	1 206	0
Projekt 5.2.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 5.2.6	300	300	225	75	60	0	15	0	0
Projekt 5.2.7	1 758	1 758	1 319	440	352	0	88	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Projekt 5.4.3.	5	5	4	1	1	0	0	0	0
Projekt 5.4.4	15	15	11	4	3	0	1	0	0
Projekt 5.4.5	505	505	379	126	101	0	25	0	0
Spolu	4 321	3 115	2 336	779	623	0	156	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	1079	778	583	194	156	0	39	302	0
2016	1080	779	584	195	156	0	39	302	0
2017	1080	779	584	195	156	0	39	302	0
2018	1080	779	584	195	156	0	39	302	0
2019	1	1	1	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	4321	3115	2336	779	623	0	156	1206	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- Ochrana a manažment životného prostredia
- Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY
POHODA ZA MESTOM
ZELENÉ OÁZY
GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 6.1.1	20	20	0	20	0	0	20	0	0
Projekt 6.1.2	455	455	341	114	91	0	23	0	0
Projekt 6.1.3	1 400	1 400	1 050	350	280	0	70	0	0
Spolu	1 875	1 875	1 391	484	371	0	113	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	355	355	263	93	70	0	23	0	0
2016	355	355	263	93	70	0	23	0	0
2017	469	469	348	121	93	0	28	0	0
2018	469	469	348	121	93	0	28	0	0
2019	114	114	85	28	23	0	6	0	0
2020	114	114	85	28	23	0	6	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1875	1875	1391	484	371	0	113	0	

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Projekt 7.1.1	1 385	1 385	1 039	346	277	0	69	0	0
Projekt 7.1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 7.1.3	100	100	75	25	20	0	5	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Projekt 7.2.1	370	370	278	93	74	0	19	0	0
Projekt 7.2.8	302	302	227	76	60	0	15	0	0
Projekt 7.2.9	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Spolu	2 177	2 177	1 633	544	435	0	109	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	371	371	278	93	74	0	19	0	0
2016	376	376	282	94	75	0	19	0	0
2017	544	544	408	136	109	0	27	0	0
2018	544	544	408	136	109	0	27	0	0
2019	173	173	130	43	35	0	9	0	0
2020	168	168	126	42	34	0	8	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2177	2177	1633	544	435	0	109	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Projekt 8.1.1	355	355	266	89	71	0	18	0	0
Projekt 8.1.7	9	9	0	9	0	0	9	0	0
Projekt 8.1.9	72	72	54	18	14	0	4	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Projekt 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Projekt 8.3.3	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	438	438	320	118	85	0	32	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

				zdroje spolu					
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	109	109	80	29	21	0	8	0	0
2018	109	109	80	29	21	0	8	0	0
2019	109	109	80	29	21	0	8	0	0
2020	109	109	80	29	21	0	8	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	438	438	320	118	85	0	32	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIAŤKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Projekt 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Projekt 9.1.2	2	2	0	2	0	0	2	0	0
Projekt 9.1.3	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Projekt 9.1.4	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Projekt 9.2.1	355	355	266	89	71	0	18	0	0
Projekt 9.2.2	5	5	0	5	0	0	5	0	0
Projekt 9.2.4	502	502	377	126	100	0	25	0	0
Spolu	867	867	643	224	171	0	53	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	89	89	67	23	18	0	5	0	0
2016	91	91	67	24	18	0	6	0	0
2017	92	92	67	25	18	0	7	0	0
2018	217	217	161	56	43	0	14	0	0
2019	127	127	94	33	25	0	8	0	0
2020	126	126	94	31	25	0	6	0	0
2021	126	126	94	31	25	0	6	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	867	867	643	224	171	0	53	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE**Program rozvoja vidieka**

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Projekt 10.1.1	450	450	338	113	90	0	23	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Projekt 10.2.1	10	10	0	10	0	0	10,0	0	0
Spolu	460	460	338	123	90	0	33	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	115	115	84	31	23	0	8	0	0
2016	115	115	84	31	23	0	8	0	0
2017	115	115	84	31	23	0	8	0	0
2018	115	115	84	31	23	0	8	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	460	460	338	123	90	0	33	0	0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Projekt 11.1.1	7	7	5	2	1	0	0	0	0
Projekt 11.1.2	3	3	2	1	1	0	0	0	0
Projekt 11.1.3	3	3	0	3	0	0	3	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	13	13	8	6	2	0	4	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2016	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2017	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2018	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2019	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2020	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2021	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2022	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2023	1	1	1	1	0	0	0	0	0
2024	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Spolu	13	13	8	6	2	0	4	0	

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)**OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE****Program rozvoja vidieka**

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮ A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;

- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatreniu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ^a			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴.

Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4:

skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
 - podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
 - opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
 - podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
 - opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
 - opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnu subjektivitou;
 - opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je:
- medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

– opatrenia č. 14:

verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov;
MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov
schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

– opatrenia č. 15:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
Pôdohospodársku platobnú agentúru,
Národnú sieť rozvoja vidieka
sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýrody (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýrody;
- podopatrenia 5.3:

poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2)
sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním,
fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lešnictve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke
sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu

EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedené prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR Obce Nedožery-Brezany je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne polročne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Predmetný PHRSR Obce Nedožery-Brezany bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... UOZ č.

.....

.....

pečiatka obce

starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. RIÚS TNSK 2014-2020
6. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TNSK),
7. Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
8. Národný program reforiem, máj 2012,
9. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
10. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
11. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
12. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
13. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
14. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 – 2015
15. Konceptcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
16. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
17. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
18. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
19. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
20. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
21. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
24. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
25. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
26. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
27. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
28. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja.
29. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
32. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
33. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
34. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
35. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Nedožery-Brezany.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiák, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný zborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný zborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.

24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
37. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
38. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
39. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
40. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
41. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
42. www.statistics.sk
43. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
44. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
45. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
46. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
47. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
48. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
49. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
50. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
51. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
54. www.krasy-slovenska.sk
55. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
56. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
57. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
58. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
59. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
60. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
61. www.statistics.sk
62. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
63. <http://www.lesy.sk>
64. <http://www.sazp.sk>
65. Petrvalská, s.81 – 89, 2010
66. Šomšák et al., 2002
67. <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>
68. www.krasy-slovenska.sk
69. http://www.si.ouzp.sk/info_zp.html
70. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
71. http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf
72. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
73. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
74. 20.6.2013, <http://www.nedožery-brezany.sk/>
75. http://www.mineraly.sk/files/lok/201-300/289_slovgeo_ziar.htm
76. http://www.sopsr.sk/strazovskevrchyweb/geologia_content.html#strazovky
77. <http://www.sopsr.sk/strazovskevrchyweb/zoo.html>
78. http://www.sopsr.sk/strazovskevrchyweb/lesy_content.html#uvod

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Nedožery-Brezany
Programovacie obdobie 2015 – 2024
2014**